

Anna Podkowiak
 apodkowiak@liberty-bank.com
 860-402-7076 | NMLS #529133

Mówię po polsku!

**Mortgage Loans,
Home Equity & Refinance.**

Anna provides a full spectrum of financial knowledge and ensures a simplified mortgage process, guiding her customers from application through closing.

LIBERTY BANK
 Be Community Kind.™

Member FDIC Equal Housing Lender

April 11, 2025 Volume XXIII Issue 7 FREE BiałOrzel24.com

MASSACHUSETTS & RHODE ISLAND EDITION

BIĄŁY

WYDANIE ŚWIĄTECZNE

ORZEL

GAZETA
120 STRON
 BEZPŁATNA

Dodatek wielkanocny

Z okazji świąt przygotowaliśmy dodatek wielkanocny pełen inspirujących artykułów, przepisów i świątecznych tradycji. Znajdziesz w nim także artykuły o tym, jak Wielkanoc obchodzona jest w różnych zakątkach Polski i świata.

Święconka – żywa tradycja,
która łączy pokolenia

Gdzie poświecimy pokarmy?

Święconka, czyli tradycyjne święcenie pokarmów w Wielką Sobotę, to jeden z najpiękniejszych i najbardziej charakterystycznych zwyczajów wielkanocnych w polskiej kulturze. Choć jego korzenie sięgają wieków wstecz, zwyczaj ten nie traci na znaczeniu – wręcz przeciwnie, z każdym rokiem nabiera szczególnej wartości, zwłaszcza wśród Polonii na całym świecie.

Koszyczek wypełniony starannie przygotowanymi pokarmami – jajkami, chlebem, kiełbasą, solą, chrzanem i ciastem – to nie tylko symbol nadchodzącego święta Zmartwychwstania Pańskiego, ale też wyraz wiary, nadziei i rodzinnego ciepła. Każdy element ma swoje znaczenie: jajko symbolizuje nowe życie, chleb – ciało Chrystusa, sól – oczyszczenie, a baranek – triumf życia nad śmiercią. Dla Polaków mieszkających poza granicami kraju święconka to coś więcej niż tylko religijny obrzęd. To moment, który pozwala wrócić myślami do rodzinnych stron, do dzieciństwa i domowych tradycji. To również okazja do spotkania z innymi rodakami, wspólnego przeżywania wiary i pielęgnowania kulturowych korzeni. Gdzie i w jakich godzinach będzie ku temu okazja w poszczególnych parafiach?

Ciąg dalszy ➔ str. 22

ZAWADA INSURANCE

ZAOSZCZĘDZIMY CI NA UBEZPIECZENIU

✓ samochód ✓ biznes ✓ dom ✓ życie

52 Highland St., Worcester, MA 01609
508 831 0133
 www.zawadagroup.com

Pierwsze na Florydzie
 polskie biuro detektywistyczne
 zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
 RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223
 Mobile: 941 549 2395
 Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com
 FL License# A1500303

**CZYTAJ
 CODZIENNIE
 BIAŁY ORZEL 24 ONLINE**

www.BialyOrzel24.com

Wiesz więcej!

**NAJNIŻSZE CENY BILETÓW
 LOTNICZYCH DO POLSKI,
 Z POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT!**

Pakiety wakacyjne (all inclusive) oraz rejsy statkiem (Cruise) na Karaiby, Bermudy, Bahamy, Hawaje, Meksyk i inne

**WYCIEZKI GRUPOWE I INDYWIDUALNE
 REZERWACJE HOTELI I WYNAJEM SAMOCHODÓW**

Wysyłka dolarów, paczek, samochodów i motocykli

ZIGGY'S TOURS
 And Service
 www.ziggystours.net

827 Dorchester Ave.,
 Dorchester, MA 02125
 Tel. 617-288-7777
 Fax 617-288-5777
 ziggy@ziggystours.net

- Delikatesy -

- Catering -

- Sklep online -

Radosnych świąt, pełnych polskich smaków i spokojnych chwil.
Wesołego Alleluja!

Wielkanocne smakołyki w Bernat's Polish Deli!

Zapraszamy do Bernat's Polish Deli, gdzie tradycyjne polskie specjały łączą się z najwyższą jakością. Nasze kielbasy, wędliny, pierogi, babki i desery będą idealnym uzupełnieniem Twojego świątecznego stołu.

Oferujemy:

- Tradycyjne kielbasy i wędliny
- Domowe pierogi
- Pyszne ciasta i desery

Odwiedź naszą stronę internetową, aby zamówić pyszności
na Wielkanoc i odkryć pełną ofertę!

895 Meadow Street,
Chicopee, MA 01013

www.bernatspolishdeli.com

413-594-8768

SPECJAŁY NA WIELKANOC

- Małe surowe wędzone poławiczkę
- Małe swojskie szyneczki
- Kiełbasa krojona
- Schab ze śliwką
- Biała kiełbasa
- Pieczone karkówki
- Pieczony boczek
- Pieczony schab
- Pieczona kaszanka
- Golonki pieczone w piwie
- Duży wybór ryb wędzonych
- Kartacze z mięsem podlaskie
- Pasztet domowy wieprzowy
- Pasztet domowy z kaczki
- Pieczeń cielęcą z jajkiem
- Duży wybór domowych ciast

NOWOŚĆ! WŁASNE WYPIEKI

– na święta i na co dzień!

- BABKI PIASKOWE
- MAZURKI
- DOMOWE CIASTA
- PĄCZKI
- DROŻDŻOWKI

**PODLASIE
MEAT MARKET**

**188 High Street (róg Broad Street)
New Britain, Connecticut
Tel. 860-357-3051**

**DUŻY, DOGODNY
PARKING**

**Największy wybór własnych WYROBÓW MIĘSNYCH
oraz ŚWIĄTECZNYCH SPECJAŁÓW w New Britain!**

SUROWE MIĘSA

w ciągłej sprzedaży!

- Kaczki - całe, piersi, skrzydełka
- Łopátka
- Karkówka
- Schab
- Poławiczkę
- Szynki
- Wołowina na zrazy
- Kurczaki organiczne całe
- Wątróbka cielęcą
- Wątróbka wieprzowa
- Cielęcina
- Cielęcina na gulasz
- Nogi wieprzowe
- Golonki

MIĘSA PEKLOWANE DO WĘDZENIA

- Karkówki surowe
- Boczki surowe
- Szynki małe
- Poławiczkę

**Własne przepisy!
Własne wyroby!
Najlepszy smak!**

Wszystkim naszym Klientom oraz całej Polonii
życzymy smacznego świąt oraz Wesołego Alleluja!

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Wielkanoc to czas nadziei, odrodzenia i radości – to chwile, które łączą nas nie tylko przy świątecznym stole, ale także w pielęgnowaniu naszych polskich tradycji. Właśnie one, przekazywane z pokolenia na pokolenie, tworzą most między przeszłością a przyszłością, pozwalając nam zachować to, co najcenniejsze – naszą tożsamość, kulturę i wspólnotę.

Dla nas, Polaków mieszkających z dala od ojczyzny, Wielkanoc ma szczególne znaczenie. To nie tylko okazja do spotkań z bliskimi, ale także do dzielenia się tym, co w naszej kulturze piękne – wspólnym świętowaniem, barwnymi zwyczajami, smakami, które przywołują wspomnienia rodzinnego domu. Bardzo ważne jest pielęgnowanie naszych tradycji. Malowanie pisanek, święcenie pokarmów, świąteczne śniadanie czy śmigus-dyngus to nie tylko elementy naszej kultury, lecz także wspomnienia, które przekazujemy kolejnym pokoleniom. Dzięki temu nasze dzieci i wnuki mogą czuć się częścią czegoś większego – polskiego dziedzictwa, które trwa mimo upływu lat i odległości.

Święta to także czas spotkań i wspólnego przeżywania radości. W domach, w parafiach, w polskich organizacjach – wszędzie tam, gdzie gromadzimy się, by celebrować Wielkanoc, umacniamy naszą tożsamość. To właśnie w takich chwilach doświadczamy prawdziwego poczucia

wspólnoty, które daje nam siłę i poczucie przynależności.

Niech te święta będą okazją do zatrzymania się na moment w codziennym zabieganiu i docenienia tego, co naprawdę ważne. Do cieszenia się obecnością bliskich, do życzliwych rozmów, do radości płynącej z bycia razem. W tych wyjątkowych dniach niech towarzyszy nam uśmiech, spokój i wzajemna życzliwość.

Mam nadzieję, że świąteczne wydanie naszej gazety będzie dla Państwa interesującą lekturą. Przygotowaliśmy artykuły poświęcone wielkanocnym tradycjom, przepisom i ciekawostkom, które, mamy nadzieję, umiłą Wam ten wyjątkowy czas. Niech słowa zapisane na tych stronach przypomną o pięknie naszych zwyczajów i pomogą jeszcze mocniej poczuć świąteczną atmosferę.

Życzę Państwu, aby ten czas nappełnił serca pokojem i nadzieją. Niech Wielkanoc przyniesie zdrowie, pomyślność i radość, a także siłę do realizacji marzeń i wyzwań, jakie niesie życie. Niech każdy z nas odnajdzie w tych dniach chwile refleksji, ale i spontanicznej radości.

Niech nasza wspólna kultura i tradycja będą źródłem dumy i inspiracji. Nieśmy je dalej, dzielnymy się nimi i przekazujemy kolejnym pokoleniom, aby wciąż łączyły nas – Polaków, niezależnie od tego, gdzie przyszło nam żyć.

Z całego serca życzę Państwu zdrowych, rodzinnych i pełnych nadziei Świąt Wielkanocnych.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Managing Partner & Director of Sales

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Managing Partner & Editor-in-Chief

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Director of Operations & Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Głowacka, Tomasz Ryzner, Marcin Żurawicz, Marlena Hebda

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder

Editorial Assistant & HR Manager: Alicja Dębek

Sales Support Coordinator: Maria Sołtys

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski, Dorota Strzelecka

Advertising: Helena Boczoń, Michał Chełmiński

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Projekt „Polska platforma medialna USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Uwaga: jest dostępna na licencji Creative Commons Użycie autorskie 4.0 Międzynarodowe. Dopuszczalne jest kopiowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części w formie drukowanej i elektronicznej, o ile nie prowadzi do zarobku. Zastrzeżenie: nie należy rozpowszechniać treści, które mogą być obraźliwe dla społeczności lub naruszać prawo do prywatności.

PLUS, MINUS

CLEVELAND MONSTERS

Drużyna hokejowa Cleveland Monsters przeobraziła się w pierwszy weekend kwietnia w Cleveland Pierogies Hockey Club podczas „Pucks and Pierogies Weekend”. Trzeba przyznać, że to ciekawa promocja Polski i jej kulinarnych tradycji.

USA

Niespodziewana decyzja o wycofaniu wojsk amerykańskich z podrzeszowskiej Jasionki została odebrana jako kolejny sygnał o zatrzymaniu wsparcia Stanów Zjednoczonych dla Ukrainy i wywołała zaniepokojenie o bezpieczeństwo Polski i Europy.

KURSY WALUT:

1 USD = 3.92 PLN | 1 PLN = 0.25 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

**PROFESJONALNA I RZETELNA
OBSŁUGA TRANSAKCJI**
Sprzedaż * Kupno * Wynajem

Z dumą wyróżniona jako
TOP AGENT
IN GCI - JANUARY

*Zdrowych
i rodzinnych
Świąt
Wielkanocnych*

Ania Karam
Nieruchomości®
(781) 708-2934
Ania.Karam@NEMoves.com

SD LAW
BOSTON

Peter Szyjka, Esq.

*Dumnie służymy
Polonii od 20 lat*

Specjalizujemy się w:

- ✓ sprawach imigracyjnych - immigration law
- ✓ odszkodowaniach za obrażenia ciała, wypadki samochodowe i inne - car accidents and personal injury cases
- ✓ usługach nieruchomościowych - real estate
- ✓ testamentach i sprawach majątkowych - estate planning

Skontaktuj się z nami:
Tel. 617-269-4290
Kom. 617-835-4057
E-mail: peter@sdlawboston.com
www.sdlawboston.com

Nowe biuro w Quincy
1372 Hancock Street
Suite 203
Quincy, MA 02169

DSA DANE SHULMAN ASSOCIATES, LLC
ATTORNEYS AT LAW

**ODZYSKAJ
ODSZKODOWANIE,
NA KTÓRE
ZASŁUGUJESZ!**

Od **ponad 60 lat** walczymy o prawa poszkodowanych, odzyskując **setki milionów dolarów** dla naszych klientów.

Dane Shulman Associates, LLC specjalizuje się w sprawach dotyczących:

- Wypadków samochodowych i innych
- Potknięć i upadków
- Odszkodowań za obrażenia ciała

Skontaktuj się z nami już dziś: **617-298-2500**

Chcesz rozmawiać po polsku, zadzwoń: **617-313-1808**

Dowiedz się więcej: www.daneshulmanlaw.com

1629 Blue Hill Avenue, Mattapan Square, Boston, MA 02126

Wesołych Świąt

Happy Easter from Senator Nick Collins & Family

PiS zaprasza na 12 kwietnia, a Koalicja Obywatelska na 25 maja

Nowa data „marszu patriotów”

Rafał Trzaskowski poinformował, że wraz z premierem Donaldem Tuskiem zmienił datę zapowiadanego wcześniej „marszu patriotów” na 25 maja. Tym samym marsz odbędzie się między I a II turą wyborów prezydenckich.

Początkowo Donald Tusk ogłosił, że „wielki majowy marsz patriotów” odbędzie się 11 maja. Rafał Trzaskowski, kandydat KO na prezydenta, zaznaczył, że rozmawiał na ten temat z premierem i postanowili ustalić nową datę marszu – 25 maja.

– Jestem absolutnie przekonany o tym, że dobrze byłoby, gdyby ten marsz odbył się między pierwszą a drugą turą, bo to ma być marsz, który będzie wszystkie siły demokratyczne łączył – powiedział Trzaskowski. – Wszyscy powinniśmy razem iść w tym marszu, by zademonstrować nasze przywiązanie do demokracji i wsparcie dla tego kandydata strony demokratycznej, który znajdzie się w drugiej turze – dodał.

Dopytywany, czy liderzy pozostałych ugrupowań wchodzących w skład koalicji rządzącej potwierdzili obecność, Trzaskowski podkreślił, że wsłuchuje się w głosy koalicjantów,

© Donald Tusk/fb

Donald Tusk przystał na nową datę „marszu patriotów”

dlatego partia podjęła decyzję o zmianie daty.

– Przed I turą mamy bardzo wielu kandydatów i kandydatek po stronie demokratycznej. Aby mieć pewność, że będziemy naprawdę razem, że łatwiej będzie moim koleżankom i kolegom z innych partii zaakceptować to zaproszenie, zmiana daty na 25 maja – tłumaczył prezydent Warszawy. Wcześ-

niejsza zapowiedź premiera padła po tym, gdy prezes PiS Jarosław Kaczyński wezwał „wszystkich patriotów do udziału w marszu z okazji 1000-lecia Królestwa Polskiego i 500-lecia hołdu pruskiego, czyli symboli woli, suwerenności i siły polskiego ducha”. Marsz ma się odbyć 12 kwietnia o godzinie 12 w Warszawie.

📄 TOM

Polskie szkoły i urzędy staną się obiektami zbiorowej ochrony

Maszyny z USA zbudują schrony

– Budowa schronów może ruszyć jeszcze w tym roku. Pomoże w tym zakup systemu do szybkiej budowy obiektów infrastrukturalnych – powiedział PAP Wiesław Leśniakiewicz, wiceszef Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Co najmniej trzy litry wody na osobę dziennie i żywność o długim okresie przydatności do spożycia, także apteczki, laptaki to niektóre z elementów wyposażenia budowli ochronnych, które wyszczególniono w projekcie rozporządzenia MSWiA.

– Pieniądze na miejsca doraźnego schronienia, ukrycia i na schrony będą. Przygotowany został Program Ochrony Ludności, który będzie uzgadniany w tym miesiącu – powiedział PAP wiceszef MSWiA.

– Podczas spotkania kierownictwa resortu ustaliliśmy z ministrem Tomaszem Siemoniakiem, że jednym z pierwszych realizowanych zadań może być renowacja – odbudowa obiektów schronowych w tzw. szkołach tysiąclecia – dodał wiceminister.

Z projektu rozporządzenia wynika, że schrony powstaną w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonych m.in. dla

administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości, oświaty i opieki zdrowotnej.

W styczniu 2. Regionalna Baza Logistyczna podpisała porozumienie z amerykańskim przedsiębiorstwem M.I.C. Industries w sprawie zakupu maszyn UBM, które mają być elementem Narodowego Programu Odstraszania i Obrony – Tarcza Wschód.

UBM to maszyna produkująca budowlę o stalowej konstrukcji. Ta fabryka na kołach, jak podkreślał Władysław Kosiniak-Kamysz, szef MON, produkuje w krótkim czasie miejsca schronienia, magazyny, hangary.

📄 TOM

Do Polski dotarły samoloty brytyjskich i szwedzkich sił powietrznych

Inauguracja misji Air Policing

Na lotnisku 22. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Królewie Malborskim nastąpiła inauguracja NATO-wskiej misji Air Policing. Polega ona na patrolowaniu przestrzeni powietrznej Litwy, Łotwy i Estonii przy udziale wojsk szwedzkich i Wielkiej Brytanii.

W inauguracji uczestniczył m.in. Władysław Kosiniak-Kamysz, szef MON. Obecny był również minister obrony Szwecji Pal Jonson oraz brytyjski wice-minister obrony Lord Vernon Coaker.

Polski minister podkreślił, że NATO stało się silniejsze dzięki przystąpieniu Szwecji do Sojuszu Północnoatlantyckiego i obecności brytyjskich sojuszników. – Jesteśmy silniejsi razem i tylko w takim wypadku jesteśmy w stanie obronić nasze wartości, nasze tradycje, naszą kulturę – powiedział szef MON.

Jak dodał, współpraca w ramach NATO jest dla pokoju – nie dla wojny. – Sojusz Północnoatlantycki jest sojuszem obronnym, chroniącym nasze terytoria, mieszkańców, wartości, naszą cywilizację – podkreślił Kosiniak-Kamysz.

– Chciałbym w obecności naszych przyjaciół z Wielkiej Brytanii i Szwecji potwierdzić wszystkie zobowiązania państwa polskiego wobec naszych sojuszników w NATO – oświadczył szef MON, dodając, że oczekuje od reszty państw NATO tego samego, a Szwecja, Wielka Brytania i Polska oraz szerzej państwa nordyckie i bałtyckie są nadzieją dla Europy.

Ministerstwo Obrony Narodowej podało, że w marcu na lotnisko 22. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Malborku przybyły samoloty Eurofighter Typhoon brytyjskich Królewskich Sił Powietrznych (RAF) oraz JAS-39 Gripen szwedzkich Sił Powietrznych.

📄 TOM

📄 gov.pl

– Współpraca w ramach NATO jest dla pokoju, nie dla wojny – podkreślił Władysław Kosiniak-Kamysz

Nowa umowa z amerykańskim Konsorcjum Westinghouse-Bechtel

Elektrownia jądrowa o krok bliżej

Dobiegły końca negocjacje umowy pomostowej z wykonawcami pierwszej elektrowni jądrowej – powiedział Donald Tusk. – Porozumieliśmy się z amerykańskimi partnerami w taki sposób, że umowa jest dla nas dużo bardziej korzystna – dodał premier.

Warunki tzw. umowy pomostowej (umowy EDA – Engineering Development Agreement) ustalają ramy współpracy na kolejne miesiące między Polskimi Elektrowniami Jądrowymi (PEJ) a Konsorcjum Westinghouse-Bechtel.

Umowa otwiera kolejny etap budowy pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej i obejmuje kontynuację prac projektowych, związanych m.in. z uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych, licencji i pozwoleń, jak również dalszy etap pogłębionych badań geologicznych na terenie inwestycji.

Umowa EDA zostanie podpisana po uzyskaniu stosownych zgód korporacyjnych. Tym samym zaplanowane prace projektowe są kontynuowane zgodnie z przyjętym harmonogramem.

– Pierwsza dobra wiadomość:

kontynuujemy budowę elektrowni jądrowej. Druga dobra wiadomość: dogadaliśmy się z naszymi amerykańskimi partnerami w taki sposób, że ta umowa jest dużo lepsza z naszego punktu widzenia – zaznaczył premier Donald Tusk.

Elektrownia ma powstać na Pomorzu w lokalizacji Lubiawo-Kopalino. Obecny harmonogram budowy elektrowni jądrowej zakłada, że prąd z niej popłynie do sieci w 2036 r. Rozpoczęcie zasadniczej budowy planowane jest w 2028 r., a ukończenie ostatniego z trzech bloków – w 2038 r.

TOM

 gov.pl

Harmonogram zakłada, że w 2036 roku z polskiej elektrowni jądrowej popłynie prąd

Rusza ekranizacja słynnej powieści Bolesława Prusa

Będzie „Lalka” numer 3

To już pewne – w sierpniu rozpoczną się zdjęcia do nowej adaptacji „Lalki” Bolesława Prusa. Powstanie zarówno wersja kinowa, jak i serial. Reżyserować będzie Maciej Kawalski, w roli Stanisława Wokulskiego wystąpi Marcin Dorociński.

– Jestem zaszczycony, że będę mógł podążyć śladami wielkich aktorów, zmierzyć się z legendą stworzoną przez Prusa, pokazać ją w nowym świetle i mojej interpretacji – skomentował Marcin Dorociński. 51-letni aktor zmierzy się tym samym z legendarnymi krea-

cjami Mariusza Dmochowskiego z filmu Wojciecha J. Hasa (1968) i Jerzego Kamasa z serialu Ryszarda Bera (1977).

Na razie nie wiadomo, która aktorka wcieli się w rolę Izabeli Łękiej. W filmowej wersji zagrała ją Beata Tyszkiewicz, w serialu Małgorzata Braunek, która wówczas funkcjonowała w wyobraźni widzów jako Oleńka z powstałego trzy lata wcześniej „Potopu” Jerzego Hoffmana. Warto dodać, że u Hasa subiekta Ignacego Rzeckiego zagrał Tadeusz Fijewski, a u Bera Bronisław Pawlik. Obaj również stworzyli wybitne kreacje.

Zdaniem producenta Radosława Drabika „to będzie najwspanialszy Wokulski w historii polskiego kina i życiowa rola Marcina”. Za zdjęcia odpowiadać ma Piotr Sobociński jr., który pracował m.in. przy tak znanych filmach jak „Róża”, „Droówka”, „Bogowie”, „Cicha noc”, „Wołyń”.

– Mam nadzieję, że widzowie zobaczą w Wokulskim nie tylko bohatera XIX wieku, ale i kogoś bliskiego naszym czasom. Bo choć czasy się zmieniają, serca wciąż biją tak samo. Mam nadzieję, że sprostam temu olbrzymiemu wyzwaniu i nie zawiodę – powiedział Marcin Dorociński.

TOM

W Janowie Podlaskim odbudują hodowlę koni arabskich

Słynna stadnina ma nową szefową

 Weronika Sosnowska/facebook

Weronika Sosnowska chce odbudować reputację stadniny w Janowie Podlaskim

– Najważniejszym wyzwaniem jest odbudowa hodowli koni czystej krwi arabskiej i zwiększenie jej znaczenia na rynkach światowych – powiedziała Weronika Sosnowska, nowa szefowa stadniny koni w Janowie Podlaskim, dotychczasowa główna hodowczyni.

Nowa szefowa stadniny wcześniej pracowała m.in. w stadninach w Kurozwękach i Michałowie. Poznała hodowlę w Belgii, Stanach Zjednoczonych i Katarze. Ukończyła zootechnikę na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. Na stanowisku prezesa stadniny zastąpiła Leszka Świętochowskiego, który kierował nią od lutego 2024 roku.

Od czasu odwołania Marka Treli w 2016 roku Sosnowska będzie dziewiątym prezesem stadniny. Niedługo chłuba polskiej hodowli, placówka w ostatnich latach straciła na reputacji. Zdaniem nowej prezeski stadninę można odbudować, ale do tego potrzebny jest czas, spokój i stabilizacja.

W najbliższym czasie prezesa zamierza się skupić na organizacji Dni Konia Arabskiego 8-10 sierpnia, w tym aukcji Pride of Poland, Summer Sale i 47. Narodowego Pokazu Koni Arabskich Czystej Krwi.

Wyzwaniem przy wyborze koni na aukcję jest zachowanie najcenniejszych linii i puli genów, a z drugiej strony przygotowanie oferty atrakcyjnej dla klientów. – Z roku na rok jest to coraz trudniejsze, zwłaszcza dla Janowa, który w poprzednich latach sprzedawał wiele cennych koni, po których nie zostało żadne potomstwo – przyznała Sosnowska.

W stadninie jest obecnie ok. 400 koni i 680 krów, ale kondycja finansowa stadniny jest kiepska. Wstępne sprawozdanie za poprzedni rok wykazuje stratę ok. 4 mln zł.

TOM

Rząd chce nakłaniać Polaków, by wracali do ojczyzny

Nowa strategia

Rada Ministrów przyjęła rządową strategię współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2025–2030. – Chodzi o promowanie polityki powrotów i zintegrowanie środków przekazywanych na kwestie polonijne – podkreślono w komunikacie.

Celem strategii jest również modernizacja instrumentów współpracy z Polonią, z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych polskiej gospodarki i prognoz demograficznych – wskazano w komunikacie, dodając, że Po-

lonia jest grupą o dużym potencjale, jeśli chodzi o politykę powrotową i modernizację polskiej gospodarki.

Kancelaria premiera poinformowała też, że priorytetami strategii są m.in.: realizacja polityki powrotowej poprzez wsparcie programów mobilności (wspieranie powrotów do Polski w celu podjęcia aktywności zawodowej, edukacyjnej czy badawczej). Strategia przewiduje również przegląd instrumentów finansowania polityki polonijnej, jeśli chodzi o ich efektywność i dostosowanie do nowych priorytetów.

Dokument zakłada też przegląd przepisów dotyczących Karty Polaka, repatriacji i obywatelstwa, w celu przystosowania ich do obecnych realiów. „Rząd chce, aby z tych instrumentów korzystały wyłącznie osoby faktycznie związane z Polską i przywiązane do polskości, polskiej kultury i tradycji” – podkreślono w komunikacie. Strategia będzie realizowana w perspektywie do 2030 roku, a postępy w jej wdrażaniu będzie monitorował Międzyresortowy Zespół do spraw Polonii i Polaków za Granicą.

 gov.pl

Strategia Rady Ministrów ma unowocześnić instrumenty współpracy z Polonią

Szef polskiego MSZ Radosław Sikorski przemawiał na spotkaniu Wielkiej Piątki w Madrycie

Presja na Rosję

Radosław Sikorski spotkał się w Madrycie z szefami dyplomacji: Francji, Hiszpanii, Niemiec, Ukrainy, Włoch i Wielkiej Brytanii. Głównymi tematami spotkania Wielkiej Piątki Unii Europejskiej było bezpieczeństwo w Europie i dalsze wsparcie dla Ukrainy.

Uczestnicy spotkania rozmawiali o roli Europy w osiągnięciu sprawiedliwego i trwałego pokoju w Ukrainie oraz ochronie europejskich interesów bezpieczeństwa. Dyskutowano też o poszukiwaniu wspólnej strategii na rzecz utrzymania

współpracy z USA i wypracowaniu kompleksowego podejścia Unii Europejskiej do kwestii obronnych w dłuższej perspektywie czasu.

Minister Radosław Sikorski podkreślił, że konieczne jest zwiększenie wydatków na obronę w Europie do co najmniej 3% PKB przez wszystkie państwa członkowskie UE, a także utrzymanie obecności USA w Europie. Wskazał, że sukces negocjacji dotyczących zakończenia wojny na Ukrainie zależy od zwiększenia presji na Rosję.

W kwestii obecności zagranicznych wojsk na Ukrainie polski minister pod-

kreślił, że to nie Rosja, a sama Ukraina zdecyduje, czy będzie chciała obecności zagranicznych wojsk na swoim terytorium. Polski minister wyraził zadowolenie z faktu, że „główne kraje europejskie” dostrzegają, iż zagrożenie rosyjskie nie jest wyłącznie kwestią wschodniej flanki NATO i rozumieją, że „agresywne ambicje (przywódcy Rosji Władimira) Putina są problemem całej Europy”.

– Jeśli (Rosja) jest zagrożeniem dla całej Europy, potrzebujemy europejskiej odpowiedzi – dodał Sikorski.

Prezydent Polski Andrzej Duda z wizytą na Słowacji

Współpraca w ramach Trójmorza

Na zaproszenie prezydenta Petera Pellegriniego dwudniową wizytę w Republice Słowackiej odbył Andrzej Duda, prezydent RP. Obaj przywódcy omówili relacje polsko-słowackie, współpracę w ramach Inicjatywy Trójmorza oraz sprawy bezpieczeństwa.

W czasie konferencji prasowej prezydent Polski podziękował słowackiemu odpowiednikowi za wkład w budowanie dobrych relacji pomiędzy oboma państwami. Podkreślił, że ta współpraca widoczna jest w ramach różnych formatów: Grupy Wyszehradzkiej, Inicjatywy Trójmorza czy Bukaresztańskiej Dziewiątki, a także wschodniej flanki NATO.

Andrzej Duda zauważył, że obszar Inicjatywy Trójmorza to najdynamiczniej rozwijający się region Europy, z prognozowanym wzrostem PKB o 35 proc. do 2030 roku. – Mam nadzieję, że w najbliższych latach będzie to zachęcało inwestorów do przybywania tutaj – dodał.

Podkreślił, że dla rozwoju regionu kluczową inwestycją pozostaje budowa szlaku Via Carpatia. – Powinniśmy rozwijać te połączenia pomiędzy nami. Nie tylko myśleć o tej Europie – wschód, zachód, ale także tej przestrzeni północ, południe, która pozwala podróżować znad Morza Bałtyckiego nad Morze Czarne poprzez wszystkie kraje, pozostające w wielkiej historycznej wspólnoty – mówił Andrzej Duda.

Drugiego dnia wizyty, z okazji przypadającej 20. rocznicy śmierci polskiego papieża, Andrzej Duda wraz z Peterem Pellegrinim wystawili wystawę poświęconą 30. rocznicy wizyty św. Jana Pawła II w Republice Słowackiej.

 prezydent.pl

Peter Pellegrini doskonale wiedział, jaki prezent sprawi przyjemność Andrzejowi Dudzie

Minęły 3 miesiące prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej

Prezydencja na półmetku

KPRM

Unijni ministrowie ds. europejskich i krajów aspirujących do członkostwa w UE podczas spotkania w Warszawie. Adam Szapka w środku pierwszego rzędu

To było naprawdę dobre 90 dni dla Unii Europejskiej i jako Polska możemy być z tego dumni – ocenił Adam Szapka, minister ds. Unii Europejskiej.

Adam Szapka podkreślił, że priorytetem polskiego przewodnictwa w UE jest bezpieczeństwo. – Zależało nam na tym, by to był czas, w którym Europa się obudzi, weźmie odpowiedzialność za swoje bezpieczeństwo. Obecnie możemy powiedzieć, że to się naprawdę dzieje – powiedział minister ds. UE. Szapka zaznaczył, że w czasie polskiej prezydencji

kontynuowane jest wsparcie dla Ukrainy, czynione są też zabiegi, by otworzyć pierwszy kłaster negocjacyjny ws. akcesji Ukrainy do UE. Wskazał też, że pod polskim przewodnictwem kontynuowana jest polityka sankcyjna wobec Rosji.

Minister przypomniał też tzw. białą księgę europejskiej obronności, którą w połowie marca przedstawiła Komisja Europejska. Zaproponowane w niej rozwiązania dotyczą m.in. stworzenia instrumentu finansowego opartego o niskoprocenowane kredyty, z których

państwa członkowskie UE mogłyby finansować swoje inwestycje w obronność. Pula kredytów ma wynieść 150 mld euro.

Jednym z ważnych tematów poruszanych w ramach polskiej prezydencji jest kwestia dezinformacji i jej wpływu na demokratyczne wybory.

– W czasie naszej prezydencji prawdopodobnie będą bardzo zaawansowane prace nad taką „demokratyczną tarczą”, której elementem jest właśnie walka z dezinformacją – zapowiedział Szapka.

TOM

Pomoc dla ofiar trzęsienia ziemi

Polski MSZ przeznaczy 2 miliony złotych na pomoc dla ofiar trzęsienia w Mjanmie. Pieniądze pochodzą ze środków przeznaczonych na współpracę rozwojową. Liczba ofiar kataklizmu w dawnej Birmie przekroczyła już 3 tysiące osób.

MSZ informowało wcześniej, że z misją humanitarną w Bangkoku, stolicy Tajlandii, przebywają polscy ratownicy Humanosh Emergency Medical Team. Na miejscu wejdą w skład zespołu Biura Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (UNOCHA), by koordynować międzynarodowe zespoły medyczne.

HEMT to pion medyczny Fundacji Humanosh. Pomaga ludności na terenach objętych wojną i kataklizmami, zapewniając m.in. podstawową opiekę medyczną. Agencja AP, powołując się na lokalną telewizję, podała, że liczba ofiar trzęsienia ziemi w Mjanmie (Birmie) przekroczyła 3 tysiące osób.

Lokalne doniesienia sugerują, że faktyczna liczba ofiar śmiertelnych okaże się znacznie wyższa. Możliwość taką sugerowało Amerykańskie Towarzystwo Geologiczne, które oceniło, że mogło zginąć od 10 tys. do 100 tys. ludzi. Rannych jest co najmniej 4.8 tys. – podała portal DVB.

Najciężiej dotknięte trzęsieniem ziemi zostało gęsto zaludnione miasto Mandalay. Całe dzielnice leżą w ruinie – ocenił portal. W akcji ratowniczej uczestniczą ekipy zagraniczne. Pomoc zapewniają między innymi Chiny, Indie, Rosja, Tajlandia, Malezja, Filipiny i Turcja – przekazał portal DVB.

Trzęsienie ziemi, do którego doszło w trakcie wojny domowej w Birmie, jeszcze bardziej pogorszyło kryzys humanitarny. Według ONZ wskutek konfliktu ponad 3 mln ludzi opuściło domy.

TOM

NASA Space Operations potwierdziła start misji IGNIS

Polak w kosmosie najwcześniej w maju

Sławosz Uznański-Wiśniewski/facebook

NASA oficjalnie potwierdziła, że misja IGNIS, pierwsza polska technologiczno-naukowa misja na Międzynarodową Stację Kosmiczną (ISS), startuje już wiosną – podało Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Start ma się odbyć nie wcześniej niż w maju.

– W ramach tej wyjątkowej misji dr Sławosz Uznański-Wiśniewski, polski astronauta projektowy ESA (Europejskiej Agencji Kosmicznej – PAP), przeprowadzi eksperymenty zaproponowane przez polski przemysł kosmiczny. Eksperymenty te, do-

pracowane we współpracy z ESA, otworzą naszym firmom i naukowcom dostęp do unikatowej infrastruktury ISS – podkreśliło MRiI we wpisie na portalu X.

Misja Axiom 4 (Ax-4), czyli czwarta prywatna misja na ISS, ma wystartować nie wcześniej niż w maju z centrum lotów kosmicznych Johna F. Kennedy'ego na Florydzie. Poza Sławoszem Uznańskim-Wiśniewskim na ISS polecą: Peggy Whitson (USA) – dowódca misji, Shubhanshu Shukla (Indie) – pilot misji i Tibor Kapu (Węgry) – specjalista misji. W lutym w Sejmie Jarosław Sulkowski z Ministerstwa Roz-

woju i Technologii poinformował, że polska misja technologiczno-naukowa na ISS, z udziałem polskiego astronauty Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego, odbędzie się na przełomie maja i czerwca br. i potrwa 16 dni.

Najważniejszym elementem misji mają być eksperymenty technologiczne i naukowe, nad którymi Uznański-Wiśniewski będzie pracował na ISS. Polski astronauta poprowadzi też w kosmosie pokazy, które zostaną nagrane, a potem wykorzystane w ramach programu edukacyjnego.

TOM

Poza Sławoszem Uznańskim-Wiśniewskim na ISS polecą: Peggy Whitson (USA) – dowódca misji, Shubhanshu Shukla (Indie) – pilot misji i Tibor Kapu (Węgry) – specjalista misji

W OBIEKTYWIE

↓ CHICAGO, IL – 23 marca

Przystanek Historia Instytutu Pamięci Narodowej zaprezentował spektakl pt. „Historia Wiktorii i Franka”, dotyczący życia w PRL i zrywu Solidarności. Towarzyszyła mu wystawa „No bread without freedom” na temat strajków.

KG w Chicago

↓ SCHAUMBURG, IL – 24 marca

Konsul generalna RP w Chicago Regina Jurkowska wspólnie z burmistrzem Schaumburga Tomem Dailly dokonała otwarcia Targów Zdrowego Stylu Życia „Wellness Trends”. Wśród wystawców było wiele polskich firm.

KG w Chicago

↓ NOWY JORK, NY – 30 marca

David Kwiatkowski i Oskar Cymys wystąpili w ostatni weekend marca przed polonijną publicznością w Chicago i New Jersey, a w przerwie między koncertami wyruszyli na zwiedzanie Nowego Jorku.

Facebook

↓ GREENPOINT, NY – 2 kwietnia

Instytut Piłsudskiego w Ameryce odwiedziła delegacja naukowców z Uniwersytetu Rzeszowskiego pod przewodnictwem dziekana Wydziału Nauk Społecznych prof. Krzysztofa Żarny.

pilsudski.org

↓ LOS ANGELES, CA – 2 kwietnia

Z inicjatywy konsula generalnej RP w LA Pauliny Kapuścińskiej odbyło się kolejne spotkanie w ramach polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej dla konsułów państw UE i przedstawicieli miasta Los Angeles.

KG w LA

↓ WALLINGTON, NJ – 4 kwietnia

W kościele Najświętszego Serca Jezusa odbyła się wyjątkowa Droga Krzyżowa w wykonaniu uczniów Polskiej Szkoły im. św. Stanisława Kostki, który przedstawili poruszającą inscenizację wydarzeń z Golgoty.

Ardiumum szkoły

↓ BALTIMORE, MD – 6 kwietnia

W uroczystych obchodach upamiętniających ofiary zbrodni katyńskiej uczestniczył chargé d'affaires Ambasady RP w Waszyngtonie Bogdan Klich, który otrzymał honorowe członkostwo Fundacji Katyńskiej.

Ambasada RP

↓ MANHATTAN, NY – 6 kwietnia

W siedzibie Fundacji Kościuszkowskiej odbyło się spotkanie z Krzysztofem Medyną, który zaprezentował książkę biograficzną „Krotochwile, saksofon i jazz, czyli cale moje życie” oraz zagrał recital z Adamem Makowiczem.

Ella Wojczak

↓ ORCHARD LAKE, MI – 6 kwietnia

Wierni i przedstawiciele lokalnej Polonii zgromadzili się przy katyńskim pomniku autorstwa Mariana Owczarskiego w Orchard Lake Schools, aby oddać hołd ofiarom zbrodni katyńskiej w jej 85. rocznicę.

Polish Weekly – Alicja Karlic

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

Ewa M. Pękalska
KANCELARIA PRAWA POLSKIEGO

Kancelaria Prawa Polskiego Ewy M. Pękalskiej
zapewnia pomoc prawną w Polsce w sprawach:

- ✓ emerytalnych, spadkowych, karnych
- ✓ poświadczenia obywatelstwa polskiego
- ✓ uzyskania dokumentów z sądów, ksiąg wieczystych, geodezji, Urzędu Stanu Cywilnego, kartoteki karnej
- ✓ rejestracji aktów urodzenia, zgonu, małżeństwa
- ✓ akty notarialne, pełnomocnictwa, Apostille
- ✓ porady, pisma

tel. 917-912-9922

718-349-0440

tel. w Polsce:

+48 513 128 289

email: pekalska.e@gmail.com

*Radosnych Świąt
Wielkanocnych dla
wszystkich naszych
Klientów i całej
Polonii!*

Biznes klasa dla ubogich

- bezcenne!

Bilety lotnicze - Pakiety wakacyjne - Hotele

TURYSTA Travel Services LLC

Od 1971 roku uprzejmie, sprawnie, solidnie

Zadzwoń lub napisz już dziś:

 800-550-6410

www.turystatravel.com info@turystatravel.com

Czy Twoje
OSZCZĘDNOŚCI EMERYTALNE
są bezpieczne i dobrze zarządzane?
Czy jesteś gotowy na emeryturę?

BEZPŁATNA POMOC I EDUKACJA
w zakresie MEDICARE i planowania
finansowego oraz wsparcie
przy podejmowaniu ważnych decyzji
emerytalnych.

Aleksandra Mróz

licencjonowany specjalista ubezpieczeń
Medicare i na życie w stanach: CT, MA, RI, SC

Tel. 860-997-3054

ola_mroz@yahoo.com

185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT 06109

Życzymy wszystkim Klientom
oraz całej Polonii
zdrowych, radosnych
Świąt Wielkiej Nocy.
Suto zastawionych stołów,
dużo wody w poniedziałek,
bogatego zająca
i jak najmilszych spotkań
w gronie przyjaciół i rodziny.

Roly Poly
BAKERY

www.rolypolyinc.com

Świąteczne godziny otwarcia:

- 4/13 Niedziela Palmowa 7-3
- 4/14 Poniedziałek 8-7
- 4/15 Wtorek 6-7
- 4/16 Środa 6-7
- 4/17 Czwartek 6-7
- 4/18 Wielki Piątek 6-7
- 4/19 Wielka Sobota 6-7
- 4/20 Wielkanoc – zamknięte

Najlepsze przysmaki na święta!

587 Main St. New Britain | Tel. 860-229-5109

Zapraszamy na świąteczne zakupy!

Wesołych Świąt!

Żeby śmiały się pisanki,
uśmiechały się baranki,
mokry śmigus zraszał skronie,
dużo szczęścia sypiąc w dłonie.
Smacznej kiełbaski, lukrowej baby,
samych pyszności, co w Golemo mamy.
Soczystej szyneczki,
pajdę chlebka chrupiącego,
wielkanocnych przysmaków
ze sklepu naszego.
Codziennej radości tej dużej i małej,
zapraszamy na zakupy dla rodziny całej.

Tego życzy Golemo Foods

Golemo Foods Inc.
43 Millbury Street
Worcester MA 01610
tel. (508) 756-0086

Największy wybór
własnych wyrobów
w całym
Massachusetts

To, co najlepsze, na świąteczny stół – tylko w Golemo Foods!

Wyjątkowy koncert w Bostonie z okazji 10. rocznicy wydania gry The Witcher 3: Wild Hunt

Gratka dla fanów Wiedźmina

📷 Materiały prasowe

The Witcher in Concert to wyjątkowe wydarzenie muzyczne, które odbędzie się 31 maja w Emerson Colonial Theatre w Bostonie. Koncert ten jest częścią obchodów 10. rocznicy wydania gry The Witcher 3: Wild Hunt i ma na celu przybliżenie publiczności niezapomnianej ścieżki dźwiękowej tego kultowego tytułu.

Podczas koncertu orkiestra na żywo wykona utwory z gry, wzbogacone o nowoczesne wizualizacje i fragmenty rozgrywki. Szczególną atrakcją będzie występ zespołu Percival, który współtworzył oryginalną ścieżkę dźwiękową do gry, wnosząc unikalne brzmienia inspirowane słowiańskim folkie.

Bilety na to wydarzenie już są w sprzedaży. Można je nabyć online poprzez oficjalną stronę teatru Emerson Colonial Theatre lub osobiście w kasie biletowej pod adresem 106 Boylston

Street w Bostonie. Ceny biletów zaczynają się od 45 dolarów.

Koncert w Bostonie jest jednym z dwóch specjalnych wydarzeń zaplanowanych z okazji rocznicy – drugi odbędzie się 15 czerwca w Poznaniu, podczas konwentu Pyrkon. Po tych dwóch koncertach planowana jest światowa trasa koncertowa, której szczegóły zostaną ogłoszone w późniejszym terminie.

Emerson Colonial Theatre to historyczny teatr zlokalizowany w centrum Bostonu, znany z organizacji wielu prestiżowych wydarzeń kulturalnych. Jego unikalna atmosfera z pewnością doda uroku temu wyjątkowemu koncertowi.

Dla fanów serii „Wiedźmin” oraz miłośników muzyki filmowej i z gier The Witcher in Concert stanowi niepowtarzalną okazję do doświadczenia na żywo muzyki, która towarzyszyła przygodom Geralta z Rivii.

📄 JLS

Wesołych Świąt!

Zapraszamy na świąteczne zakupy!

**TRADYCYJNE
POLSKIE PRODUKTY:**
własnego wyrobu wędliny
i kielbasy, pieczywo i ciasta
oraz artykuły spożywcze
importowane z Polski
i Europy

**Najlepsza
wielkanocna
kielbasa
w okolicy**

tylko u Labudy!

LABUDA'S MARKET

4 Weston Street, Wilbraham, MA 01095. Tel. 413-543-4289

Baltic
Ambers Art

„Złoto Bałtyku” na wyciągnięcie dłoni

Odkryj piękno naturalnego bursztynu w wyjątkowej biżuterii, która łączy elegancję z naturą.

- ✓ Bransoletki
- ✓ Naszyjniki
- ✓ Kolczyki
- ✓ Drzewka szczęścia

Idealny pomysł na prezent!

Ciepłych i spokojnych
świąt w atmosferze
radości.

Można kupić także online: www.balticambersart.com

WESOŁYCH ŚWIĄT

Polmart Delikatesy

**123 Broad Street
New Britain, CT
860 223 7055**

EUROPA DELI

Twój polski sklep w centrum Chicopee!

Polecamy zwiększony wybór znakomitych wędlin, kiełbas oraz wypieków. Duży asortyment artykułów spożywczych, polska prasa, kosmetyki i upominki. Świąteczne słodczyce, dekoracje oraz baranki.

**WESOŁEGO ŚWIĘTOWANIA W DUCHU POLSKICH TRADYCJI!
NIECH WIELKANOCNY CZAS BĘDZIE PEŁEN MIŁOŚCI I RADOŚCI!**

**ZAPRASZAMY
NA ŚWIĄTECZNE
ZAKUPY!**

55 Cabot St., Chicopee MA | Tel. 413-594-7644

Amerykańskie dzieci z kooperatywy The Westboro Homeschool odwiedziły Golemo's Market w Worcester

Wizyta w polskim sklepie

📷 Mariola Powichrowski

Dzieci, rodzice, nauczyciele i opiekunowie z kooperatywy The Westboro Homeschool w Westborough należącej do organizacji Life Rediscovered 19 marca odwiedzili polski sklep Golemo's Market w Worcester. Life Rediscovered to centrum dla dzieci uczących się w systemie edukacji domowej oraz przestrzeń integracyjna dla rodzin.

Wycieczkę do sklepu zorganizowała Mariola Powichrowski, mama Kubusia, który uczy się w systemie edukacji domowej. Pani Mariola w ramach działalności w kooperatywie przybliżyła dzieciom polską tradycję. Wizyta w Golemo's Market była częścią prowadzonego przez nią tygodnia nauki o Polsce, podczas którego dzieci poznawały polskie tradycje, kulturę i je-
denie.

W wizycie wzięło udział około 20 osób. Właściciel sklepu, Darek Golemo, wraz z żoną i pracownikami serdecznie powitał gości i oprowadził ich po sklepie. Gospodarze chętnie odpowiadali na pytania dzieci, prezentując polskie produkty oraz opowiadając o polskiej kulturze i kuchni. W ramach niespodzianki uczestnicy otrzymali tradycyjne polskie przysmaki oraz koszulki.

Podczas wizyty dzieci miały okazję wziąć udział w specjalnie przygotowanej grze edukacyjnej. Otrzymały karty pracy, na których musiały znaleźć określone produkty w sklepie i zaznaczyć je na liście, nauczyć się podstawowych zwrotów w języku polskim, takich jak „dziękuję” i

„cześć”, odpowiedzieć na pytanie, w jakim mieście znajduje się sklep, a także odnaleźć polskie godło i flagę. Dzieci i dorośli dowiedzieli się również, że Golemo's Market jest jednym z najstarszych polskich sklepów w Nowej Anglii, działającym od ponad 30 lat.

Dzieci, głównie amerykańskiego pochodzenia, wykazały ogromne zainteresowanie polską kulturą i tradycją. Szczególną ciekawość wzbudziły tradycyjne polskie potrawy, takie jak gołąbki i pierogi, których wcześniej nie widziały. Ochoczo zadawały pytania na temat ich smaku oraz sposobu przygotowania.

Dzieciom bardzo podobały się też produkty europejskie. – Dzieci były ciekawe ich składu, bo mają świadomość, że w Unii Europejskiej panują inne normy żywieniowe niż w USA. Równie duże zainteresowanie wzbudziły słodczyce i różne rodzaje kielbas – mówi Mariola Powichrowski w rozmowie z „Białym Orłem”.

Godzinna wizyta była pełna entuzjazmu oraz pozytywnych wrażeń. Darek Golemo podsumował spotkanie słowami: „Byłem pod wrażeniem, że amerykańskie dzieci wiedziały więcej o polskiej kulturze niż ja. Jedno z nich podzieliło się ciekawostką, że dawniej kobiety w Polsce nosiły wianki o określonym kolorze, w zależności, czy były zamężne, czy nie”.

Wizyta w Golemo's Market była inspirującym doświadczeniem, które pozwoliło dzieciom lepiej poznać polską tradycję i smaki.

📷 AD

Amerykańskie dzieci w ramach poznawania polskiej kultury odwiedziły sklep Golemo w Worcester

Międzyszkolny Festiwal Poezji w Polskiej Szkole Doksztalającej im. gen. Tadeusza Kościuszki w Salem

Zaprzyjaźnieni z literaturą

📷 Archiwum szkoły

W ostatnią sobotę marca w Polskiej Szkole Doksztalającej im. gen. Tadeusza Kościuszki w Salem odbył się Festiwal Poezji.

Wydarzeniu towarzyszyło hasło „Przyjaźń z bohaterami poezji dziecięco-młodzieżowej”. Uczestnicy – uczniowie szkoły będącej gospodarzem festiwalu, a także młodzież z trzech innych polonijnych szkół: Szkoły Języka Polskiego im. Jana Pawła II w Worcester, Polskiej Szkoły Sobotniej im. Marii

Konopnickiej w Webster i Szkoły Języka Polskiego im. Janusza Korczaka w Providence, RI – zaprezentowali swoje talenty recytatorskie oraz aktorskie. Dzieci z pełnym zaangażowaniem recytowały wiersze, a niektórym do inscenizacji posłużyły także adekwatnie dobrane do utworu stroje i rekwizyty.

Dzień uświetnił występ zespołu muzyczno-rozrywkowego „Philip Alexander and the Wild Things”, który dostarczył dzieciom miłych chwil rozrywki.

📷 WEM

Wielkanoc to czas świętowania i radości
ze zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.
Niech te święta będą pełne rodzinnego ciepła, pięknych
chwil i serdeczności.

Życzy
Marie T. Jablonski, Attorney

Attorney Marie T. Jablonski

P.O.Box 80482, Springfield, MA 01138
e-mail: marietjab@yahoo.com
Phone 413-205-2912
www.attyjablonski.com

MOŻLIWOŚĆ ZAMÓWIENIA DOMOWEJ WIZYTY PRAWNIKA

PROBATE LAW AFTER DEATH • WILLS • ESTATE PLANNING

Radosnych Świąt Wielkanocnych!

Niech ten czas przyniesie
Państwu radość i
wiosenny optymizm.

Życzy
Marek Leśniewski-Laas

DOBRE ★ POLSKIE ★ TRADYCYJNE

Polski sklep spożywczy
Alicja Deli zaprasza na zakupy

Świeży chleb
Wędliny i kiełbasy
Polskie wypieki
... i wiele więcej!

TASTY ★ POLISH ★ TRADITIONAL

We invite you to visit the
Alicja Deli Polish grocery store

Fresh breads
Deli meats
Pastries
... and much more!

Zapraszamy na WIELKANOCNE zakupy!

786 Enfield St, Enfield, CT 06082
860-835-5222
www.alicjadelict.com

Wtorek / Tuesday 8 am – 6 pm
Środa / Wednesday 8 am – 6 pm
Czwartek / Thursday 8 am – 6 pm
Piątek / Friday 8 am – 7 pm
Sobota / Saturday 8 am – 6 pm
Niedziela / Sunday 10 am – 3 pm

 ALICJA DELI
AUTHENTIC POLISH FOOD

Uroczyste błogosławieństwo relikwii św. Andrzeja Boboli w Dudley

Kolejny krok ku sanktuarium

Janusz Pach, Grace Chojnacki

29 marca w parafii św. Andrzeja Boboli w Dudley odbyła się uroczystość błogosławieństwa relikwii drugiego stopnia patrona parafii. Wydarzenie, podobnie jak wcześniejsze uroczystości, pokazało głęboką wiarę i przywiązanie lokalnej społeczności do swojego patrona, którego kult jest coraz bardziej żywy w całym regionie.

Nabożeństwo poprowadził biskup diecezji Worcester Robert McManus, w towarzystwie biskupa nominata diecezji Norwich Richarda Reidy. W uroczystości oraz przygotowaniach uczestniczyli Rycerze Kolumba, Wojownicy Maryi, parafianie, duchowni i zaproszeni goście. Uroczystość była nie tylko okazją do wspólnej modlitwy, ale także integracji wiernych z regionu, którzy z radością i wzruszeniem przeżywali

Nabożeństwo, celebrowane przez biskupa, miało uroczystą oprawę. Na zdj. moment wniesienia darów przez parafian

Mszę św. poprzedziła uroczysta procesja

ten niezwykły moment. Podczas nabożeństwa biskup McManus pobłogosławił relikwie, które mają szczególną wartość duchową i historyczną dla parafii, a ich obecność w kościele ma inspirować wiernych do głębszego przeżywania swojej wiary oraz umacniania wspólnoty wiernych.

Po zakończeniu uroczystości uczestnicy mieli okazję do spotkania przy wspólnym posiłku, podczas którego mogli

wymienić się refleksjami oraz wyrazić wdzięczność za możliwość uczestniczenia w tak wyjątkowym wydarzeniu.

Uroczystość błogosławieństwa relikwii jest kolejnym etapem na duchowej drodze parafii w Dudley, której zwieńczeniem będzie ustanowienie sanktuarium św. Andrzeja Boboli. Ta długo wyczekiwana ceremonia odbędzie się 11 maja 2025 roku.

AD

Polonijna fundacja w Bostonie PAHCF ogłasza nabór na stypendium dla kobiet polskiego pochodzenia

Wsparcie dla kobiet

Stypendium „Polish American Women's Scholarship” zostało ustanowione w 2022 roku przez firmę Jaju Pierogi oraz Polish American Heritage and Community Foundation (PACHF).

PACHF wspiera w ten sposób kobiety polskiego pochodzenia, które dążą do uzyskania wyższego wykształcenia. Edukacja jest podstawą niezależności oraz kluczowym elementem rozwoju zawodowego i osobistego, otwierającym nowe możliwości. Nauka ma dla kobiet szczególne znaczenie, ponieważ pomaga im kształtować przy-

szłość i zmieniać świat. Poprzez stypendium Jaju Pierogi i PACHF dążą do promocji filantropii oraz współpracy w społeczności polsko-amerykańskiej. Obie organizacje priorytetowo traktują zachowanie i promowanie polskiego dziedzictwa kulturowego.

Do ubiegania się o stypendium uprawnione są kobiety polskiego lub polsko-amerykańskiego pochodzenia, mieszkające w Nowej Anglii, które są zaangażowane w działalność społeczną lub przywódczą.

Aby aplikować, należy przesłać CV, list rekomendacyjny od nauczyciela, doradcy

Archiwum WEM

lub pracodawcy oraz odpowiedzi na pytania zawarte w eseju aplikacyjnym.

Wymagania kwalifikacyjne:

- płeć: osoby identyfikujące się jako kobiety;
- miejsce zamieszkania: Nowa Anglia (Connecticut, Massachusetts, Maine, New Hampshire, Vermont i Rhode Island);
- doświadczenie: działalność społeczna lub przywódcza;
- etap edukacji: uczennica ostatniej klasy szkoły średniej, studentka studiów licencjackich, magisterskich lub szkoły zawodowej;
- pochodzenie: polskie lub polsko-amerykańskie.

Termin składania aplikacji upływa 9 czerwca 2025 r. Więcej informacji można znaleźć na stronie bold.org/scholarships/polish-american-womens-scholarship.

AD

Najserdeczniejsze życzenia na zbliżające się Święta Wielkanocne.
Dużo zdrowia, radości, pogody ducha, smacznej święconki
i mokrego poniedziałku!

Pieniądze nie rosną na drzewach
Dlatego nie powinieneś przepłacać za ubezpieczenie samochodu!

Global Insurance Services, Inc.

ODWIEDŹ JEDNĄ Z NASZYCH LOKALIZACJI LUB ZADZWOŃ:

321 FREEPORT ST., DORCHESTER, MA 02122, TEL. (617) 268-3200

818 WESTERN AVE., LYNN, MA 01905, TEL. (781) 595-7315

MÓWIMY PO POLSKU

REPREZENTUJEMY NAJWIĘKSZE
FIRMY UBEZPIECZENIOWE.
ZNAJDZIEMY NAJBARDZIEJ
KORZYSTNĄ OFERTĘ DLA CIEBIE!

Krakow

Deli Bakery Smokehouse

życzy, aby te święta Wielkanocne były czasem bliskości,
wypełnionym śmiechem, miłością i rozmowami
przy wspólnym stole.

Wesołego Alleluja!

855 Social Street, Woonsocket, Rhode Island 02895, tel. 401.765.4600

Polub nasz profil na Facebooku, gdzie znajdziesz
informacje o wszystkich aktualnych wydarzeniach.

Życzymy całej Polonii
oraz wszystkim czytelnikom
radosnych i pełnych nadziei Świąt Wielkanocnych.
Niech ten czas umocni naszą wspólnotę i tradycję,
które pielęgnujemy z dumą.

Wesołego Alleluja!

Polish Heritage Committee
127 King Street
Northampton, MA 01060
www.polishheritagenorthampton.org
SPONSOR PARADY PUŁASKIEGO

**WISHING YOU A JOYFUL EASTER FILLED
WITH LOVE AND HAPPINESS!**

***

*Zdrowych i pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju
oraz wesołego Alleluja
dla naszych członków i sympatyków
życzy
Zarząd Polskiej Fundacji Kultury
w Bostonie*

Wesołego Alleluja!

*Życzymy,
by te święta były pełne
wiosennej radości,
spokoju i miłości.*

**POLISH AMERICAN
CITIZENS CLUB**
82 - 84 Boston Street - Dorchester

82-84 Boston Street, Dorchester, MA 02125
Tel. 617-436-2786
Email: polishclub82@yahoo.com
Facebook: facebook.com/polishclubsb
Instagram: [polishclubbos](https://instagram.com/polishclubbos)
Twitter: [@polishclubbos](https://twitter.com/polishclubbos)

Wesołego Alleluja!

WIELKI CZWARTEK

17 kwietnia

Msza Wieczery Pańskiej
godz. 18:30

WIELKI PIĄTEK

18 kwietnia

Liturgia Wielkiego Piątku
godz. 18:30

WIELKA SOBOTA

19 kwietnia

Błogosławieństwo Pokarmów
Wielkanocnych (Święconka)
od 9:00 do 12:00 co 30 min
oraz od godz. 13:00 do 14:00
co 30 min

Liturgia Wigilii Paschalnej
w j. angielskim – godz. 19:30

NIEDZIELA WIELKANOCNA

20 kwietnia

7:00 – Rezurekcja w j. polskim
9:30 – Msza św. w j. angielskim
11:30 – Msza św. w j. polskim

OUR LADY OF CZESTOCHOWA CHURCH

34 Ward Street • Worcester, MA
tel. 508-755-5959 • www.olcworchester.com

Gdzie poświęcimy pokarmy?

Dokończenie ➡ ze str. 1

Polskie parafie dbają o to, by co roku w Wielką Sobotę odbywało się błogosławieństwo pokarmów, nierzadko przyciągające całe rodziny – od dziadków po najmłodszych wnuków.

Święconka to także ważna lekcja przekazywana kolejnym pokoleniom – dzieci uczą się nie tylko symboliki wielkanocnych pokarmów, ale też szacunku dla tradycji i wspólnoty. Dzięki temu, mimo oddalenia od ojczyzny, polska tożsamość kulturowa trwa i rozwija się w sercach

Polaków rozsianych po całym świecie. Tradycja święcenia pokarmów przetrwała wieki i granice – dziś jest znakiem łączności z domem, z przodkami i z wiarą, która przetrwała próby czasu. To właśnie w takich chwilach widać, jak ważne są nasze korzenie i jak wiele znaczą wspólne przeżycia, nawet jeśli dzielą nas tysiące kilometrów.

Oto lista kościołów w Massachusetts, Rhode Island i Maine, w których w Wielką Sobotę (19 kwietnia 2025 r.) odbędzie się poświęcenie pokarmów na wielkanocny stół:

MASSACHUSETTS

BOSTON

Our Lady of Częstochowa Parish
655 Dorchester Ave., Boston, MA
Tel. 617-268-4355
9:00 am – 3:00 pm – co godzinę
12:00 pm - święcenie dla dzieci

CHICOPEE

St. Anthony of Padua Parish
56 St. Anthony St., Chicopee, MA 01013
Tel. 413-538-9475
10:00 am, 11:00 am, 12:00 pm

CHICOPEE

St. Stanislaus Basilica
534 Front St., Chicopee, MA
Tel. 413-594-6669
10:00 am, 11:00 am, 12:00 pm, 1:00 pm

DUDLEY

St. Andrew Bobola Parish
54 W Main St., Dudley, MA
Tel. 508-943-5633
9:00 am – 1:00 pm

INDIAN ORCHARD

Immaculate Conception Church
25 Parker St., Indian Orchard, MA
Tel. 413-543-3627
10:00 am, 11:00 am, 12:00 pm, 1:00 pm

SALEM

St. John Paul II Shrine of Divine Mercy
28 St. Peter St., Salem, MA
Tel. 978-744-1278
10:00 am, 12:00 pm, 2:00 pm

WEBSTER

St. Joseph's Basilica
53 Whitcomb St., Webster, MA
Tel. 508-943-0467
9:00 am – 3:00 pm – co godzinę

WORCESTER

Our Lady of Częstochowa Parish
34 Ward St., Worcester, MA
Tel. 508-755-5959
9:00 am – 12:00 pm i 1:00 pm – 3:00 pm – co pół godziny

RHODE ISLAND

CENTRAL FALLS

St. Joseph Church
391 High Street, Central Falls, RI
Tel.: 401-723-5427
10:00 am, 11:00 am, 12:00 pm, 2:00 pm, 3:00 pm

COVENTRY

Our Lady of Częstochowa Parish
445 Washington St., Coventry, RI
Tel. 401-821-7991
12:30 pm

PROVIDENCE

St. Adalbert's Church
866 Atwells Ave., Providence, RI
Tel. 401-351-9306
12:00 pm

MAINE

PORTLAND

St. Louis Church
279 Danforth St., Portland, ME
Tel. 207-773-7746
12:00 pm

Przykro nam, jeśli na powyższej liście nie znaleźli Państwo informacji o święceniu pokarmów w swojej parafii. Podane są tylko te lokalizacje i godziny, które udało nam się potwierdzić przed oddaniem gazety do druku. W związku z możliwymi zmianami ww. godzin zalecamy wcześniejszy kontakt z kościołem, do którego zamierzacie się Państwo wybrać.

NAJTAŃSZE BILETY LOTNICZE
DO POLSKI, EUROPY I NA CAŁY ŚWIAT!

PACZKI LOTNICZE I MORSKIE
DO POLSKI, UKRAINY ORAZ CAŁEJ EUROPY

EKSPRESOWE PRZEKAZY DOLARÓW
DO BANKU, NA KONTO LUB Z DOSTAWĄ DO DOMU

POMAGAMY PRZY SKŁADANIU DOKUMENTÓW NA POTWIERDZENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO
ORAZ PRZY WYPEŁNIANIU APLIKACJI NA ZIELONĄ KARTĘ, OBYWATELSTWO I PASZPORT USA

Wszystkim
naszym Klientom
i całej Polonii
życzymy
zdrowych
i spokojnych
Świąt
Wielkanocnych!

SYRENA TRAVEL AGENCY

Tel. 617-269-9123

10 ANDREW SQ., SOUTH BOSTON, MA 02127

syrenatravel@gmail.com

NOWOŚĆ!!!

ODBIÓR PACZEK Z DOMU KLIENTA

www.syrenatravelagency.com

**Podaruj swojemu dziecku
język ojczysty!**

Szkoła Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II w Bostonie

52 Boston St.,
South Boston, MA 02127

Przyjmujemy dzieci w wieku od 3 do 15 lat

www.psboston.org

polishlanguageschool@yahoo.com

617-464-2485

Polish Fest Boston

05.18.2025
12 - 6PM

POLISHCLUBBOSTON.COM

WESOŁEGO ALLELUJA!

Pełnych radości, pokoju, wiary,
nadziei i miłości Świąt Wielkiej Nocy
w gronie rodziny i wśród przyjaciół
Redakcji, wszystkim współpracownikom
i czytelnikom „Białego Orła” oraz całej Polonii
życzą

Członkowie z Pl. 37 Stowarzyszenia
Weteranów Armii Polskiej w Ameryce
i członkinie Korpusu Pomocniczego Pań
wraz z kapelanem O. Jerzym Żebrowskim.

**Stowarzyszenie Weteranów
Armii Polskiej w Ameryce
612 Dorchester Ave., Boston, MA**

*Wesołych Świąt Wielkanocnych
spędzonych w gronie najbliższych.
Smacznej święconki i radości
z polskich tradycji!*

WIELKANOCNA KOLACJA

w Centrum Parafialnym
św. Józefa w Central Falls

Cena za bilet \$75

W cenie biletu:
przystawki, obiad, alkohol

Oprawa muzyczna:

DJ ŻABA

26
kwietnia
7 PM – 1 AM

Bilety do nabycia w:

- Global Tax Service, 699 Washington St., Attleboro, MA
- Polonia Market, 736 Broadway, Pawtucket, RI
- Biuro Parafialne, 391 High Street, Central Falls, RI

Wiecej Informacji: Ewa – (401) 477-4128

DJ Grzegorz
609 392 2945
WESELA - CHRZCINY - KOMUNIE
PRZYJĘCIA URODZINOWE - PRYWATKI

!LATINO NIGHT!

MATT PALMER
RIZI PAPI X KACPER PLUTA

PILSUDSKI PARK - 230 COUNTRY ROAD, HOLYOKE, MA 01040
BILETY DOSTĘPNE NA POLSKIEIMPREZY.COM

MAY 9
FRIDAY

7PM
1AM

POLISH USA
PARTIES

SOUND BY:
DJ DANIEL KANIA

Serdeczne życzenia Wielkanocne odnowy nadziei, zdrowia, miłości i Ducha Świętego.

Z radosnym Alleluja!

Dyrektor, Nauczyciele, oraz Pracownicy Szkoły Świętego Józefa

Sending warm Easter wishes.
May you find the renewal of hope,
health, love and the spirit of God.

With joyful Alleluia!

Principal, Faculty, and Staff of St. Joseph School

Saint Joseph School

 47 Whitcomb Street Webster, MA 01570

 508-943-0378

 info@sjs-webster.com

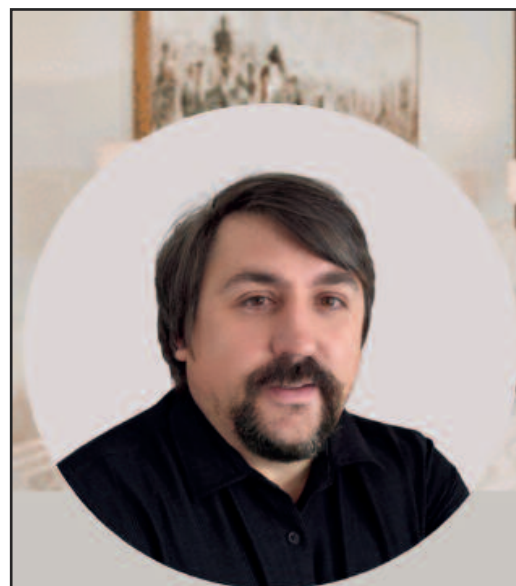
Zdrowych i radosnych Świąt Wielkanocnych
dla całej lokalnej Polonii w Massachusetts
oraz Waszych bliskich

DIRSA-MORIN FUNERAL HOME
298 Grafton St., Worcester, MA
Tel. 508-753-4211

HENRY DIRSA FUNERAL HOME
33 Ward St., Worcester, MA
Tel. 508-756-8346

www.worcesterfuneral.com

SERGIO GZEBALSKI

Mówię po polsku

KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

Cała transakcja realizowana profesjonalnie i bez stresu

 314-600-8572

 SERGIOGZEBALSKI@KW.COM

kw PINNACLE
METROWEST
KELLERWILLIAMS. REALTY

WWW.SERGIOGZEBALSKI.KW.COM

114 TURNPIKE, ROADWESTBOROUGH, MA 01581

Nowy kanał na YouTube byłej korespondentki polskiej telewizji w Stanach Zjednoczonych zdobył dwa miliony wyświetleń w niecałe dwa tygodnie

Udany debiut

Zaledwie kilkanaście dni po premierze nowy kanał Zuzanny Falzmann – FeelZenn – odniósł spektakularny sukces na YouTube. Dziennikarka, znana wcześniej jako korespondentka Polsatu i TVP w Stanach Zjednoczonych, postanowiła stworzyć autorski projekt, w którym porusza tematy związane z rozwojem osobistym, duchowością i zdrowiem. Kanał wystartował 20 marca, a jego wyniki mówią same za siebie – po opublikowaniu zaledwie dwóch odcinków materiały przekroczyły 2 miliony wyświetleń. Co ciekawe, FeelZenn osiągnął ten wynik bez płatnej promocji czy zwiększania zasięgów.

Kanał Zuzanny Falzmann – FeelZenn – wystartował 20 marca i po opublikowaniu zaledwie dwóch odcinków materiały przekroczyły 2 miliony wyświetleń

 Facebook

kanału wykracza daleko poza Polskę czy USA – widzowie FeelZenn są zarejestrowani w aż 40 krajach, m.in. Niemczech, Wielkiej Brytanii, Holandii, Austrii, Irlandii, Kanadzie i Belgii.

Statystyki zaprezentowane w informacji prasowej pokazują, że treści Zuzanny Falzmann przyciągają dojrzałą i świadomą widownię. Głównym odbiorcą FeelZenn są kobiety (71.4%), zwłaszcza w przedziale wiekowym 45–54 lata.

Na kanale regularnie pojawiają się rozmowy z interesującymi gośćmi – ekspertami i osobami publicznymi. Pierwszym gościem była wokalistka Justyna Steczkowska, która w tym roku reprezentuje Polskę na Eurowizji. Do drugiego odcinka Falzmann zaprosiła dr. n. med. Tadeusza Oleszczuka, specjalistę ginekologii i położnictwa oraz lekarza holistę. Ostatnio dziennikarka gościła aktorkę Ewa Gawryluk.

„W rozmowach skupiam się na tym, by widzowie poznawali moich gości z nieznanych wcześniej stron lub dowiadywali się czegoś zupełnie nowego. Poruszamy ważne tematy dotyczące i ducha, i ciała, bo to nierozłączne elementy naszej codzienności” – przekazuje Falzmann w informacji prasowej.

YouTube to nie jedyne miejsce, gdzie FeelZenn zdobywa popularność. Kanał jest aktywnie wspierany przez media społecznościowe, których wyniki również robią wrażenie: na TikToku posty Falzmann przekroczyły 870 tysięcy wyświetleń, a na Instagramie 500 tysięcy wyświetleń. Zuzanna Falzmann podkreśla, że świadomie dostosowuje treści do różnych platform, publikując w nich krótkie fragmenty wywiadów. Jej celem jest zbudowanie zaufania widza, który być może przekona się, że warto poświęcić więcej czasu na wysłuchanie pełnej rozmowy na YouTube.

Nowe odcinki FeelZenn można oglądać na YouTube w każdy czwartek.

 AD

Według algorytmu YouTube kanał FeelZenn jest środkiem przekazu wysokiej jakości, który wzbudza duże zainteresowanie widzów oraz angażuje ich aktywność. W informacji prasowej, opubli-

kowanej na portalu publicrelations.pl, Falzmann podkreśla, że najważniejsze dla niej jest budowanie relacji z widzami, którzy nie tylko oglądają materiały, ale też aktywnie uczestniczą w dyskusji i dzielą się swoimi przemyśleniami. Popularność

WYSYŁAMY DO POLSKI:

▪ KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
▪ ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

SLING wszędzie
i dla każdego

Zdrowych, radosnych i spokojnych
świąt Wielkiej Nocy
życzy

Rafał Stykowski
Sling TV

WIELKANOCNA PROMOCJA!

Kup polski pakiet tv na rok (\$240)
My zaptacimy za Ciebie
pierwszy miesiąc!

WESOŁEGO ALLELUJA

Wszystkim
Członkom Naszej
Unii, ich Rodzinom
i całej Polonii życzy
Polsko-Słowiańska
Federalna Unia
Kredytowa.

THE GREATEST CHALLENGES OF OUR TIME
THROUGH THE EYES OF THE GLOBAL HERO WHO CHANGED THE COURSE OF HISTORY

HISTORIC
EVENT

AN EVENING WITH PRESIDENT

LECH WALESA

NOBEL PEACE PRIZE WINNER AND FORMER PRESIDENT OF POLAND

USA & CANADA GRAND LECTURE TOUR | AUGUST 31 – OCTOBER 30, 2025

“

We, the people,

live in challenging times and face a turning point in history. On this lecture tour, I will reflect on our past, confront our present and offer ideas for a better future. Join me for this historic conversation. Together, we can create the change we need.

— **Lech Walesa**

Meet the man who defended freedom and became one of the world's greatest leaders. His courage and vision inspired millions to believe that a better world is possible.

Now, Lech Walesa, the living legend who defeated communism and pushed the world toward democracy, will take you behind the scenes of one of history's greatest turning points – and into the future we must build together.

Aug 31	Los Angeles, CA
Sep 2	Phoenix, AZ
Sep 4	San Diego, CA
Sep 6	Oakland, CA
Sep 8	Seattle, WA
Sep 12	Denver, CO
Sep 14	Houston, TX
Sep 18	Austin, TX
Sep 20	Dallas, TX
Sep 22	Atlanta, GA
Sep 24	Columbus, OH
Sep 26	Pittsburgh, PA
Sep 27	Baltimore, MD
Sep 28	Cleveland, OH
Sep 30	Minneapolis, MN
Oct 2	St. Louis, MO
Oct 4	Chicago, IL
Oct 5	Milwaukee, WI
Oct 9	Miami, FL
Oct 11	Orlando, FL
Oct 13	Boston, MA
Oct 15	Charlotte, NC
Oct 17	Philadelphia, PA
Oct 18	New York, NY
Oct 24	Montreal, QC 🇨🇦
Oct 25	Toronto, ON 🇨🇦
Oct 26	Detroit, MI
Oct 30	Vancouver, BC 🇨🇦

HISTORY
EXPLORER

PEACE AND LEADERSHIP | THE FIGHT FOR FREEDOM AND HUMAN RIGHTS | CHALLENGES TO DEMOCRACY
THE SOLIDARITY MOVEMENT | THE FALL OF COMMUNISM | RUSSIA AND UKRAINE | OUR VALUES
NEW SOLUTIONS FOR A NEW WORLD

REGISTER NOW for lessons from the past and inspiration for tomorrow

www.HistoryExplorerer.com

contact@historyexplorerer.com

917-722-5050

Papież Polak odwiedził 132 kraje, wpłynął na bieg historii

20 lat temu odszedł św. Jan Paweł II

„Minęło 20 lat od śmierci św. Jana Pawła II, jedynego Polaka w historii papieżstwa. Pontyfikat trwał prawie 27 lat i był jednym z najdłuższych w historii (1978-2005). W tym czasie Jan Paweł II odwiedził w sumie 132 państwa. Do Polski pielgrzymował osiem razy.

Papież „z dalekiego kraju” kontynuował zainicjowane na Soborze Watykańskim II dzieło otwarcia katolicyzmu na świat. Wzniósł na nowy poziom relacje ekumeniczne, a Jego liczne pielgrzymki do niemal wszystkich zakątków Ziemi uświadamiały nam, jak wielką wartość stanowi pokój i sprawiedliwy ład między narodami” – napisali Andrzej Duda i Agata Kornhauser-Duda w liście z okazji rocznicy.

Podczas niedawnej wizyty we Włoszech para prezydencka w Bazylice Św. Piotra w Watykanie złożyła kwiaty przy grobie św. Jana Pawła II. 2 kwietnia Sejm Polski uczcił minutą ciszy pamięć papieża Polaka.

Polska w modlitwie

W Polsce odchodzeniu papieża towarzyszyło ogromne poruszenie. Przez wiele dni wierni spontanicznie gromadzili się w kościołach i miejscach, które Jan Paweł II

Pierwsza wizyta Jana Pawła II w Polsce uznawana jest m.in. za impuls, który zaowocował powstaniem „Solidarności”. W tle kard. Stefan Wyszyński

odwiedzał podczas pielgrzymek. W Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach w Zakopanem, które zostało zbudowane jako wotum dziękczynne za ocalenie życia papieża po zamachu w 1981 r., górale i turyści modlili się przez całą noc z 31 marca na 1 kwietnia.

Tłumy wiernych gromadziły się także w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach i w Bazylice Mariackiej oraz w bazylice Ofiarowania Najświętszej Marii Panny w Wadowicach – rodzinnym mieście papieża. Od 31 marca trwało modlitewne czuwanie w sanktuarium na Jasnej Górze.

Żydzi i muzułmanie

Za Jana Pawła II modlili się także wyznawcy innych religii. W Łodzi do modlitw o zdrowie Jana Pawła II w bazylice przyłączyli się przedstawiciele gminy żydowskiej. Przewodnicząca Ligi Muzułmańskiej w RP Iwona Alkhalayla zapewniła, że w modlitwę za papieża w meczetach modlili się polscy muzułmanie.

Ze względu na pogarszający się stan zdrowia papieża odwołano wiele imprez kulturalnych, rozrywkowych, sportowych i politycznych. Prezydent Warszawy Lech Kaczyński polecił odwołanie przedstawień

i imprez rozrywkowych w teatrach i instytucjach kulturalnych podległych miastu.

Milion w Krakowie

Na wieść o śmierci Jana Pawła II, 2 kwietnia o godz. 21.37, w całej Polsce tysiące ludzi wyszło na ulice. Wiele osób wystawiło w oknach zapalone świece, w kościołach rozdzwoniły się dzwony. Nad Krakowem zabrzmiał Dzwon Zygmunta. Opuszczono flagi – narodową oraz NATO i UE – przed Pałacem Prezydenckim w Warszawie. Władze państwowe ogłosiły żałobę narodową do dnia pogrzebu.

W intencji zmarłego Jana Pawła II odprawiono setki mszy. Św. Eucharystia odprawiona na Placu Piłsudskiego w Warszawie zgromadziła około 150 tys. wiernych. Msza odprawiona w tym samym miejscu 5 kwietnia z udziałem najwyższych władz państwowych zgromadziła aż 250 tys. osób.

W wielu miastach Polski odbyły się tzw. białe marsze upamiętniające Jana Pawła II. Pierwszy odbył się 4 kwietnia w Łodzi. Wzięło w nim udział ponad 100 tys. osób. Największy odbył się w Krakowie i zgromadził ponad milion osób.

Opustoszałe ulice

Z różnych miast kraju wyjeżdżały autokary z pielgrzymami, którzy chcieli wziąć udział w pogrzebie Jana Pawła II, który odbył się w Watykanie 8 kwietnia.

Dla większości Polaków dzień pogrzebu był dniem wolnym od pracy. Ulice niemal całkowicie opustoszały, znacznie zmniejszył się ruch na drogach krajowych i wjazdowych do miast.

Wierni mogli oglądać uroczystości pogrzebowe na telebimach ustawianych na głównych placach, w pobliżu urzędów

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

miejskich i na rynkach. W tym czasie zamknięte zostały sklepy, centra handlowe, a także urzędy państwowe i wojewódzkie, sądy i prokuratury.

„Niech zstąpi Duch Twój...”

Watykańskie konklawe wybrało Polaka na papieża 16 października 1978 r. Karol Wojtyła przyjął imię Jan Paweł II, rozpoczynając trwający 26 lat, 5 miesięcy i 17 dni pontyfikat. Miał wówczas 58 lat. Był pierwszym od 455 lat papieżem spoza Włoch. Jako papież pierwszy raz odwiedził Polskę w dniach 2–10 czerwca 1979 roku. Podczas tej pielgrzymki padły słynne słowa: „Niech zstąpi Duch Twój! Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!”

Zamach na pl. św. Piotra

Najbardziej dramatyczny moment pontyfikatu nastąpił 13 maja 1981 roku – podczas audiencji generalnej na placu św. Piotra w Rzymie Jan Paweł II został postrzelony przez Turka Mehmeta Ali Agcę. Ojciec Święty osunął się w ramiona stojącego za nim sekretarza, Stanisława Dziwisza. Operacja w poliklinice Gemelli trwała 6 godzin.

Rok później, 12–13 maja 1982 r., papież odbył pielgrzymkę do Fatimy, gdzie podziękował Maryi za uratowanie mu życia po zamachu. W tym miejscu doszło jednak do kolejnego zamachu na Ojca Świętego.

Polska para prezydencka podczas marcowej wizyty we Włoszech odwiedziła Bazylikę Św. Piotra w Watykanie, gdzie złożyła kwiaty przy grobie św. Jana Pawła II

Pierwszego dnia pielgrzymki wieczorem Juan María Fernández y Krohn (były ksiądz lefebrysta) zaatakował Jana Pawła II bagnetem. Został powstrzymany przez ochronę.

27 grudnia 1983 r. papież odwiedził Mehmeta Ali Agcę w rzymskim więzieniu Rebibbia powiedział, że modli się „za brata, który mnie zranił, a któremu z całego serca przebaczyłem”.

Pierwszy raz w synagodze

Jan Paweł II mocno się różnił zachowaniem od poprzedników. Do nowości pontyfikatu należały: liczne pielgrzymki, msze święte dla wielkich tłumów, udział zespołów folklorystycznych w mszy, udział w przedsięwzięciach artystycznych, prywatne spotkania z wiernymi, bezpośrednie spotkania z ludźmi w trakcie pielgrzymek.

KPRP

Ojciec Święty szukał też kontaktu z przedstawicielami innych religii. 13 kwietnia 1986 r. doszło do wizyty w Synagodze w Rzymie. Była to pierwsza w historii wizyta papieża w synagodze, symbolizująca dialog międzyreligijny.

Pierwszy raz w meczecie

W dniach 12–13 kwietnia 1997 r. Jan Paweł II odwiedził zniszczone wojną Sarajewo. Głowa Kościoła katolickiego przybyła z przesłaniem pokoju. – Wszyscy ludzie dobrej woli mają nadzieję, że to, czego symbolem jest Sarajewo, nie wykroczy poza ramy XX wieku – mówił Ojciec Święty.

Jan Paweł II jako pierwszy papież odwiedził Ziemię Świętą. Pielgrzymka miała miejsce w dniach 20–26 marca 2000 r. i miała symboliczne znaczenie w kontekście dialogu międzyreligijnego, szczególnie z Żydami i muzułmanami. 6 maja 2001 roku papież pojawił się w meczecie Omajjadów w Damaszku, tym samym był pierwszą głową Kościoła katolickiego, która udała się z wizytą do muzułmańskiej świątyni.

Jan Paweł II zmarł w wieku 84 lat. 1 maja 2011 r. nastąpiła jego beatyfikacja, a 27 kwietnia 2014 r. na placu Świętego Piotra papież Franciszek kanonizował go, ogłaszając świętym.

TOM

SPADKI Z USA

Najlepsi specjaliści od prawa spadkowego
2 Kancelarie – w Polsce i w USA

98%
wygranych spraw.
50 mln USD
uzyskanych
dla naszych Klientów.

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA SPADKU:

- dziedziczenie – na mocy testamentu (last will) lub ustawy
- trust
- współwłasność (joint tenancy)
- reprezentowanie klienta przed polskim i amerykańskim Urzędem Skarbowym (IRS)
- reprezentowanie klienta przed sądem
- ustalenie wysokości masy spadkowej, w tym wycena nieruchomości i innych aktywów
- rozliczenie podatków w Polsce i USA

KANCELARIA
BARAN & PLUTA

KPP Kancelaria Baran & Pluta Sp. z o.o. sp.k.

Warszawa | ul. Rozbrat 34/36 | lokal 71

Phone: +48 22 252 49 81 | Fax: +48 22 258 48 55

www.spadki-usa.pl | www.kancelariapp.pl

grzegorz.baran@kancelariapp.pl | joanna.pluta@kancelariapp.pl

2 kancelarie – w Polsce i w USA

– zajmują się równolegle sprawami spadkowymi naszych Klientów, dbając o najdrobniejsze szczegóły po obu stronach oceanu i zapewniając serwis w pełnym zakresie godzin, w lokalnej strefie czasowej.

Zadzwoń lub napisz – pomożemy!

+48 660-410-227

joanna.pluta@kancelariapp.pl

Błogosławionych
Świąt Wielkanocnych!

Niech Zmartwychwstanie Pańskie
umocni Waszą wiarę i przyniesie pokój w sercu.

Harmonogram Wielkiego Tygodnia Bazylika św. Stanisława w Chicopee, MA

Wielki Czwartek, 17 kwietnia

7:00 P.M. Msza Wieczery Pańskiej (j. polski/angielski)
Kościół będzie otwarty do północy na czas trwania Adoracji.

Wielki Piątek, 18 kwietnia

3:00 P.M. Liturgia Męki Pańskiej (j. polski/angielski)
(Liturgia Słowa – Polski – Górna Bazylika;
Angielski – Dolna Bazylika)
5:00 P.M. Droga Krzyżowa (j. polski)
7:00 P.M. Żywa Droga Krzyżowa

Wielka Sobota, 19 kwietnia

Błogosławieństwo Pokarmów/Święconka
(Stołówka szkolna – j. polski/angielski)
10:00 A.M. – 11:00 A.M. – 12:00 Noon – 1:00 P.M.
7:30 P.M. Wigilia Paschalna

Niedziela Wielkanocna, 20 kwietnia

6:00 A.M. (Rezurekcja w języku polskim)
9:00 A.M. (j. polski/angielski)
11:00 A.M. (j. angielski)

Basilica of St. Stanislaus, Bishop & Martyr
566 Front St., Chicopee, MA 01013
Tel. (413) 594-6669 | E-mail: contact@ststansbasilica.org
www.ststansbasilica.org

*Życzę Państwu zdrowych, radosnych
Świąt Wielkanocnych, pełnych spokoju
i wiosennej energii.
Niech ten czas przyniesie same dobre chwile!*

Izabella Whiting

Izabella Whiting - Realtor

Mówię po polsku!

Re/Max Real Estate Center
LICENSED in MA & RI

508-699-1600 Office
508-277-1461 Cell
iwhiting1@yahoo.com

Saint John Paul II Shrine of Divine Mercy

28 St. Peter Street
Salem, MA 01970

www.jpdivinemercyshrine.org | Phone: 978-744-1278

DIVINE MERCY SUNDAY

APRIL 27TH, 2025

11:00 AM Confessions   12:00 PM Holy Mass   1:00 PM Reception after Holy Mass in the School Building (tickets: \$25.00 per person)   1:30 PM Prayers & Veneration of St. Sister Faustina Relic   2:30 PM Stations of the Cross Procession through the streets of Salem

Celebrant:
His Excellency,
The Most Reverend
Mark William O'Connell

Auxiliary Bishop of Boston

Come and celebrate the Feast of Mercy

Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych
pragnę wyrazić moją wdzięczność
za dotychczasową współpracę.
Państwa zaufanie i współpraca
są dla mnie bardzo cenne.

Życzę, aby ten szczególny czas przyniósł spokój,
radość oraz chwile wytchnienia w gronie najbliższych.
Niech Wielkanoc będzie okazją do regeneracji sił
oraz realizacji nowych wyzwań.

Dziękuję za dotychczasową współpracę
i cieszę się na kolejne wspólne działania

Wesołego Alleluja!

GARY L. BRIDGMAN
Attorney

80 Optical Drive, Southbridge, MA 01550

Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238

Email: gbridgman@earthlink.net | www.gbridgman.com

AKCJA PISANIA LISTÓW DO POWSTANCÓW WARSZAWSKICH

TRZECIA EDYCJA

Zachęcamy do napisania w języku polskim listów, kartek z życzeniami oraz namalowania rysunków, które będą wyrazem naszej pamięci i wdzięczności.

WIĘCEJ INFORMACJI:

POLSKA SZKOŁA IM. ŚWIĘTEGO
STANISŁAWA KOSTKI W WALLINGTON
201.410.9363

PLSZKOLAMSH@GMAIL.COM

„Dwa języki, dwie przygody, ruszaj z nami w te zawody!”

- ✓ Klasy dla dzieci w wieku 3-16 lat
- ✓ Przygotowanie do egzaminu SEAL OF BILITERACY
- ✓ Zajęcia: soboty, 9:30 am - 1:30 pm

ZAPISZ SIĘ
JUŻ DZIŚ!

**Wesołych
Świąt Wielkanocnych!**
Niech ten wyjątkowy czas przyniesie
Wam radość, spokój i nadzieję.
Życzymy zdrowia, pomyślności
oraz ciepłych chwil w gronie najbliższych.

nauczyciele i uczniowie
Szkoły Języka Polskiego
im. Janusza Korczaka w Providence

Szkoła Języka Polskiego
im. Janusza Korczaka w Providence
866 Atwells Ave, Providence, RI
korcakps@gmail.com
401-919-9835
www.szkolari.com

Wesołego Alleluja!

MURPHY
FUNERAL HOME
A Life Celebration® Home

Murphy Funeral Home
1020 Dorchester Avenue
Dorchester

617-265-9840

Director: Thomas P. Murphy

Zdrowych
i pogodnych
świąt Wielkiej Nocy
życzy
Murphy Funeral Home

KOŚCIÓŁ NASZEJ PANI CZĘSTOCHOWSKIEJ

445 Washington Street
Coventry, RI 02816

POLSKI FESTIWAL 2025

PIĄTEK, 13 CZERWCA, 17:00-21:00
SOBOTA, 14 CZERWCA, 17:00-21:00

Teren Szkoły Our Lady of Częstochowa
222 MacArthur Blvd. & Rt. 117, Coventry, R.I.

**Chrystus zmartwychwstał!
Alleluja!**

Z okazji Wielkanocy życzymy, by radość płynąca ze Zmartwychwstania napelniała serca nadzieją, pokojem i miłością. Niech ten święty czas umacnia w wierze i jednoczy przy wspólnym stole.

Błogosławionych Świąt Wielkiej Nocy!

Wielkanoc 2025

Wielkanoc to najstarsze i najważniejsze święto chrześcijańskie upamiętniające zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa.

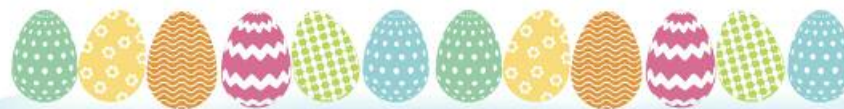
Dlatego czas wielkanocny jest dla wierzących, powodem trwania w radości przy pustym grobie Jezusa.

Jest znakiem zwycięstwa Chrystusa nad śmiercią, piekłem i szatanem.

Niech ta nadzieja na zawsze zagości w naszych sercach, da siłę w pokonywaniu trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Wesołego Alleluja

Very Rev. Piotr S. Calik - Pastor/Proboszcz wraz z parafianami
Parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny
25 Parker Street - Indian Orchard, MA 01151
<https://indian-orchard-immaculate-conception.org>

Holy Thursday - Wielki Czwartek - April 17 Kwietnia
6:30 pm - Mass (Polish-English)

Good Friday - Wielki Piątek - April 18 Kwietnia
3 pm - Liturgy of the Passion of the Lord - Liturgia Męki Pańskiej (Polish-English)
6:30 pm - The Stations of the Cross - Stacje Drogi Krzyżowej (Polish-English)

Holy Saturday - Wielka Sobota - April 19 Kwietnia
Święconka - Traditional Blessing of the food: 10 am, 11 am, 12 pm, 1 pm
Easter Vigil (Saturday - April 19) - Wigilia Paschalna 7:30 pm
(English-Polish)

Easter Sunday - Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego
April 20 Kwietnia

7:00am - Resurrection with Procession - Msza Rezurekcyjna (Polish-English)
10:15am Mass (English-Polish)

Wesołych i spokojnych Świąt Wielkanocnych!

KRAKOWIAK Polish Dancers of Boston

Come join the fun – every Wednesday night
at the Polish American Citizens Club
in Dorchester.

FIND US ON FACEBOOK!

Email: contact@krakowiak.org, Phone: 781-832-0962

www.krakowiak.org

KTOŚ, NA KOGO MOŻESZ LICZYĆ!

Paul T. Rabchenuk – adwokat

“Pomagam Polonii już od 30 lat. Mogę pomóc i Tobie!”

Tel. 978-741-1163

Przyjmujemy sprawy w następujących dziedzinach prawa:

- Testamenty i sprawy spadkowe
- Czynności powiernicze (trusts)
- Nieruchomości: sprzedaż i zakup
- Transakcje biznesowe – rejestracja i organizacja firm

Kancelaria Prawna Paul T. Rabchenuk

81 Washington St. Suite 305, Salem, MA 01970

E-mail: Rablau@verizon.net, www.RablauUS.com

Z okazji Świąt Wielkanocnych
składamy wszystkim naszym Klientom
oraz całej Polonii najlepsze życzenia.
Niech ten szczególny okres
będzie dla wszystkich
czasem zadumy, wyciszenia,
wypoczynku i prawdziwej
radości.

„JESTEM ŚW. ANDRZEJ BOBOLA ZACZNIJCIE MNIE CZCIĆ”

ZAPRASZAMY
POLONIE NA UROCZYSTOŚĆ USTANOWIENIA
SANKTUARIUM ŚWIĘTEGO ANDRZEJA BOBOLI
W DUDLEY, MA

MSZA ŚWIĘTA 11 MAJA 2025 O GODZ. 1:00PM
POD PRZEWODNICTWEM Ks. BISKUPA ROBERTA McMANUS
HOMILIĘ WYGŁOSI Ks. MITCHELL PACWA, SJ z TV EWTN

PO MSZY ŚW. ZAPRASZAMY NA POCZĘSTUNEK
ZORGANIZOWANE GRUPY PROSZĘ ZGŁASZAĆ
DO Ks. KRZYSZTOFA KORCZA
TEL: 508-943-5633

DIOCESAN SHRINE OF SAINT ANDREW BOBOLA
54 West Main Street, DUDLEY, MA 01571, USA
Tel: 508-943-5633
www.standrewbobola.com | rectory@standrewbobola.net

The White Eagle Polish Club of Worcester, MA Est. 1937

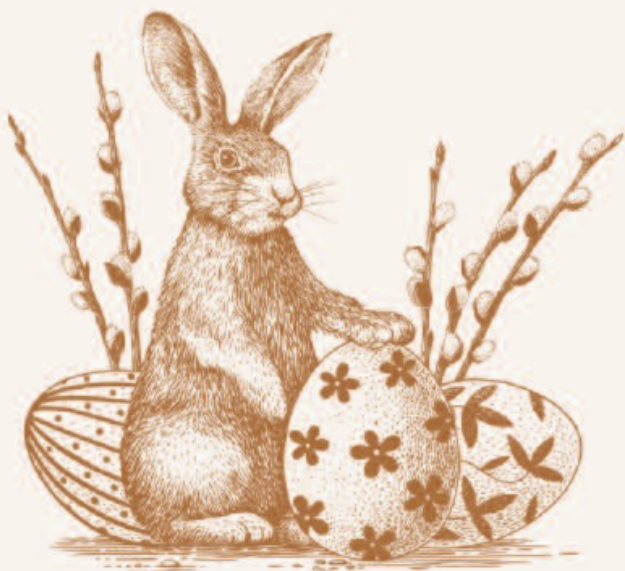
*To all our valued patrons and
the wonderful community, we wish you
a joyful Easter filled with hope and love!
May this special time bring you peace,
health, and many reasons to smile.*

Happy Easter!

*Życzymy wszystkim naszym drogim
bywalcom oraz całej Polonii radosnych,
pełnych nadziei i miłości Świąt Wielkanocnych!
Niech ten wyjątkowy czas przyniesie Wam spokój,
zdrowie oraz wiele powodów do uśmiechu.*

Wesołego Alleluja!

 116-120 Green St
Worcester, MA 01604
 508-753-9612

 whiteeaglepca@gmail.com
 www.whiteeagleworchester.com
  @whiteeagleworchester

Orawa
Bakery & Delicatessen

WESOŁYCH ŚWIĄT!
Życzymy wszystkim Klientom
oraz całej Polonii
Radosnych Świąt Wielkanocnych

MIŁA OBSŁUGA Polecamy własnej produkcji: gołąbki, pierogi i inne
DUŻY WYBÓR wyroby garmazeryjne, ciasta i torty na zamówienie
NISKIE CENY oraz szeroki asortyment artykułów spożywczych.

60 East Main Street, Webster, MA 01570
tel. 508-949-0475

HAPPY
EASTER

Cieplych i udanych Świąt Wielkanocnych
oraz wszelkiej pomyślności
i radości życzy Tom's Deli

52 Millbury St. | Worcester | MA 01604
Tel. 508-755-7295 | www.tomsdeliworcester.com

Zdrowych, spokojnych świąt Wielkanocnych
oraz Wesołego Alleluja
wszystkim klientom oraz całej Polonii
życzy

Café Polonia

Jedyna polska restauracja
w Bostonie zaprasza!

 617-269-0110

611 Dorchester Ave., South Boston, MA 02127 www.cafepolonia.com

Wesołego Alleluja!

Niech radość Wielkanocy trwa w Waszych sercach przez cały rok,
niosąc harmonię i spokój. Rodzicom, uczniom, sympatykom szkoły
oraz redakcji i czytelnikom „Białego Orła”

życzy

Szkoła Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie

52 Boston St., South Boston, MA 02127
tel. 617-464-2485
polishlanguageschool@yahoo.com
www.psboston.org

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com
Gallery Properties International

**Jako właściciel budynków na wynajem
pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji
i zadbam o właściwe zarządzanie.**

■ Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę

■ Nieruchomości bankowe ■ Biznesy

■ Działki budowlane ■ Inwestycje

FLORYDA: Cape Coral, Fort Myers, Naples i okolice

Jones & Co. Realty

Vito Kostrzewski - Realtor

Ich spreche deutsch/mówię po polsku!

1342 Colonial Blvd., H-59
Fort Myers, FL 33907

Mobile: 239-910-5400
Office: 239-415-5881
Fax: 877-329-8486
vitorealtor@vitofl.com

www.FloridaHomeParadise.com

Advanta
Real Estate
617-770-2700

**KUPNO
SPRZEDAŻ
WYNAJEM**

**DOMY
MIESZKANIA
DZIAŁKI
OBIEKTY
KOMERCYJNE**

Ekspertyza, praktyka i autentyczność
poparte wieloletnim doświadczeniem
na rynku nieruchomości i finansów.

Nie działamy szablonowo, opieramy
się na indywidualnym podejściu do
klienta.

792 Southern Artery, Suite A, Quincy, MA 02169

tel. 617-905-2375

e-mail: eva.o@advanta-re.com
www.AdvantaRealEstate.com

Eva Olszewski
Broker/Owner
Notariusz

*Wishing The Polish
Community A Peaceful and
Joyous Easter*

Wesołego Alleluja!

METROPOLITAN

Restoration & Waterproofing Corp.

Keeping New England Buildings Watertight Since 1986

DORCHESTER, MA | 617-282-7663 | WWW.MRWC.COM

CZAS TO PIENIĄDZ
Dzięki nam oszczędzisz jedno i drugie!

POŻYCZKI NA NIERUCHOMOŚCI

Ogólnokrajowa firma,
która daje Ci więcej możliwości i oszczędności

Kredyty hipoteczne – NOWE + REFINANCING

Konwencjonalne ♦ Pożyczki FHA ♦ Pożyczki VA ♦ Pożyczki Jumbo ♦ Programy pomocy z zaliczką* ♦ Pożyczki dla osób samozatrudnionych ♦ Odwrócona hipoteka ...i wiele więcej!

PRACUJEMY Z PASJĄ NA TWÓJ SUKCES

Mówimy po POLSKU

Miranda Ronke-Czarnecki - Branch Manager

Fairway Independent Mortgage
733 Chapin Street, Suite 104, Ludlow, MA 01056
413-210-9795
miranda.ronke@fairwaymc.com

PONAD 25 LAT DOŚWIADCZENIA

NMLS ID #691467

**Odwiedź
nasze
NOWE BIURO
w Ludlow
bądź zadzwoń
i porównaj
naszą ofertę!**

Prawa autorskie © 2024 Niezależna Korporacja Hipoteczna Fairway. 4750 S. Biltmore Lane, Madison, WI 53718, 1-866-912-4800. Wszelkie prawa zastrzeżone. Ogłoszenie nie stanowi oferty. Nie wszyscy klienci mogą się kwalifikować na poszczególne programy. Informacje, stawki i programy mogą ulec zmianie bez powiadomienia. Wszystkie produkty hipoteczne podlegają zatwierdzeniu kredytowemu i majątkowemu. Mogą obowiązywać inne ograniczenia i regulaminy. *Kwalifikacja zależy od warunków programu, kryteriów, obowiązujących ograniczeń dotyczących dochodów i wskaźnika zadłużenia do dochodu (DTI) oraz limitów dotyczących nieruchomości. Równe szanse mieszkaniowe. Licencja MAP Brokera Hipotecznego i Kredytodawcy #MC2289. Licencja MA Pożyczkodawcy #ML691467.

Wesołego Alleluja i mnóstwa wiosennej radości życzy Ziggy's Tours

**ZIGGY'S
TOURS**
And Service

827 Dorchester Ave., Dorchester, MA 02125
Tel. 617-288-7777 | Fax 617-288-5777
ziggy@ziggystours.net | www.ziggystours.net

Pieniądze nie rosną na drzewach.
Dlatego nie powinieneś przepłacać
za ubezpieczenie samochodu!

Przynieś obecną polisę
do naszego biura,
a my pokażemy Ci,
jak możesz obniżyć
koszt ubezpieczenia!

REPREZENTUJEMY NAJWIEKSZE
FIRMY UBEZPIECZENIOWE.
ZNAJDIEMY NAJBARDZIEJ
KORZYSTNĄ OFERTĘ DLA CIEBIE!

Global Insurance Services, Inc.

ODWIEDŹ JEDNĄ Z NASZYCH LOKALIZACJI LUB ZADZWOŃ:
321 FREEPORT ST., DORCHESTER, MA 02122, TEL. (617) 268-3200
818 WESTERN AVE., LYNN, MA 01905, TEL. (781) 595-7315

**MÓWIMY
PO POLSKU**

„Dwa języki, dwie przygody, ruszaj z nami w te zawody!”

- ✓ Klasy dla dzieci w wieku 3-16 lat
- ✓ Przygotowanie do egzaminu SEAL OF BILITERACY
- ✓ Zajęcia: soboty, 9:30 am - 1:30 pm
- ✓ NOWOŚĆ! Zajęcia dla dorosłych

**ZAPISZ SIĘ
JUŻ DZIŚ!**

Szkoła Języka Polskiego
im. Janusza Korczaka w Providence
866 Atwells Ave, Providence, RI
korczakps@gmail.com
401-919-9835
www.szkolari.com

Beata

**RAYMOND
SENIOR
PLANNING**

NEW BRITAIN
195 West Main Street

SOUTHINGTON
360 N. Main St., Suite 5

Zapraszamy codziennie od 9 do 4. Dostępne spotkania w soboty.

www.raymondseiorplanning.com E-mail: Raymondseiorplanning@gmail.com

Agent ubezpieczeniowy w CT, MA, NY, SC oraz FL. Doradca w sprawach ubezpieczenia Medicare

Medicare

Bezpłatna pomoc w :

- Medicare
- IRA, 401K inwestycje
- Ubezpieczenia na życie
- Access Health
- Szara karta
- Dodatkowe plany ubezpieczeń

BEZPŁATNA KONSULTACJA, DZWOŃ PO POLSKU!

☎ 203-699-2611 ☎ 860 270 0840

We do not offer every plan available in your area. Any information we provide is limited to those plans offered in your area.
Please contact Medicare.Gov or by phone at 1-800 MEDICARE to get information on all of your options.

HAPPY Easter

RANDALL'S FARM & GREENHOUSE

Prosto z farmy na Twój stół!

- Wielkanocne kwiaty: lilie, tulipany, narcyzy, hiacynty i bratki
- pyszne słodczyce - wysokiej jakości wielkanocne czekoladowe zajaczk, żelki i inne
- owoce i warzywa z lokalnych firm
- nasza własna piekarnia i delikatesy
- domowej roboty lody z Elsie's Creamery
- piwo i wino
- wiele innych specjalów spożywczych

631 Center St. Route 21
Mass Pike Exit 7
Ludlow, MA 01056
413-589-7071
www.randalsfarm.net

Otwarte cały rok
7 dni w tygodniu
od 7 rano do 8 wieczorem

Spójne i przemyślane rozwiązania architektoniczne, dostosowane do indywidualnych potrzeb.

Każdy projekt tworzony z dbałością o detale, aby stworzyć funkcjonalne i inspirujące przestrzenie, które podnoszą komfort życia.

Z ponad 15-letnim doświadczeniem w architekturze i designie, realizujemy projekty różnej skali – od nowych budynków po renowacje.

Nie czekaj – zacznij planowanie już dziś!

Skontaktuj się, by omówić swoją wizję i jak mogą pomóc w jej realizacji.

857.891.9927 szymanskiarchitect.com

SZYMANSKI | ARCHITECT

PROJEKT TWOICH MARZEŃ zaczyna się tutaj!

Projekt obecnie w budowie

SPRZEDAŻ, KUPNO & WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

10 Andrew Square | Boston, MA 02127 | (617) 564-1762
www.stockwoodrealty.com

ANIA
WOJCIECHOWSKA-TIFAK
617-953-4748
ania@stockwoodrealty.com

**PROFESJONALIZM I DOŚWIADCZENIE,
NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!**

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajdą
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS

Golemo Travel Service (508) 755-2753
Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
Dom Polski, LLC (732) 727-7711
Europe Travel (732) 390-1750
Globe Travel (732) 525-8589
Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
Polish American Bureau (973) 472-0522
Polskie Biuro (973) 777-7711
Pulaski Travel (732) 826-1500
Spojnik Agency (609) 393-1616
Nova Travel (201) 906-9101

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
Interport Travel Service (716) 892-8002
Maria Agency (718) 389-6208
Pol-Travel Service (718) 383-0505
Renata's Agency (845) 628-8828

PENSYLVANIA

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOIS

Polamer, Inc (773) 685-8222
Rek Travel (773) 777-7733

HAWAII

Barefoot Travel (808) 218-3940
Polonia Hawaii Tours (808) 955-4567

ZAPRASZAMY NOWYCH CZŁONKÓW!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882
Phone: 732-390-1750
E-mail: europetravelhp@gmail.com

*Obfitych Łask i Błogosławieństw
oraz pełnych pokoju Świąt Wielkanocnych
z radosnym „Alleluja”
życzą Ewa i Kasia
oraz cała załoga „Polonusa”*

POLONUS DELI
176 Essex St. (Museum Place), Salem MA
Tel. 978-740-3203
www.polonusdeli.com

**POLONIA
MARKET**

*Wszystko, czego nie może zabraknąć
na Twoim świątecznym stole!*

- babki i wypieki świąteczne
- biała i wędzona kiełbasa
- wędliny i sery • żurek i pierogi

Pogody ducha, zdrowia i radości
oraz wszelkiego dobra z okazji Świąt Wielkanocnych
życzą delikatesy „POLONIA MARKET”

18 lat w biznesie

736 Broadway | Pawtucket, RI | tel. (401) 727-8400

Polish Center
OF DISCOVERY & LEARNING

**Pielegnuj
swoje
dziedzictwo**

NASZA MISJA: Zajmujemy się ochroną polskiego dziedzictwa kulturowego, gromadząc historyczne pamiątki i organizując zajęcia edukacyjne na temat historii, tradycji i życia Polonii na świecie.

33 South Street, Chicopee, MA 01013
 polishcenter@elms.edu www.polishcenter.net
 facebook.com/thepolishcenter 413-592-0001

WYJĄTKOWE POLSKO-AMERYKAŃSKIE MUZEUM I CENTRUM KULTURY ORAZ EDUKACJI O EMIGRACJI

Gary L. Bridgman, Attorney

Death and Taxes Question the inevitable

We have over 35 years experience advising and representing individuals, businesses and estates on federal, state and local tax matters.

80 Optical Drive, Southbridge, MA 01550
 Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238
 Email: gbridgman@earthlink.net, http://www.gbridgman.com/

We offer Federal and State income tax preparation at competitive prices and for new clients we offer \$25 off the price you paid for tax preparation for your 2015 tax returns.

Adam's Polish Food
Polskie Delikatesy w Vernon, CT

205 Talcottville Road, Vernon Rockville, CT
Tel. 860-871-6080

**od 31 lat
dla Polonii**

- Wyroby garmazeryjne przygotowywane na miejscu
- Szeroki asortyment produktów spożywczych z: Polski, Niemiec, Węgier, Łotwy oraz innych krajów
- Polskie wędliny, kiełbasy, sery i produkty garmazeryjne
- Ciasta, pieczywa oraz wypieki świąteczne
- Polskie kosmetyki, polska prasa i upominki
- Piwa z Polski oraz całej Europy

Wesołego Alleluja!

DODATKOWY PARKING
 Hours / Godziny: Tue-Fri: 10-6
 Sat: 9-5, Sun: 10-2, Closed Mondays
 Niecałe 30 mil od granicy z Massachusetts!

NAJLEPSZE KANAPKI W OKOLICY!

**WŁASNEGO WYROBU
PIEROGI!**

Nicole

Beata

Kasia

**RAYMOND
SENIOR
PLANNING**

New Britain CT 06052
195 West Main Street

Southington CT 06489
360 North Main Street #5

Zapraszamy od poniedziałku do czwartku 9:30-4:00, piątek 9:30-2:00.
 Dostępne spotkania w soboty.
 E-mail: Raymondseniorplanning@gmail.com
 Agent ubezpieczeniowy w: CT, MA, FL, SC i NY. Doradca w sprawach ubezpieczenia Medicare

Medicare

Radosnych Świąt Wielkanocnych!
 Niech ten czas przyniesie Państwu
 siłę, pomyślność i sukcesy
 w każdym aspekcie życia.

☎ 203-699-2611

☎ 860 270 0840

We do not offer every plan available in your area. Any information we provide is limited to those plans offered in your area.
 Please contact Medicare.Gov or by phone at 1-800 MEDICARE to get information on all of your options.

Polish Center

OF DISCOVERY & LEARNING

**Piełęgnuj
swoje
dziedzictwo**

W ten szczególny czas życzymy, abyście z dumą czerpali z tradycji, która buduje naszą narodową wspólnotę.

Wesołego

Alleluja!

📍 33 South Street, Chicopee, MA 01013

📘 facebook.com/thepolishcenter

🌐 www.polishcenter.net

✉️ polishcenter@elms.edu

☎️ 413-592-0001

**WYJĄTKOWE POLSKO-AMERYKAŃSKIE MUZEUM
I CENTRUM KULTURY ORAZ EDUKACJI O EMIGRACJI**

Zapraszamy
do współpracy
**NOWYCH
AGENTÓW**

50
LAT

Wyślij tak, jak trzeba! Tylko przez

POLAMER

Nie mieszkasz blisko
naszego punktu?

Wyślij z domu na
send.polamerusa.com

- paczki morskie i lotnicze
- mienie przesiedlenia
- transport komercyjny
- przekazy pieniężne
- bilety lotnicze oraz kwiaty
- i zestawy upominkowe do Polski

■ **GREENPOINT - NY**
167 Greenpoint Ave.
Tel. 718-349-1319

■ **MASPETH - NY**
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

■ **ROSELLE - NJ**
275 Cox St. - Magazyn Cargo
Tel. 908-352-9100

■ **WALLINGTON - NJ**
130 Main Ave.
Tel. 973-779-6613

Adresy wszystkich
naszych biur i agentów
znajdziesz na stronie
Polamerusa.com
bądź pod
773-774-8855

**Świąteczna tradycja
od ponad 100 lat!**

Szukaj kielbas i innych
wyrobów marki **BLUE SEAL**
w lokalnych sklepach
spożywczych i supermarketach,
bądź odwiedź nasz sklep
firmowy w Chicopee, MA!

HAPPY EASTER

Zapraszamy od poniedziałku do piątku od 7 am do 3:30 pm
19 Sitarz Avenue, Chicopee, Massachusetts

Zamowienia:
1-800-924-6328

Dodatkowe informacje:
www.bluesealkielbasa.com

.WESOŁEGO. ALLELUJA

Zdrowia i wszelkiej pomyślności
życzy Związek Narodowy Polski

Zabezpiecz swoją rodzinę z PNA!
Skorzystaj z naszych nowych planów ubezpieczenia na życie:

5 Pay Life \$30,000

Male	Age	Female
\$227.37	40	\$207.71
\$262.87	45	\$240.81
\$305.67	50	\$280.61
\$354.92	55	\$326.16
\$413.99	60	\$383.43
\$482.41	65	\$449.93

10 Pay Life \$30,000

Male	Age	Female
\$108.86	40	\$100.68
\$123.44	45	\$114.64
\$139.75	50	\$129.63
\$158.09	55	\$146.15
\$184.46	60	\$171.69
\$216.38	65	\$202.18

Miesięczne stawki dla osób niepalących. Zadzwoń po więcej informacji i aplikację: **800.621.3723**

Polski buk Europejskim Drzewem Roku 2025

📷 Tree of the Year

Polski buk zdobył tytuł Europejskiego Drzewa Roku 2025. 300-letni buk pospolity odmiany purpurowej o nazwie Serce Wzgórz Dąlkowskich pokonał w konkursie drzewa z Portugalii i Hiszpanii, które zajęły odpowiednio drugie i trzecie miejsce. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się 19 marca w Brukseli. To już czwarte z rzędu zwycięstwo polskiego drzewa w tym prestiżowym plebiscycie. W poprzednich latach tytuły zdobywały: Dąb Dunin z Puszczy Białowieskiej (2022), Dąb Fabrykant z Łodzi (2023) oraz Buk Serce Ogrodu z Arboretum w Wojsławicach (2024).

Nowy łąd na Bałtyku

📷 Instagram/natgeop

Z Bałtyku wyłonił się nowy łąd. Cypel, który pojawił się w okolicach plaży w Mikoszewie, znajduje się po wschodniej stronie ujścia Wisły, na Mierzei Wiślanej. łąd od razu zaniepokoił okolicznych mieszkańców i turystów. Jak podaje National Geographic Magazine Poland, nowo powstała formacja może stać się jedną z ciekawszych atrakcji tej części polskiego wybrzeża, a z czasem może nawet konkurencją dla cypeli w Helu i Rewie.

Musical w nowej formule

W Toruniu powstaje pierwszy w Polsce musical w formule silent disco. W kwietniu Teatr Muzyczny zaprezentuje spektakl „Jesus Christ Superstar”, który widzowie obejrzą w słuchawkach, przy muzyce granej na żywo. Publiczność będzie również aktywną częścią przedstawienia – w sali nie będzie wyraźnego podziału na scenę i widownię, a miejsca stojące pozwolą uczestnikom swobodnie poruszać się po przestrzeni klubu.

📷 Facebook/Teatr Muzyczny w Toruniu

Nowa moneta gratką dla kolekcjonerów

Narodowy Bank Polski wprowadził do obiegu nowy pieniądz kolekcjonerski. Złota prostokątna moneta o nominale 50 złotych przedstawia portret króla Kazimierza III Wielkiego oraz wizerunek orła z pieczęcią majestatycznej króla wraz z insygniami królewskimi. Monety to prawdziwa gratka dla kolekcjonerów, ponieważ do obiegu trafiło ich jedynie 1,500 sztuk. Koszt jednej monety to 14,500 złotych.

📷 Archiwum WEM

Twórczość Chełmońskiego w Poznaniu

W Poznaniu otwarto wystawę malarstwa Józefa Chełmońskiego. W Muzeum Narodowym przez prawie cztery miesiące będzie można obejrzeć ponad 200 prac jednego z najważniejszych polskich malarzy XIX wieku. Ekspozycja zawiera 122 obrazy, 14 szkiców i 58 prac na papierze. Ekspozycja pochodzi ze zbiorów muzealnych z całej Polski, kolekcji prywatnych oraz muzeów ze Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii i Węgier.

Polski reżyser upamiętniony we Włoszech

Tegorocznym motywem przewodnim festiwalu filmowego Bergamo Film Meeting, który odbył się w pierwszej połowie marca, była twórczość polskiego reżysera Wojciecha Jerzego Hasa. W ramach upamiętnienia setnych urodzin polskiego reżysera, w Bergamo zaprezentowano siedem filmów z różnych okresów twórczości Hasa. Wśród nich znalazły się takie tytuły jak „Pętla” z lat 50., „Rękopis znaleziony w Saragossie”, „Szyfry” oraz „Sanatorium pod klepsydrą”.

Instagram/bergamofilmmeeting

Kadr z filmu „Sanatorium pod Klepsydrą”

Anna Lewandowska na Paryskim Tygodniu Mody

Anna Lewandowska gościła na Paryskim Tygodniu Mody na specjalne zaproszenie Victorii Beckham. Brytyjska projektantka zaprosiła żonę Roberta Lewandowskiego na pokaz swojej nowej kolekcji, prezentowanej podczas tego prestiżowego wydarzenia. Lewandowska pochwaliła się w mediach społecznościowych eleganckim zaproszeniem oraz kreacją przygotowaną specjalnie na tę okazję.

Instagram/annalewandowska

Pogorzelski kręcił z Nicole Kidman

Polski filmowiec nakręcił zdjęcia do najnowszego filmu Nicole Kidman. Paweł Pogorzelski pracował z australijską aktorką przy thrillerze „Holland”, której życie małżeńskie przybiera nieprzewidywany obrót. Jak podają producenci filmu, zdjęcia Pogorzelskiego idealnie łączą idylliczne, pastelowe przedmioty z atmosferą niepokoju, podkreślając ukryte napięcia w życiu bohaterów.

Materiały prasowe

Nowy polski hit wśród seriali

Materiały prasowe

Polski serial pt. „Przesmyk” podbija Europę i Stany Zjednoczone. Najnowsza produkcja Max to thriller szpiegowski w gwiazdorskiej obsadzie. Na ekranie pojawili się m.in. Lena Góra, Leszek Lichota i Bartłomiej Topa. Fabuła przedstawia historię kobiety, która po osobistej tragedii chce wycofać się z pracy w wywiadzie i zacząć normalne życie. Max pochwalił się, że o produkcji pisały takie magazyny Deadline i Variety, a New York Times wystawił serialowi pozytywną recenzję, chwaląc realizację i tempo akcji.

Reżyser „Zimnej wojny” i zdobywca Oscara łączą siły

Paweł Pawlikowski nakręci film ze zdobywcą Oscara. Nowy film polskiego reżysera pt. „Fatherland” powstanie we współpracy z producentem Edwardem Bergerem, twórcą m.in. „Na Zachodzie bez zmian” i „Konklawe”. „Fatherland” będzie adaptacją fikcyjnej autobiografii pisarza Tomasza Manna. Film skupi się na jego dzieciństwie, małżeństwie oraz przeciwstawieniu się nazistom i ucieczce do Stanów Zjednoczonych. „Fatherland” to pierwszy film Pawlikowskiego od czasu „Zimnej wojny” z 2018 roku, która przyniosła mu nagrodę w Cannes i trzy nominacje do Oscara.

Lionel Richie wystąpi w Polsce

Amerykański gwiazdor Lionel Richie zagra koncert w Polsce. Piosenkarz wystąpi 5 lipca w Łodzi w ramach trasy „Say Hello To The Hits”. Muzyk występuje na scenie od ponad 40 lat. Sprzedał ponad 125 milionów płyt, czterokrotnie zdobył nagrodę Grammy oraz Oscara i Złoty Glob. Do największych hitów Lionela Richie można zaliczyć m.in. „Hello”, „All Night Long”, „Say You Say Me” czy „We Are The World”.

Instagram/lionelrichie

215. rocznica urodzin Chopina

W marcu przypadła 215. rocznica urodzin Fryderyka Chopina. Polski pianista i kompozytor urodził się w 1810 r. Był jednym z najwybitniejszych kompozytorów romantycznych i najważniejszych polskich kompozytorów w historii oraz twórcą znanych na całym świecie polonezów, „Etiudy rewolucyjnej”, koncertów fortepianowych f-moll op. 21 i e-moll op. 11.

Wikipedia

Reprezentacja Polski wygrała z Litwą i Maltą, ale zezłościła kibiców

Dwa kroki w stronę mundialu 2026

 Karol Świderski/facebook

Polska wygrała 1:0 z Litwą, pokonała 2:0 Maltę i tym samym zdobyła sześć punktów na otwarcie eliminacji do piłkarskich mistrzostw świata. Turniej odbędzie się w 2026 roku w Meksyku, USA i Kanadzie.

W meczu z Litwą 55 tysięcy kibiców zgromadzonych na PGE Narodowym obejrzało w wykonaniu Biało-Czerwonych grę wyzuta z werwy i polotu. Oczekiwanie na gola nie miało końca, ale w końcu nadeszła 81. minuta i Robert Lewandowski trafił do siatki uderzeniem tyleż skutecznym, co szczęśliwym, bo piłka doszła do celu po rykoszecie.

Pokaz niemocy w starciu z rywalem zajmującym 140. miejsce rankingu FIFA zaowocował tym co zawsze – dziennikarze nie szczędzili kadrze surowej krytyki, kibice grillowali jej postawę w sieci, a trener Michał Probierz niekoniecznie zgadzał się z zarzutami i „odbijał piłeczkę”.

Na meczu z Maltą na trybunach pojawiło się 10 tysięcy mniej fanów niż trzy dni wcześniej. Tym razem kadra nie wystawiła ich cierpliwości na przesadnie dużą próbę. Karol Świderski w 27. minucie trafił do „pus-

Karol Świderski wyjaśniał, że wiele razy w podobny sposób celebrował gola

taka”, w 51. podwyższył wynik i obyło się bez nerwówki.

Wynik się zgadzał, gra była trochę lepsza, ale znów coś poszło nie tak. Kibiców rozeźliła cieszynka po pierwszym trafieniu, podczas której Świderski i Jakub Moder podbiegli w stronę trybun i przyłożyli ręce do

uszu. Taki gest sugerował przekaz w stylu: „No i co hejterzy”.

Następne mecze na początku i na końcu lata: 10 czerwca kadra zagra na wyjeździe z Finlandią, 4 września spróbuje coś zdziałać w Holandii, a trzy dni później podejmie Finów.

 TOM

Dwie Polki dotarły do ćwierćfinału turnieju w Miami

Choć obie dotarły do tej samej fazy zawodów, Iga Świątek i Magda Linette w diametralnie różnych nastrojach pożegnały się z turniejem WTA 1000 w Miami. Zadowolona z występu mogła być tylko ta druga.

Na Florydzie doszło do historycznej chwili, bo nigdy dotąd dwie tenisistki z Wisły nie zameldowały się w ćwierćfinale „tysięcznika”. Obie w różny sposób odebrały jednak swój występ. Narzekać nie mogła Magda Linette, bo zanotowała jeden z najlepszych występów w karierze. W przypadku 33-letniej poznanianki wyżej stoi tylko półfinał Australian Open (2023). W Miami zatrzymała ją dopiero Jasmine Paolini, Włoszka z polskimi korzeniami, która wygrała 6:3, 6:2.

Iga Świątek była po wizycie na Florydzie, delikatnie mówiąc, mocno rozczarowana, bo w ćwierćfinale sensacyjnie przegrała z Alexandrą Ealą, która podczas turniejowego tygodnia zajmowała 140. miejsce w rankingu WTA. Filipinka wykorzystała słabość raszynianki i wygrała 6:2, 7:5. Dla wiceliderki rankingu WTA marnym pocieszeniem było to, że 19-latką ograła wcześniej Jelenę Ostapienko i Madison Keys, tegoroczną mistrzynię Australian Open.

– Ciężko zrozumieć to, co stało się w Miami. To surrealistyczne – mówiła po meczu z Igą Ealą, która została pierwszą w historii Filipinką, która awansowała do czołowej setki rankingu ATP. Tenisiści z wyspiarskiego kraju też tam nigdy dotąd nie było.

 TOM

Polska zagra z ekipami, które mają w składzie Doncicia i Wembanyamę

Potęgi na drodze Biało-Czerwonych

 PZKosz.pl

Słowenia, Francja, Belgia, Izrael i Islandia to zespoły, z którymi koszykarska reprezentacja Polski zmierzy się podczas EuroBasketu 2025, którego jest współorganizatorem. Losowanie grup odbyło się w Rydze.

Polska jest współorganizatorem imprezy, której gościny udzieli także Finlandia, Łotwa i Cypr. Oznacza to, że nad Wisłą mogą się pojawić tak wielkie gwiazdy koszykówki, jak Luka Dončić (Słowenia), zawodnik Los An-

geles Lakers, czy Victor Wembanyama (Francja), na co dzień barwy gracz San Antonio Spurs.

Liderem kadry Izraela jest Deni Avdija, koszykarz Portland Trail Blazers, a najbardziej rozpoznawalny wśród Belgów to 24-letni Toumani Camara, klubowy kolega Avdiji. Polaków do sukcesu prowadzić mają Jeremy Sochan i Mateusz Ponitka. W Polsce mecze fazy grupowej odbędą się w Hali Spodek.

– Jestem umiarkowanie zadowolony. Jasne, że Francja to absolutny faworyt naszej grupy. Myślę, że kibice

mają pełne prawo do zadowolenia. Słowenia z Donciciem, Izrael z Avdiją, a przede wszystkim Francja z całą plejadą zawodników z NBA, to nie lada gratka dla fanów. Będzie się działo w Spodku! – komentował Igor Milicić, trener reprezentacji Polski.

Mistrzostwa rozpoczną się 27 sierpnia i potrwać do 14 września. Tytułu broni Hiszpania, która 3 lata temu w finale pokonała Francję 88:76. W meczu o brązowy medal Niemcy wygrały z Polską 82:69.

 TOM

Na EuroBaskecie Polska stanie przed nie lada wyzwaniem

Prezes PZPN-u nie został członkiem Komitetu Wykonawczego UEFA

Kulesza nie zastąpi Bońka

Cezary Kulesza, prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej, nie został wybrany do Komitetu Wykonawczego UEFA i tym samym nie zastąpi w europejskiej federacji Zbigniewa Bońka.

Wybory do Komitetu Wykonawczego odbyły się w Belgradzie podczas 49. Kongresu Unii Europejskich Związków Piłkarskich UEFA. O 7 miejsc członkowskich na czteroletnią kadencję ubiegało się 11 kandydatów. W tym gronie znalazł się szef PZPN-u, który liczył, że zastąpi ustępującego po dwóch kadencjach Zbigniewa Bońka.

Cezary Kulesza podróżował po Europie, aktywnie zabiegał o głosy. Szukał poparcia m.in. w krajach bałkańskich i Europie wschodniej, zyskał też przychylność Aleksandra Ceferina, prezydenta UEFA, którego gościł w grudniu w Warszawie i na swoim Podlasiu.

Niestety, szef PZPN powrócił ze stolicy Serbii na tarczy – otrzymał wprawdzie nie tak mało, 21 głosów na 55 możliwych, jednak pozwoliło mu to zająć na koniec ósme miejsce wśród kandydujących do władz UEFA.

Miejsca w Komitecie Wykonawczym zdobyli: Gabriele Gravina (Włochy), Marijan Kustic (Chorwacja), Ari Lahti (Finlandia), Armen Melikbekyan (Armenia), Frank Paauw (Holandia), Aivar Pohlak (Estonia) i Hans-Joachim Watzke (Niemcy). Należy dodać, że Gravina i Watzke ubiegali się o reelekcję.

📷 Cezary Kulesza/fb

Cezary Kulesza nie zastąpi Zbigniewa Bońka we władzach UEFA

Dotychczas tylko dwóch Polaków zasiadało w KW UEFA. Był to wspomniany Boniek oraz zmarły 10 lat temu Leszek Ryłski (w 1954 był jedną z ośmiu osób, które podpisały akt założycielski UEFA). O miejsce w KW bezskutecznie ubiegali się byli prezesi PZPN: Michał Listkiewicz i Grzegorz Lato.

📰 TOM

Polska tenisistka pod koniec dziesiątki wśród krezusek

Ponad 35 milionów Igi Świątek

Wedle najnowszego notowania „listy płac” WTA zarobki Igi Świątek na korcie przekroczyły 35 milionów dolarów. W zestawieniu zdecydowanie prowadzi Serena Williams (USA), a Top 10 zamyka Aryna Sabalenka (Białoruś).

Tenisistka rodem z podwarszawskiego Raszyna do czołowej dziesiątki powyższego zestawienia dostała się w ubiegłym roku. Dziś, z kwotą 35,035,177 dolarów, plasuje się między Caroline Woźniacki a Angelique Kerber (odpowiednio Dunka i Niemka polskiego pochodzenia). Do Karoliny Iga traci obecnie niespełna 1.4 mln.

Polska zawodniczka, która zajmuje pozycję wiceliderki światowego rankingu, jest najwyżej sklasyfikowana z aktywnych tenisistek. Do Igi zbliża się Sabalenka, liderka listy WTA, która z sumą 32,163,253 dolarów jest na 10. pozycji. Bezpośrednio za Białorusinką plasuje się Agnieszka Radwańska, która zarobiła na korcie 27,683,807 USD.

W rankingu tenisistek, które „podniosły” z kortu najwięcej, pierwsze miejsce niepodzielnie zajmuje Serena Williams. Zdobyczyni 23 tytułów indywidualnych w Wielkim Szlemie uzyskała z samych nagród 94,816,730 dolarów. Drugie miejsce zajmuje Venus Williams – łączna suma premii starszej siostry Venus zamknęła się w kwocie 42,595,397. Na najniższym stopniu podium znajduje się Simona Halep – Rumunka, która w lutym zakończyła karierę, zarobiła rakieta 40,236,618 USD.

Dla porównania poznanianka Magda Linette dotychczas uezierała z nagród 7,214,198 dolarów, co daje jej 106. lokatę w zestawieniu. Magdalena Fręch, która w obecny sezon weszła na 25. pozycji rankingu WTA, zarobiła dotąd 3,257,496, co się przekłada na 229. pozycję w rankingu finansowym.

📰 TOM

Kibice zbierają środki na przeniesienie szczątków genialnego piłkarza

Czy zniknie grób Wilimowskiego?

Niemcy chcą zlikwidować grób Ernesta Wilimowskiego. Kwaterna legendy polskiej piłki nożnej znajduje się na cmentarzu w Karlsruhe. Kibice Ruchu Chorzów próbują zebrać środki, by przenieść ją w inne miejsce.

Ernest Wilimowski (1916-1997) to jeden z najlepszych piłkarzy w historii polskiej piłki nożnej, przed II wojną światową czołowy napastnik w Europie. Zasłynął występem na Mundialu 1938, gdy w meczu Polski przeciw Brazylii zdobył 4 bramki (5:6 po dogrywce).

„Ezi” jest nie tylko legendą reprezentacji Polski (21 goli w 22 meczach), ale także i macierzystego Ruchu Chorzów, z którym czterokrotnie zdobył mistrzostwo kraju. Również cztery razy zdobywał tytuł króla strzelców polskiej ekstraklasy (1934, 1936, 1938, 1939). Jako pierwszy piłkarz w historii polskiej ligi zdobył w jednym meczu 7, 8, 9 i 10 goli.

Wychowanek Ruchu Hajduki Wielkie w czasie wojny wyjechał do Niemiec. W reprezentacji III Rzeszy rozegrał 8 meczów, zdobył 13 goli, co na lata zamknęło mu powrót do Polski. Po wojnie osiadł w Niemczech, zmarł 30

sierpnia 1997 roku w Karlsruhe w wieku 81 lat.

Obecnie Niemcy planują likwidację grobu piłkarza. Miejsce, gdzie jest pochowany, zarządca cmentarza chce inaczej zagospodarować. Kibice Ruchu z Fan Club Deutschland postanowili zebrać środki na ekshumację i przeniesienie szczątków Wilimowskiego w inne miejsce. Potrzeba do tego około 20 tysięcy euro.

„Nie możemy dopuścić do likwidacji grobu jednego z najwybitniejszych piłkarzy polskiej piłki i legendy Ruchu Chorzów” – czytamy na stronie internetowej zbiórki.

📰 TOM

📷 Materiały prasowe/FC Deutschland Ruch Chorzów

Jeśli zbiórka nie przyniesie efektu, zniknie grób legendy polskiej piłki nożnej

KALENDARIUM

MASSACHUSETTS

13 kwietnia (niedziela)

INDIAN ORCHARD

Kościół Niepokalanego Poczęcia zaprasza na polowanie na jajka i śniadanie wielkanocne. Wydarzenia odbędą się w kafeterii (25 Parker St., Indian Orchard, MA 01151). Zbióranie jajek „ 11:15am, śniadanie „ 11:30am-1pm. W menu biały barszcz z kiełbasą. Bilety: \$20. Można zjeść posiłek na miejscu lub zakupić na wynos. Więcej informacji: 413-543-3627.

26 kwietnia (sobota)

CHICOPEE

Szkoła św. Stanisława zaprasza na turniej koszykówki dla absolwentów. Wydarzenie odbędzie się w szkole (566 Front St., Chicopee, MA 01013) o godz. 1pm. Więcej informacji i zapisy: plbaran95@gmail.com lub mcana333@yahoo.com.

3 maja (sobota)

BOSTON

Parafia MB Częstochowskiej zaprasza na pielgrzymkę do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Stockbridge. Przed wyjazdem odbędzie się msza św. w kościele (655 Dorchester Ave., Boston, MA 02127) o godz. 8:30am. Wyjazd autokarem o godz. 10am. Bilety: \$40. Więcej informacji i rezerwacje: 617-208-9491.

Do 4 maja

LEXINGTON

Gallery twist zaprasza na wystawę pt. „Memories”, na której prezentowanych jest 250 prac autorstwa 60 artystów z Nowej Anglii. Prace można oglądać w galerii (1963 Massachusetts Ave., Lexington, MA 02421) w godz. 11am-5pm od wtorku do niedzieli. Więcej informacji: www.gallerytwist.com.

11 maja (niedziela)

DUDLEY

Parafia św. Andrzeja Boboli zaprasza na uroczystość ustanowienia sanktuarium. Wydarzenie odbędzie się w kościele (54 W. Main St., Dudley, MA 01571) o godz. 1pm. W programie msza św. Pod przewodnictwem biskupa Roberta McManusa, homilia ks. Michaela Pacwa oraz poczęstunek. Więcej informacji: 508-943-5633.

18 maja (niedziela)

BOSTON

Polski Festiwal w Bostonie odbędzie się w godz. 12pm-6pm. Więcej informacji wkrótce na profilu organizatora: www.facebook.com/PolishFestBoston.

22-31 maja

DUDLEY

Parafia św. Andrzeja Boboli informuje o pielgrzymce do bałkańskich sanktuariów, pod przewodnictwem ks. Krzysztofa Korcza. Cena: \$2995 + bilet lotniczy. Pielgrzymka odwiedzi Chorwację, Czarnogórę oraz Bośnię i Hercegowinę. Więcej informacji i zapisy: 773-777-7733 lub www.stjosephtravel.com.

11 czerwca (środa)

BOSTON

Polish American Baseball & Softball Foundation zaprasza na mecz Boston Red Sox vs Tampa Bay Rays. Wydarzenie odbędzie się w Fenway Park (24 Jersey St., Boston, MA 02215) o godz. 7:10pm. Bilety: \$50. Więcej informacji: www.pabsf.org.

22 września – 3 paźdz.

DUDLEY

Parafia św. Andrzeja Boboli zaprasza na pielgrzymkę do Polski i Rzymu w ramach dziękczynienia za ustanowienie sanktuarium.

TERAZ KALENDARZ TAKŻE ONLINE!

Sprawdź najnowsze wydarzenia w swojej okolicy na www.BialyOrzel24.com/kalendarz

Pielgrzymka odbędzie się śladami świętego. Więcej informacji: 508-943-5633 lub rectory@standrewbobola.net.

Wydarzenia cykliczne

Każda niedziela

DUDLEY

Parafia św. Andrzeja Boboli zaprasza na msze św. dla pielgrzymów za wstawiennictwem św. Andrzeja, które będą odbywać się w kościele (54 W. Main St., Dudley, MA 01571) o godz. 12pm. Więcej informacji: 508-943-5633.

16. dnia każdego m-ca

DUDLEY

Parafia św. Andrzeja Boboli zaprasza na msze św. w intencji Ojczyzny, które będą odbywać się w kościele (54 W. Main St., Dudley, MA 01571) o godz. 6pm. Więcej informacji: 508-943-5633.

ZWRÓĆ UWAGĘ!

Bal Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku

Fundacja Kościuszkowska zaprasza na 88. doroczny bal fundraisingowy i celebrację 100-lecia fundacji. Wydarzenie odbędzie się w sobotę 26 kwietnia w hotelu Plaza (768 5th Ave., Nowy Jork, NY 10019) o godz. 7pm. Zagra Gerard Carelli Orchestra. Obowiązuje strój wieczorowy. W programie wyróżnienia zasłużonych działaczy. Więcej informacji i bilety: www.thekf.org.

Festiwal Małej Polski w New Britain

Tegoroczny Festiwal Małej Polski w New Britain odbędzie się w niedzielę 8 czerwca. Więcej informacji wkrótce na stronie Festiwalu: www.littlepolandfestival.com.

Fundacja Jana Pawła II z Nowej Anglii

53 Whitcomb Street, Webster, MA 01570

Celem Fundacji JPPII z Nowej Anglii jest współpraca z fundacją w Watykanie, założoną przez naszego papieża w 1981 roku, jak też propagowanie nauczania św. Jana Pawła II oraz fundowanie stypendiów dla młodzieży. Wspieramy kilka sierotców. Za \$25 rocznie i Ty możesz się włączyć w dzieło rozpowszechniania dziedzictwa św. Jana Pawła II. Serdecznie zapraszamy!

*Wesołych i spokojnych
Świąt Wielkanocnych
dla wszystkich przyjaciół Fundacji
Jana Pawła II z Nowej Anglii*

ZAOSZCZĘDZIMY CI NA UBEZPIECZENIU

Możliwość załatwienia całej transakcji telefonicznie lub przez internet!
Honorujemy polskie prawo jazdy oraz prawo jazdy z innych stanów.

✓ samochód ✓ biznes
✓ dom ✓ życie

52 Highland St., Worcester,
MA 01609

508 831 0133

www.zawadagroup.com

JĄKANIE MOŻNA WYLECZYĆ!

Skuteczna terapia jąkania dzieci i dorosłych 2-tyg. turnusy w Polsce

**Logopeda
dyplomowany**
**Bernadeta
Dziekan-Standowicz**

**29 lat doświadczenia
w leczeniu jąkania**

CENTRUM TERAPII JĄKANIA W SZAMOCINIE

ul. Parkowa 3
64-820 Szamocin
tel. 502 329 573, 67 2833 366
e-mail: info@jakanie.net
www.jakanie.net
Facebook i Youtube:
Centrum Terapii Jąkania w Szamocinie

SPRZEDAM POLSKI SKLEP

PROSPERUJĄCY 25 LAT W DUNEDIN, FL

Osoby tylko poważnie zainteresowane
prosimy o kontakt tel.

727-501-5293

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

18 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

MÓWIĘ
PO POLSKU

SL 3123922

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
WWW.CZESTOCHOWA.US

SŁONECZNA FLORYDA KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

UNITED
Realty Group

Roman Tryndus P.A.

Direct: **754-235-0378**

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ DOMY → BIZNESY
→ MIESZKANIA → HOTELE
→ GALERIE

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

- ✓ Kupno domu?
- ✓ Inwestycja w nieruchomość na wynajem sezonowy albo całoroczny?
- ✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

**Orlando i okolice.
20 lat doświadczenia.**

**KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM!**

**MAGDALENA
DANOS**

Licensed Real Estate Agent

tel. 407-760-9286

Florida Realty Investments
magdalenadanos@gmail.com
3451 Technological Ave., Suite 11
Orlando, FL 32817

HOLY WEEK

April 17 - Holy Thursday

7:00 PM - Mass of the Lord's Supper (bilingual)

April 18 - Good Friday

3:00 PM - Stations of the Cross (bilingual)

5:00 PM - Liturgical Service of the Adoration of the Cross (bilingual)

April 19 - Holy Saturday

9:00 AM - 3:00 PM - Blessing of the Easter Food, every hour at the church

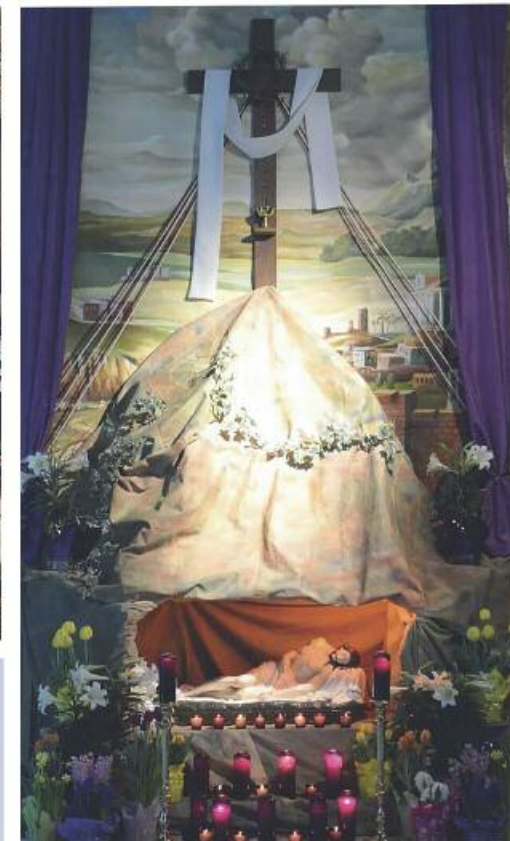
7:00 PM - Easter Vigil Liturgy (bilingual)

April 20 - Easter Sunday

6:00 AM - Resurrection Mass (bilingual)

9:00 AM - Mass in English

10:30 AM - Mass in Polish

WIELKI TYDZIEŃ

17 kwietnia - Wielki Czwartek

19:00 - Msza Wieczery Pańskiej (dwujęzyczna)

18 kwietnia - Wielki Piątek

15:00 - Droga Krzyżowa (dwujęzyczna)

17:00 - Liturgia Adoracji Krzyża (dwujęzyczna)

19 kwietnia - Wielka Sobota

9:00-15:00 - Poświęcenie pokarmów będzie odbywało się w kościele co godzinę

19:00 - Liturgia Wigilii Paschalnej (dwujęzyczna)

20 kwietnia - Niedziela Wielkanocna

6:00 - Msza Rezurekcyjna (dwujęzyczna)

9:00 - Msza po angielsku

10:30 - Msza po polsku

„Raduj się, ziemio, opromieniona tak niezmiernym blaskiem, a oświecona jasnością Króla wieków, poczuj, że wolna jesteś od mroku, co świat okrywa!”

Po raz kolejny w cyklu życia, zimowa martwota ulega przemożnej sile budzącego się na powrót życia. Obserwując tę zmianę w świecie naturalnym możemy nabrać otuchy w naszych życiowych zmaganiach, gdyż nasze życie również przebiega w swoistych cyklach uniesień i wzniosłych chwilach przeplatanych momentami trudności, smutku. Za każdym razem, kiedy dotykają nas trudności, cierpienie, choroba czy śmierć wydaje nam się, że wszystko wokół nas zamiera w smutku i szarości, zupełnie jak w ponury, zimowy dzień. Wtedy zdaje nam się, że kierunek naszego istnienia biegnie ku nieuchronnej zagładzie. Niby to całkiem logiczne, bo przecież tyłu naszych bliskich już odeszło, sami starzejemy się i doświadczamy utraty sił i brakuje nam energii do dalszych zmagania. Jednym słowem życie ulatuje i ucieka. Życie rozprasa się w niebycie.

Na szczęście po każdej zimie przychodzi wiosna, a wraz z nią nowa fala budzącego się życia. To czas na największe chrześcijańskie święto - „Wielkanoc”. Zmartwychwstały Jezus, który po ludzku doświadczył największej tragedii, która zawiodła Go aż do grobu, ostatecznego kresu ziemskiego istnienia, Boską Mocą przywraca nadzieję wszystkiemu co umarło. I kiedy świat mówi: „nie ma nadziei”. On powtarza: „Każdy kto wierzy we mnie nie umrze na wieki”.

Błogosławionych Świąt Wielkiej Nocy życzy ks. Grzegorz Chodkowski

Saint Joseph Basilica

53 Whitcomb Street, Webster, MA 01570

508-943-0467 rectory@saintjosephbasilica.com

Od ponad 40 lat produkujemy nasze pierogi wg tej samej receptury i z tych samych składników w naszej małej piekarni w Polskim Domu Narodowym w Enfield, CT.

Szukaj pierogów Pierogi Queen w wybranych sklepach na terenie Nowej Anglii.

Życzymy wesołych Świąt!

pierogi Queen

860-745-5390

www.PierogiQueen.com

**ZAWSZE POD DOSTATKIEM
W NEW BRITAIN W ROLY POLY!**

Weź udział w jednej z największych polonijnych imprez na wschodnim wybrzeżu USA

12. Doroczny Festiwal Małej Polski 8 czerwca 2025

Ponad 30 tysięcy uczestników!

Zostań jednym z naszych:

• WYSTAWCÓW

Każdego roku podczas festiwalu wystawia się prawie 100 stoisk, na których firmy promują swoje usługi i sprzedają swoje produkty.

• SPONSORÓW

Pakiety zaczynają się już od \$500 i są idealną okazją do promocji Twojej firmy. Logotypy i informacje na temat sponsorów ukazują się na wszystkich materiałach promocyjnych i plakatach, naszej stronie internetowej i w mediach społecznościowych oraz na banerach przy obu scenach festiwalowych.

• WOŁONTARIUSZY

Zorganizowanie festiwalu jest ogromnym wyzwaniem, w które każdego roku włącza się grono pomocników. Spędź dzień na festiwalu w świetnej atmosferze i bądź częścią wspólnego sukcesu.

Dodatkowe informacje na stronie internetowej
www.littlepolandfest.com

Skontaktuj się z naszymi przedstawicielami:

Stoiska: **Margaret Malinowski 860-919-8385**

Sponsoring: **Darek Barcikowski**
617-869-0601 | Publisher@whiteeaglenews.com
Wolontariusze: **littlepolandfestivalnb@gmail.com**

Wesołych, spokojnych Świąt Wielkanocnych oraz mokrego dyngusa życzy European Bakery & Pastry

Polskie
Święta.
Polskie
Smaki.

Najlepsze polskie wypieki – dostępne w całej Nowej Anglii!

Odwiedź naszą piekarnię w Worcester bądź szukaj naszych produktów w następujących sklepach:

Bazaar on Cambridge, Allston, MA
Bazaar West, Framingham, MA
Holiday International, Lynn, MA
Foods of Europe, Lynn, MA
Babushka Deli, Brighton, MA
Europa Deli, Chicopee, MA
Bernat's Polish Deli, Chicopee, MA
Fruit Fair, Chicopee, MA
Euromart, Boston, MA
Baltic Deli, Boston, MA
Podhale Deli, Stoughton, MA
Wally's Vegetables, Haverhill, MA

Orawa Bakery & Delicatessen, Webster, MA
DJ's Market, Boston, MA
Delray Docs, Webster, MA
Randall's Farm, Ludlow, MA
Polish Deli, Westfield, MA
Labuda's Market, Wilbraham MA
Victory International, West Springfield, MA
Victory Store, Westfield, MA
Gawron's Meats, Chicopee, MA
New England Meat Market, Peabody MA
Polonus Deli, Salem, MA
Steve's Market, Salem, MA

Levine's Kosher Deli, Peabody, MA
Baltyk European Deli, Hartford, CT
Belvedere, East Windsor, CT
Fils Deli, Cromwell, CT
Medeo European Food & Deli, Westbrook, ME
Bogusha's Polish Restaurant & Deli, Portland, ME
Bartlett Street Superette, Manchester, NH
Polonia Market, Pawtucket, RI
Krakow Deli, Woonsocket, RI

*Znasz potencjalny nowy punkt?
Zadzwoń!*

EUROPEAN BAKERY & PASTRY

29 Millbury St, Worcester, MA 01610 | Tel. 508-767-1651

DODATEK ŚWIĄTECZNY

Wielkanoc 2025

Parady Dyngusa w USA: polski wielkanocny zwyczaj w amerykańskim wydaniu

Tradycja, która łączy pokolenia

© Nancy J. Parisi

Tradycja śmigusa-dyngusa, znanego również jako Lany Poniedziałek, sięga w Polsce dawnych wieków i związana była z obrzędami oczyszczenia oraz powitania wiosny. Z biegiem lat zwyczaj ten został zaadaptowany przez chrześcijaństwo i stał się integralną częścią polskich obchodów Wielkanocy. Tradycja ta w szczególności jest przez amerykańską Polonię, która z dumą i radością korzysta z okazji, by celebrować dawny zwyczaj, jednocześnie pokazując swoją kulturę lokalnemu społeczeństwu. A w jaki sposób? Organizując Parady Dyngusa, które odbywają się m.in. w Buffalo i w Nowym Jorku.

Śmigus-dyngus, znany również jako Lany Poniedziałek, to obecnie wielkanocna tradycja obchodzona głównie w Polsce oraz wśród Polonii na świecie. To dzień pełen zabawy, w którym ludzie wzajemnie oblewają się wodą – czasem delikatnie, a czasem wręcz bezlitośnie!

Pierwotnie śmigus i dyngus były dwiema odrębnymi tradycjami. Śmigus polegał na symbolicznym uderzaniu się witekami wierzbowymi lub palmami oraz skrapianiu wodą jako znak oczyszczenia i zdrowia. Dyngus oznaczał wykupywanie się od obławiania wodą drobnymi podarkami, np. pisankami czy słodyczkami. Z czasem oba zwyczaje połączyły się w jedno i przetrwały do dziś jako dzień wodnych psikusów.

Ciąg dalszy ➔ str. 4

Największa Parada Dyngusa w Ameryce ma miejsce w Buffalo w stanie Nowy Jork, mieście wciąż zamieszkiwanym przez jedną z najliczniejszych populacji Polonii w USA

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Nowym Jorku

*Z okazji Świąt Wielkanocnych składam serdeczne
życzenia pokoju, nadziei i wszelkiej pomyślności.*

*Niech ten czas odrodzenia i radości przyniesie
siłę do realizacji nowych wyzwań oraz
wiele ciepłych, rodzinnych chwil.*

*Z najlepszymi życzeniami oraz podziękowaniem
za Państwa zaangażowanie w budowanie
dobrego imienia Polski na świecie*

Mateusz Sakowicz
Konsul Generalny RP
w Nowym Jorku
z zespołem Konsulatu

SYRACUSE POLISH FESTIVAL

20-22 czerwca 2025
Clinton Square, Syracuse, NY

**Rodzinna atmosfera, polska kuchnia, wspaniały program artystyczny –
to sukces festiwalu, którego celem jest promowanie kultury polskiej w CNY.**

PRZYJDŹ... PRZYJEDŹ... ZOBACZ... SERDECZNIE ZAPRASZAMY!!!

Impreza pod gołym niebem – świetna zabawa gwarantowana!

Festiwal Polski w Syracuse to trzydniowe święto kultury i tradycji,
które co roku przyciąga tysiące ludzi. To także doskonała okazja
dla firm i organizacji do promocji swoich produktów i usług.

SZUKAMY NOWYCH WYSTAWCÓW!

Jeśli chcesz zaprezentować swoje produkty lub usługi,
skontaktuj się z nami: info@polishscholarship.org

**Znajdź nas w internecie
i zapoznaj się z tegoroczną ofertą:**
polishscholarship.org

Projekt współfinansowany przez County of Onondaga (Thier Three Support – CNY Arts)
oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, pod patronatem Konsulatu Generalnego RP w NY.

**Wishing the entire Polonia
a joyful and blessed Easter!**

**Życzymy całej Polonii
radosnych i błogosławionych
Świąt Wielkanocnych!**

**General Pulaski Memorial Parade Committee
and Arkadiusz (Eric) Bagiński 2025 Grand Marshal**

2025 EVENTS:

- Parade Banquet ■ September 5th
- Pulaski Day Parade, Mass and Breakfast
- October 5th

www.pulaskiparade.org

Celebrating Our Polish Heritage for 88 Years

Radosnej Wielkanocy!

Życzymy, aby ten świąteczny czas upłynął Wam w zdrowiu i spokoju,
bez zmartwień, trosk i pośpiechu towarzyszącego codzienności.

Niech te święta spędzone w gronie najbliższych będą pełne
wzajemnej życzliwości i troski, niech przynoszą radość,
nadzieję i poczucie spełnienia, zapisując się
w Waszej pamięci wieloma pięknymi wspomnieniami.

Wspaniałych świąt i mokrego Dyngusa!
Redakcja „Białego Orła”

Tradycja, która łączy pokolenia

 Archiwum WEM

Dokończenie ze str. 1

Woda w tym kontekście ma głęboki symboliczny wymiar – symbolizuje: oczyszczenie – dawniej wierzono, że oblanie wodą zmywa grzechy i przynosi zdrowie; płodność – szczególnie dla młodych dziewcząt, które według tradycji były oblewane przez chłopców, co miało wróżyć szybkie zamążpójście i pomyślność; odrodzenie i wiosnę – woda jako życiodajny żywioł miała symbolizować początek nowego cyklu przyrody.

Dziś śmigus-dyngus to przede wszystkim zabawa. Ludzie oblewają się wodą przy użyciu kubków, butelek, a nawet wiader czy węży ogrodowych! Szczególnie popularne jest to wśród dzieci i młodzieży, choć niektórym dorosłym również trudno się oprzeć tej tradycji. W miastach bardziej kontroluje się skalę wodnych szaleństw, ale na wsiach nadal można spotkać „dyngusowych jeźdźców” objeżdżających okolicę wozami i polewających wodą napotkane osoby.

Amerykańska stolica Dyngusa

W Stanach Zjednoczonych, zwłaszcza w miastach z dużymi społecznościami polonijnymi, Parady Dyngusa stały się ważnym elementem kulturalnym, celebrującym polskie dziedzictwo i tradycje. Najbardziej znana i największa parada odbywa się w Buffalo w stanie Nowy Jork,

które dumnie nosi miano „Dyngus Day Capital of the World”. Obchody w Buffalo przyciągają tysiące uczestników ubranych w biało-czerwone stroje, którzy biorą udział w paradzie, tańcach przy muzyce polki oraz degustacji tradycyjnych polskich potraw, takich jak pierogi czy kielbasa.

– Pierwsza Parada Dyngusa w Buffalo odbyła się w 2007 roku i zgromadziła niespełna tysiąc uczestników. Już rok później frekwencja podwoiła się, a na trzecią edycję przyciągnęła kilka tysięcy osób – wspomina w rozmowie z „Białym Orłem” Eddy Dobosiewicz, prezes organizacji Dyngus Day w Buffalo. – Obecnie frekwencja wynosi około 20 tysięcy osób. Co roku zainteresowanie jest ogromne – uczestnicy dopisują nawet przy niesprzyjającej pogodzie. Parada jest także transmitowana na żywo w telewizji, dzięki czemu dociera do jeszcze większej publiczności – dodaje.

Parada odbywa się na Broadwayu, w samym centrum miasta. Buffalo było niegdyś drugim, po Chicago, największym ośrodkiem polskiej społeczności w Stanach Zjednoczonych. Miasto ma bogate tradycje historyczne i kulturalne związane z polską emigracją. W paradzie biorą udział zespoły folklorystyczne w tradycyjnych strojach ludowych, rodziny z dziećmi, muzycy, orkiestry, a także kościoły i organizacje parafialne, m.in. parafia

św. Stanisława Biskupa i Męczennika, kościół Bożego Ciała i św. Wojciecha. Uczestnicy mogą także zobaczyć zespoły grające polkę. Na paradę przyjeżdżają też polonijne organizacje z Kanady i zespoły z Chicago. W organizację wydarzenia co roku angażuje się około 100–150 różnych grup i instytucji.

Jedną z największych atrakcji jest tradycyjne polewanie wodą oraz muskanie uczestników baziami leszczyny.

Wydarzenie to jest relacjonowane przez lokalne media i stanowi istotny punkt w kalendarzu kulturalnym miasta. – O paradzie mówił m.in. Anderson Cooper w CNN, a ja sam udzielałem wywiadów dla „Wall Street Journal” i „Washington Post”. Nawet Telewizja Polska kilkakrotnie relacjonowała to święto – mówi Dobosiewicz.

Greenpoint też świętuje!

Podobne obchody mają miejsce w innych amerykańskich miastach z silną obecnością Polonii. W Nowym Jorku, na Greenpoincie, od kilku lat odbywa się Parada Dyngusa, która integruje lokalną społeczność i promuje polskie tradycje wśród mieszkańców dzielnicy.

Organizatorem wydarzenia jest parafia św. Stanisława Kostki na Brooklynie. Parada odbywa się w Poniedziałek Wielkanocny. W tym roku będzie miała miejsce czwarta edycja tego wydarzenia. Z roku

na rok w paradzie bierze udział coraz liczniejsze grono Polonii, w tym polonijne dzieci i młodzież, seniorzy zrzeszeni w polonijnych klubach seniora, reprezentanci lokalnych organizacji, a także wiele innych osób, dla których uczestnictwo w rozśpiewanym i roztańczonym pochodzie jest nie lada atrakcją. Parada rozpoczyna się zawsze uroczystym przecięciem czerwonej wstęgi przez organizatorów oraz gości honorowych, następnie organizacje z banerami prowadzą całość, a za nimi podąża barwny tłum i platforma z dziećmi z baziami w rękach. Przemarsz kończy się w parku, gdzie uczestnikom serwowany jest posiłek, a dzieci (i chętni dorośli też!) mogą liczyć na prawdziwego śmigusa-dyngusa... z wozu strażackiego.

Warto zaznaczyć, że choć parady Dyngusa są szczególnie popularne w Stanach Zjednoczonych, tradycja ta nie jest tak powszechna w samej Polsce. W kraju nad Wisłą śmigus-dyngus obchodzony jest głównie poprzez wzajemne oblewanie się wodą w gronie rodziny i przyjaciół, bez organizowania dużych publicznych parad.

Parady Dyngusa w Stanach Zjednoczonych stanowią doskonały przykład adaptacji i kultywowania polskich tradycji w nowym środowisku, pozwalając kolejnym pokoleniom Polonii na utrzymanie więzi z kulturą przodków oraz dzielenie się nią z szerszą społecznością.

EST. 1980
Polonez | **45**
Od 45 lat z Polonią | YEARS

Wyślij
taniej i szybciej
do Polski

Wysyłamy już
paczki do ponad

160
KRAJÓW

☎ 908-862-1700

🌐 polonezamerica.com

**Polonez
daje Ci
więcej!**

- ✓ Wysyłka pojazdów
- ✓ Całe i częściowe kontenery
- ✓ Przesyłki Cargo

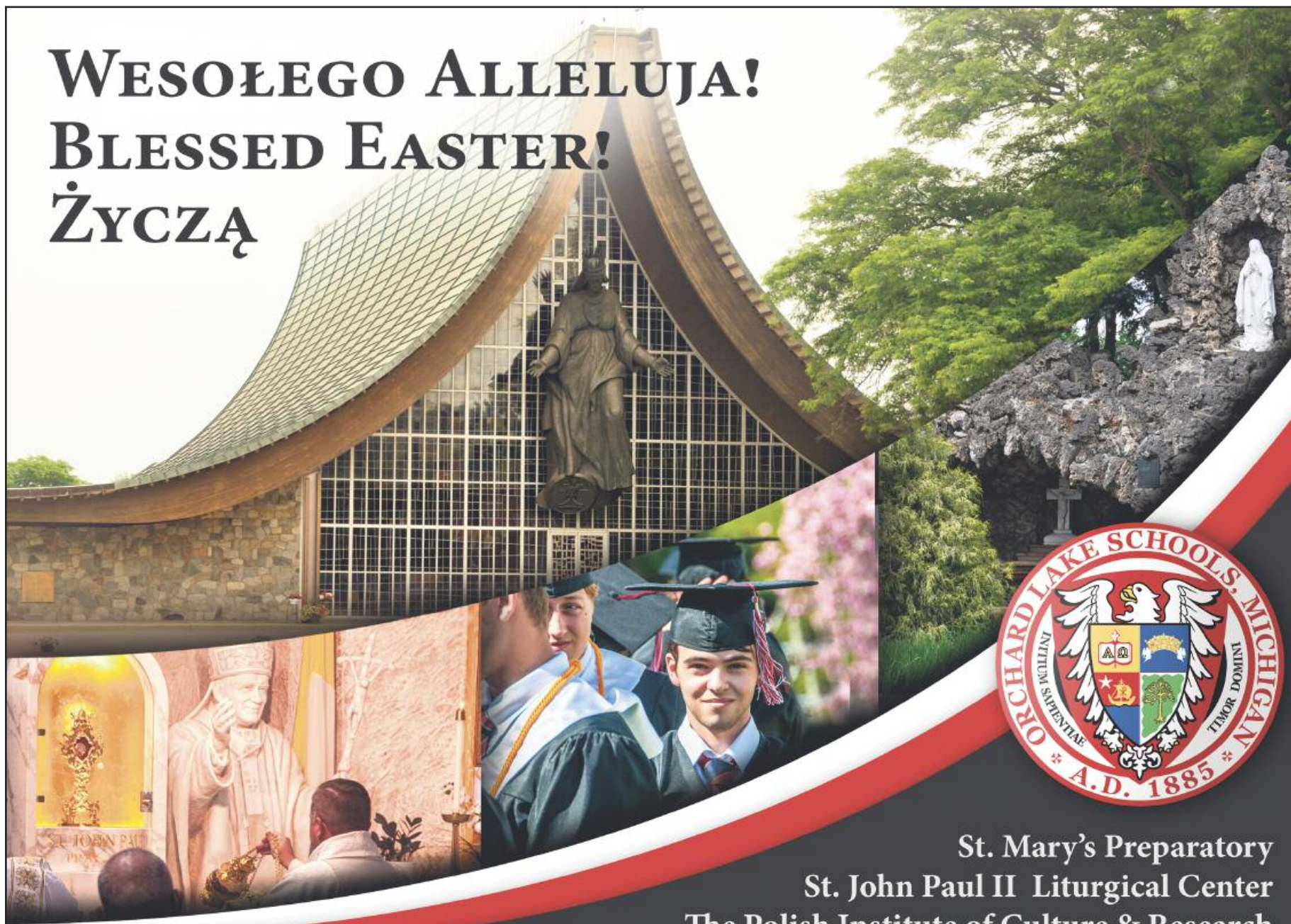
- ✓ Przesyłanie dokumentów
- ✓ Mienie przesiedleńcze
- ✓ Transport ładunków (USA)

Znajdź
punkt
Poloneza
w twojej
okolicy:

WESOŁEGO ALLELUJA! BLESSED EASTER! ŻYCZĄ

St. Mary's Preparatory
St. John Paul II Liturgical Center
The Polish Institute of Culture & Research

Drogim przyjaciółom, dobrodziejom i wszystkim czytelnikom pragniemy przekazać najlepsze życzenia na czas przeżywania świąt Wielkiej Nocy. Modlimy się, aby Zmartwychwstały Jezus hojnie błogosławił każdemu z Was i Waszym rodzinom. Niech Jego zwycięstwo nad grzechem i śmiercią będzie dla nas wszystkich nadzieją na nasze zwycięstwo nad tym co złe w nas i wokół nas.

*Please know that the entire staff of the Orchard Lake Schools wish you all a very joyous and blessed Easter.
May the Risen Lord fill all of your hearts with joy and hope.*

ORCHARD LAKE SCHOOLS

ST. JOHN PAUL II LITURGICAL CENTER ✦ ST. MARY'S PREPARATORY ✦ THE POLISH INSTITUTE OF CULTURE & RESEARCH

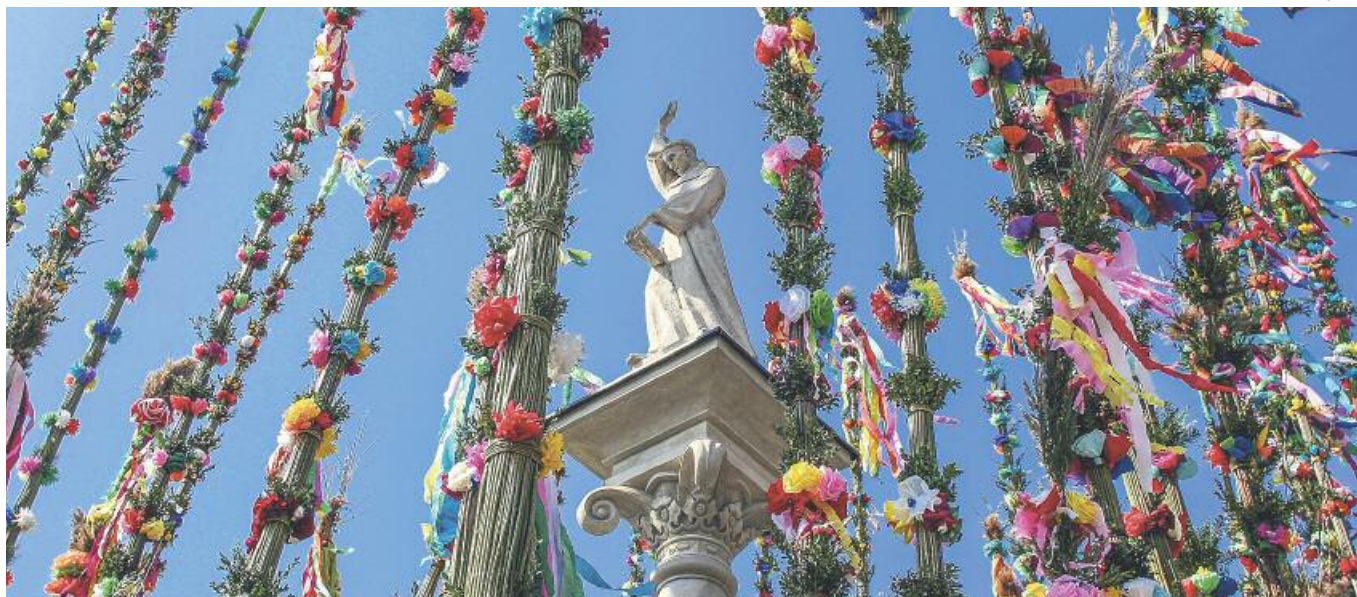

Barwna tradycja wykonywania palm wielkanocnych

Niedziela Palmowa

 Poland.gov.pl

Niedziela Palmowa, zwana również Niedzielą Męki Pańskiej, a w polskiej tradycji ludowej Kwietną lub Wierzbą Niedzielą, została ustanowiona na pamiątkę uroczystego wjazdu Jezusa do Jerozolimy, kiedy to mieszkańcy miasta witali Go, machając gałązkami palmowymi. Taki niewielki szczegół, jak rzucanie palmowych liści pod nogi wjeżdżającemu Chrystusowi, dał później nazwę Niedzieli Palmowej, która rozpoczyna Wielki Tydzień. Liturgia Niedzieli Palmowej zakłada odczytanie ewangelicznego opisu powitania Chrystusa w Jerozolimie i poświęcenie palm. W zwyczajach ludowych Niedzieli Palmowej obok interpretacji chrześcijańskiej można odnaleźć dawniejsze wierzenia pogańskie związane z obrzędami wegetacyjno-agrarnymi.

W niektórych regionach Polski kultywowany jest zwyczaj własnoręcznego tworzenia wysokich nawet na kilka metrów wielkanocnych palm

Polskie tradycyjne palmy wielkanocne nie są podobne do tych rosnących na Bliskim Wschodzie, ale symbolizują to samo – radość i triumf. Nasze palmy to gałązki wierzbowe, często upiększane bukszpanem, barwinkiem, cisem czy też widłakiem oraz papierowymi kwiatami. Bez wierzbowych witek nie ma tradycyjnej palmy wielkanocnej. Sama wierzba jako „drzewo miłujące życie” jest symbolem sił vitalnych i odradzającego się co roku życia. Gałązki kwitnącej wierzby nazywane „baziami”, „kotkami” czy „kocankami” w przekonaniu ludu wiejskiego posiadały dobroczynną siłę, ponieważ pojawiały się najwcześniej na wiosnę i niosły nadzieję na odrodzenie się życia. Dodatkową nadzwyczajną siłę zyskiwały przez pobłogosławienie ich w kościele. Dzięki święceniu gałązki wierzbowe zostały wyjęte ze sfery profanum i włączone w sferę sacrum.

Z palmą wielkanocną wiązało się wiele wierzeń i praktyk. Nasi przodkowie wykorzystywali ją zaraz po jej poświęceniu, jak i przez cały rok do różnych rytuałów. Po wyjściu z kościoła uderzali się świeżo poświęconymi palmami, po powrocie do domu dotykano nią domowników i zwierzęta. Chłostanie palmą miało pobudzić siły vitalne uderzanego i przekazać mu energię, siły żywotne i rozrodcze.

Gałązkom wierzbowym z palm wielkanocnych przypisywano właściwości

lecnicze. Po przyjęciu z kościoła domownicy mieli połknąć jedną bazię z palmy, by uchronić się od chorób gardła i bólów zębów. Kawałki bazi mieszano z paszą i podawano je zwierzętom, chcąc zabezpieczyć je przed chorobami.

Według ludowych wierzeń poświęcona palma miała zabezpieczać gospodarstwo i domowników przez cały rok. Wierzbowe witki stawiano w oknie podczas burzy, by chroniły budynki od piorunów i pożaru. Uderzano nimi bydło wypędzane wiosną po raz pierwszy na pastwisko. Wkładano pod pierwszą skibę podczas orki, by zabezpieczyły uprawy przed wyschnięciem, gradem, szkodnikami i zapewniły wysokie plony, oraz do uli, żeby pszczoły dobrze się rozmnażały i dawały dużo miodu. Apotropaiczne właściwości palmy widoczne są w zwyczaju wbijania krzyżyków palmowych w pole uprawne. W Poniedziałek Wielkanocny gospodarz kropił wodą święconą pola uprawne i wbijał krzyżyki z palmy. Wkładanie palm w uprawy miało zapewnić obfite plony i zabezpieczyć zboże przed złą aurą.

Poświęcona palma według wierzeń ludowych miała właściwości sakralne, dlatego przechowywano ją do następnego roku za świętym obrazem, a gdy nadszedł czas przygotowania nowej, starą palono, ponieważ jako przedmiot święty nie mogła się poniewierać.

Tradycja wykonywania palm jest szcze-

gólnie bogata na Kurpiach i w niektórych miejscowościach Małopolski – Rabce, Lipnicy Murowanej. W czasie Niedzieli Palmowej Łyse na Kurpiach staje się niezwykle kolorową miejscowością, ponieważ tam odbywa się konkurs palm kurpiowskich, które osiągają nieraz długość kilku metrów i są prawdziwymi barwnymi dziełami sztuki. Obecnie najpopularniejszą formą palmy w Polsce jest niewielka, ale bardzo kolorowa palma wileńska upleciona z suszonych kwiatów i traw. Wykorzystuje się tu również kłosa zboża. Wokół wierzbowego patyczka z baziami wite są suche kwiaty i inne rośliny, a całość wieńczy wiecha z naturalnej lub farbowanej mietlicy.

Z Niedzielą Palmową związany był zwyczaj, współcześnie już całkiem zapomniany, „chodzenia z pasyjką”. Jeszcze do początku XX wieku dzieci z ubogich rodzin chodziły od domu do domu i zbierały jajka na święta. Nosiły krzyżyk przybrany zielonymi gałązkami – „pasyjkę”, składały wierszowane życzenia i prosiły o datki. Po otrzymaniu jajek dawały gospodyni krzyżyk do pocałowania i odchodziły.

Niedziela Palmowa połączyła wydarzenia ewangeliczne z dawnymi zwyczajami wiosennymi, w których wykorzystywano gałązki wierzbowe. Dziś jest wstępem do Wielkiego Tygodnia i wprowadzeniem w atmosferę Wielkanocy.

 DR MAŁGORZATA DZIURA

Wesołych, radosnych Świąt Wielkanocnych
życzy

Syrena Bakery

Najpyszniejsze wypieki na święta!

Szukaj naszych produktów w polskich sklepach w Twojej okolicy

207 Norman Ave, Brooklyn, NY 11222 | Tel. 718-349-0560

*Życzenia Radosnych Świąt Wielkanocnych wypełnionych
nadzieją budzącej się do życia wiosny i wiarą w sens życia.
Pogody w sercu i radości płynącej z faktu Zmartwychwstania
Pańskiego oraz smacznego Święconego w gronie najbliższych osób
składają:*

*Paweł Pachacz – Prezes, Rada Dyrektorów, Komisja Rewizyjna,
Agnieszka Granatowska – Dyrektor Wykonawczy
oraz Pracownicy Centrum Polsko-Słowiańskiego*

CENTRUM POLSKO-SŁOWIAŃSKIE

🏠 176 Java St., Brooklyn, NY 11222

☎ Tel. 718-389-0705

Śledź nas w mediach społecznościowych
bądź odwiedź na www.polishslaviccenter.us
aby dowiedzieć się o nadchodzących wydarzeniach.

 / **PolishSlavicCenter**

Dni pełne wiary, nadziei i miłości

Triduum Paschalne

Archiwum WEM

Triduum Paschalne to najważniejszy i najbardziej uroczysty czas w roku liturgicznym Kościoła katolickiego. Obejmuje on trzy dni – Wielki Czwartek, Wielki Piątek i Wielką Sobotę, zwieńczony jest natomiast uroczystością Zmartwychwstania Pańskiego. Jest to czas intensywnej modlitwy, refleksji nad męką, śmiercią i triumfalnym zmartwychwstaniem Jezusa Chrystusa, stanowiący serce chrześcijańskiej wiary.

Nazwa „Triduum Paschalne” pochodzi od łacińskiego „triduum”, oznaczającego trzy dni, oraz „Pascha”, co odnosi się do przejścia – zarówno wyjścia Izraelitów z Egiptu, jak i przejścia Chrystusa ze śmierci do życia. Triduum rozpoczyna się w Wielki Czwartek wieczorem, a kończy w Niedzielę Wielkanocną, obejmując wydarzenia kluczowe dla chrześcijańskiej wiary.

Wielki Czwartek – ustanowienie Eucharystii i kapłaństwa

Liturgia Wielkiego Czwartku rozpoczyna Triduum Paschalne i upamiętnia ustanowienie Eucharystii oraz sakramentu kapłaństwa. W godzinach porannych biskupi wraz z duchowieństwem celebrują Mszę Krzyżma Świętego, podczas której poświęcane są oleje używane w sakramentach chrztu, bierzmowania, kapłaństwa i namaszczenia chorych.

Wieczorem sprawowana jest Msza Wieczery Pańskiej, w trakcie której celebrans dokonuje obrzędu umycia nóg dwunastu wiernym, naśladując gest Jezusa wobec

Apostołów. Po Komunii Świętej Najświętszy Sakrament zostaje przeniesiony do tzw. ciemnicy – symbolizującej modlitwę Jezusa w Ogrójcu i początek Jego męki. Ołtarz pozostaje obnażony, co oznacza przygotowanie do tragedii Wielkiego Piątku.

W niektórych wspólnotach ludowych Wielki Czwartek wiąże się z symboliką chleba i wina. Dawniej w Polsce istniała tradycja pieczenia specjalnych chlebów wielkoczwartkowych, które miały zapewnić błogosławieństwo domowi.

Wielki Piątek – dzień męki i śmierci Chrystusa

W Wielki Piątek nie odprawia się Mszy Świętej. Liturgia składa się z Liturgii Słowa, adoracji Krzyża i Komunii Świętej. Centralnym punktem celebracji jest odczytanie opisu Męki Pańskiej według św. Jana, po którym następuje uroczysta modlitwa powszechna. Następnie wierni podchodzą do krzyża, aby go ucałować – znak adoracji i wdzięczności za zbawcze dzieło Chrystusa.

Po liturgii Najświętszy Sakrament zostaje przeniesiony do Grobu Pańskiego, gdzie wierni mogą czuwać w modlitewnym skupieniu.

W wielu krajach odprawiana jest Droga Krzyżowa, często na ulicach miast. W Polsce popularne są inscenizacje Misterium Męki Pańskiej, np. w Kalwarii Zebrzydowskiej czy w Górze Kalwarii.

Wielki Piątek to dzień ścisłego postu.

W Wielki Piątek w wielu miejscach odbywa się Droga Krzyżowa, która czasem przybiera postać ulicznej procesji lub inscenizacji

Wierni spożywają jedynie skromne posiłki, a w niektórych rejonach obowiązują całkowita wstrzemięźliwość od jedzenia.

Wielka Sobota – dzień ciszy i oczekiwania

Wielka Sobota to czas ciszy i oczekiwania na zmartwychwstanie. Wierni adorują Najświętszy Sakrament przy Grobie Pańskim, a w ciągu dnia w wielu kościołach odbywa się święcenie pokarmów, które trafią na wielkanocny stół. Zwyczaj ten sięga średniowiecza, gdy błogosławiono całe stoły wielkanocne.

Wieczorem odprawiana jest Wigilia Paschalna, najważniejsza i najbardziej uroczysta liturgia w roku. Rozpoczyna się ona od liturgii światła, podczas której kapłan święci ogień i zapala paschał – symbol Chrystusa Zmartwychwstałego. Następuje długa Liturgia Słowa, ukazująca historię zbawienia, a potem liturgia chrzcielna, podczas której odnawiane są przyrzeczenia chrztu.

Niedziela Zmartwychwstania – radość i triumf życia

Poranek wielkanocny rozpoczyna się od uroczystej procesji rezurekcyjnej, ogłaszającej Zmartwychwstanie Chrystusa. Msza Święta tego dnia pełna jest radości i triumfu – w śpiewach, czytaniach

i homiliach dominuje temat zwycięstwa życia nad śmiercią.

Po liturgii rodziny zasiadają do uroczystego śniadania wielkanocnego. W Polsce najważniejsze miejsce na stole zajmuje święconka – pokarmy pobłogosławione dzień wcześniej. Tradycyjne potrawy to jajka, kiełbasa, chrzan i babka wielkanocna. Wielkanoc jest także czasem rodzinnych spotkań i radosnego świętowania.

W różnych krajach istnieją odmienne zwyczaje związane z Wielkanocą. W Stanach Zjednoczonych popularne jest polowanie na pisanki, w Grecji tradycyjna gra w rozbijanie jajek, a w Niemczech i Austrii ustawianie wielkanocnych drzewek ozdobionych pisankami.

Głębia symboli

Triduum Paschalne to niezwykle bogaty w symbolikę i emocje okres, który wprowadza wiernych w tajemnicę Męki, Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa. To czas modlitwy, refleksji i duchowej odnowy, będący najważniejszym momentem w życiu Kościoła i każdego wierzącego. Bogata liturgia i wielowiekowe tradycje czynią te dni niezapomnianym przeżyciem duchowym dla milionów chrześcijan na całym świecie.

W Wielką Sobotę wierni przynoszą do kościoła koszyki ze święconką – pokarmami, które następnego dnia trafią na wielkanocny stół

Wielkanocne kalendarium

Wielkanoc to święto ruchome, co oznacza, że jej data zmienia się każdego roku. Zgodnie z tradycją chrześcijańską, Wielkanoc obchodzona jest w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżyca, co oznacza, że może przypadać między 22 marca a 25 kwietnia. Ustalanie daty opiera się na kalendarzu lunarnym i było przedmiotem ustaleń już podczas Soboru Nicejskiego w 325 roku. W tym roku Wielkanoc przypada na 20 kwietnia.

Środa Popielcowa

Popielec to w kalendarzu katolickim pierwszy dzień wielkiego postu. W Środę Popielcową wierni spotykają się na mszy świętej, w trakcie której kapłan posypuje ich głowy popiołem, co symbolizować ma pokutę.

Wielki Post

Wielki Post ma przygotować wiernych do przeżycia najważniejszych dla chrześcijan świąt – Wielkanocy. To czas pokuty i wstrzemięźliwości.

Niedziela Palmowa

Niedziela ta, inaczej nazywana Niedzielą Męki Pańskiej, rozpoczyna najważniejszy, najbardziej uroczysty czas roku liturgicznego, czyli Wielki Tydzień. Niedziela Palmowa ma upamiętniać przybycie Chrystusa do Jerozolimy. W dniu tym odbywają się tradycyjne procesje, a także święcenia palm.

Wielki Czwartek

Jest to pierwszy dzień Triduum Paschalnego. Rozpoczyna się od Mszy Wieczerzy Pańskiej, odbywającej się na pamiątkę Ostatniej Wieczerzy i ustanowienia Eucharystii oraz sakramentu kapłaństwa.

Wielki Piątek

Drugi dzień Triduum Paschalnego to czas powagi, ciszy, skupienia, smutku, postu i liturgicznej ciszy. W kościele nie sprawuje się wówczas mszy św. Od rana trwa za to adoracja Najświętszego Sakramentu. W dniu tym odprawia się również drogę krzyżową. Wielki Piątek upamiętnia śmierć Jezusa na krzyżu.

Wielka Sobota

Wielka Sobota to czas czuwania wiernych przy grobie pańskim. Wielka Sobota to czas tradycyjnego święcenia potraw wielkanocnych (święconki), przynoszonych w koszyczkach do kościołów przez wiernych. Odbywająca się wieczorem liturgia Wigilii Paschalnej należy już do obrządków związanych z obchodzeniem Niedzieli Zmartwychwstania.

Niedziela Wielkanocna

Niedziela Wielkanocna jest najbardziej uroczystym dniem cyklu paschalnego. To właśnie tego dnia świętowane jest zmartwychwstanie Chrystusa. W wielkanocny poranek w kościołach odbywa się msza św. zwana rezurekcją.

Wielki Poniedziałek

Jest to drugi dzień świąt Wielkanocnych, nazywany także lanym poniedziałkiem. W Polsce Poniedziałek Wielkanocny kojarzy się z tradycją śmigusa dyngusa – dawniej wielkanocnego smagania, dziś już tylko polewania wodą.

Najświętsza relikwia czy mistyfikacja?

Całun Turyński

Całun Turyński to jeden z najsłynniejszych i najbardziej kontrowersyjnych artefaktów religijnych w historii. Uważany przez wielu za najważniejszą relikwię chrześcijańską, jest płótnem, które według tradycji miało być użyte do owinięcia ciała Jezusa po Jego śmierci na krzyżu. Jednak obraz wizerunku Jezusa, który znajduje się na całunie, wywołuje liczne kontrowersje i budzi wątpliwości, zarówno wśród wierzących, jak i sceptyków.

Co to jest Całun Turyński?

Całun Turyński to kawałek lnu o wymiarach około 4.4 metra długości i 1.1 metra szerokości, na którym znajduje się wizerunek postaci ludzkiej, przypuszczalnie Jezusa Chrystusa. Wizerunek ten przedstawia nagie ciało mężczyzny, który wykazuje charakterystyczne oznaki ukrzyżowania – rany na nadgarstkach, stopach, boku, a także ślady

cierpienia, takie jak ukłucie korony cierniowej.

Płótno było przez wieki przechowywane w różnych miejscach, a jego obecna lokalizacja to Katedra św. Jana Chrzciciela w Turynie (Włochy), gdzie jest wystawiane do publicznego wglądu tylko okazjonalnie. Całun Turyński stał się przedmiotem wielu badań naukowych, zarówno w kontekście religijnym, jak i historycznym.

Przekazy i tradycje

Według tradycji katolickiej, całun jest uważany za relikwię, która miała zostać użyta do owinięcia ciała Jezusa po Jego zdjęciu z krzyża. Wskazuje się na to, że wizerunek, który pojawił się na płótnie, jest obrazem odbitym w wyniku kontaktu z ciałem Chrystusa. Całun miałby świadczyć o cudownym aspekcie Zmartwychwstania Jezusa, stanowiąc dowód na Jego mękę, śmierć i cudowne zmartwychwstanie.

Pierwsze zapisy dotyczące Całunu Turyńskiego pochodzą z XIV wieku. Pojawia się on we francuskiej miejscowości Lirey, gdzie był przechowywany przez rycerza Geoffroya de Charny. Później całun trafił do Turynu, gdzie jest przechowywany do dzisiaj przez rodzinę sabaudzką. Tradycja przekazuje, że Całun mógł być przechowywany w Jerozolimie lub w Konstantynopolu, ale dowody na te wczesne etapy historii są niejasne.

Kontrowersje i badania

Całun Turyński jest jednym z najbardziej badanych obiektów w historii nauki, ale również jednym z najbardziej kontrowersyjnych. Jego autentyczność, zarówno w kontekście religijnym, jak i naukowym, była przedmiotem licznych debat i badań.

Największym naukowym wyzwaniem dla autentyczności całunu były badania przeprowadzone w 1988 roku, które wykazały, że płótno pochodzi z okresu śred-

niowiecza, a dokładniej z lat 1260–1390. Te wyniki wywołały szeroką dyskusję, ponieważ wiele osób uważało, że całun jest dużo starszy, a więc mógł rzeczywiście pochodzić z czasów Jezusa. Wyniki te spotkały się z protestami, ponieważ próbkę do datowania pobrano z jednego fragmentu tkaniny, który mógł być zanieczyszczony lub nie reprezentować całej struktury materiału.

Kolejną kwestią jest sposób powstania wizerunku. Na całunie nie ma farby ani pigmentu, co sprawia, że wizerunek jest nieco tajemniczy. Współczesne badania sugerują, że może on być wynikiem reakcji chemicznej pomiędzy ciałem a tkaniną, jednak do dzisiaj nie ma jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, jak dokładnie powstał ten obraz. Niektórzy badacze twierdzą, że jest to efekt działania światła, intensywnego ciepła lub nawet energii elektromagnetycznej, jednak żadna z tych teorii nie została do tej pory w pełni udowodniona.

Inne badania, takie jak analiza mikroskopowa, wykazały obecność pyłków roślinnych na całunie, które sugerują, że materiał mógł pochodzić z regionu Palestyny, co sugerowałoby jego bliskowschodnie pochodzenie. To kolejny argument w obronie tezy, że całun jest autentyczny, chociaż nie ma jednoznacznych dowodów, które mogłyby jednoznacznie potwierdzić tę hipotezę.

Dla wielu osób, zwłaszcza w kontekście religijnym, Całun Turyński jest symbolem cudownej obecności Jezusa i dowodem na Jego mękę i zmartwychwstanie. Istnieje wiele relacji o cudach, które miały miejsce w związku z całunem, takich jak uzdrowienia czy doświadczenia mistyczne. Dla innych, całun jest jedynie historycznym artefaktem, którego autentyczność nie jest decydująca dla wiary.

Tajemnica wciąż nieodgadniona

Całun Turyński pozostaje jednym z najbardziej tajemniczych i kontrowersyjnych obiektów religijnych na świecie. Jego historia, otoczona tradycją i mitami, oraz liczne badania naukowe, które stawiają pod znakiem zapytania jego autentyczność, sprawiają, że wciąż wywołuje on wielkie emocje i dyskusje. Dla wierzących jest to niezachwiany dowód na mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa, natomiast dla sceptyków pozostaje tylko zagadką, która nigdy nie została w pełni rozwiązana.

Całun Turyński to kawałek lnu, w który miało być owinięte ciało Jezusa po śmierci

*Życzymy Państwu spokojnych i radosnych
Świąt Wielkanocnych, pełnych nadziei, rodzinnego ciepła
i wiosennej energii.*

Niech ten wyjątkowy czas przyniesie odrodzenie sił, radości i wiary w lepsze jutro.

Członkowie i Zarząd
PULASKI ASSOCIATION of BUSINESS and PROFESSIONAL MEN, Inc.

www.pulaskiassociation.com

Co wydarzyło się na Golgocie?

W cieniu krzyża

Wielki Piątek, dzień śmierci Jezusa Chrystusa na krzyżu, to jedno z najważniejszych wydarzeń w historii chrześcijaństwa. Wydarzenia, które miały miejsce na Golgocie, są pełne głębokiego sensu teologicznego i stanowią fundament dla wiary chrześcijańskiej. To tutaj dopełniła się ofiara Jezusa, który dla zbawienia ludzi oddał swoje życie. Warto przypomnieć sobie kroki, które poprzedzały tę męczeńską śmierć, i zobaczyć, jakie postacie stały pod krzyżem Jezusa.

Modlitwa w Ogrójcu

Wydarzenia prowadzące do śmierci Jezusa rozpoczęły się w Ogródku Getsemani, znanym również jako Ogrójec. To tam, po Ostatniej Wieczerzy, Jezus udał się na modlitwę, wiedząc, że nadchodzi Jego godzina. To była chwila intensywnego cierpienia, gdy Jezus w pełni ludzkiej naturze zadrżał przed tym, co miało się wydarzyć. Modlił się: „Ojcze, jeśli chcesz, zabierz ode mnie ten kielich, jednak nie moja wola, lecz Twoja niech się stanie” (Łk 22,42). Mimo ogromnej udręki, Jezus oddał się w ręce Ojca, świadom, że Jego misja na ziemi zmierza ku zakończeniu.

Judasza, jeden z Jego uczniów, zdradził Go i przyprowadził żołnierzy, którzy aresztowali Jezusa. Jego uczniowie, w tym Piotr, próbowali bronić Mistrza, ale Jezus odepchnął wszelką przemoc, dając tym samym przykład miłości i pokory.

Proces przed Piłatem

Po aresztowaniu Jezus został stawiony przed najwyższymi kapłanami, a następnie przed rzymskim namiestnikiem, Piłatem. Cały proces miał charakter fałszywy i niesprawiedliwy. Jezus był oskarżany o bluźnierstwo i podżeganie do buntu przeciwko cesarzowi, ale Piłat, choć dostrzegał niewinność Jezusa, ugiął się pod naciskiem tłumu. Choć Piłat nie chciał skazać Go na śmierć, ostatecznie wydał wyrok ukrzyżowania, by uniknąć zamieszek w Jerozolimie.

Jezus został ukarany chłostą, a następnie zmuszony do niesienia swojego krzyża na Golgotę – wzgórze poza murami

miasta, gdzie skazywano przestępców na śmierć przez ukrzyżowanie.

Miejsce Czaszki

Golgota, co oznacza „Miejsce Czaszki”, była miejscem, gdzie Jezus został ukrzyżowany. Warto zaznaczyć, że ukrzyżowanie było jedną z najbardziej okrutnych i poniżających metod śmierci, stosowaną przez Rzymian dla niewolników i najgorszych przestępców. Jednak to Jezus, niewinny Syn Boży, stanął na tej górze, ponosząc karę za grzechy całego świata.

Jezus był przybity do krzyża, a na Jego głowie umieszczono napis: „Jezus Nazarejczyk, Król Żydowski”. W trakcie agonii na krzyżu Jezus wypowiedział siedem słów, które miały głęboki sens duchowy, w tym: „Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią” (Łk 23,34) oraz „Wykonało się” (J 19,30).

Kto stał pod krzyżem Jezusa?

Pod krzyżem Jezusa stały osoby, które były Jego bliskimi i świadkami tej tragicznej chwili. W Ewangeliach wymieniana się kilka postaci, które uczestniczyły w tej strasznej chwili. Była tam matka Jezusa, Maryja, która jako jedyna z ludzi była świadkiem całej męki swojego syna. To dla niej ta śmierć była szczególnym cierpieniem, a jej obecność pod krzyżem jest świadectwem niezłomnej miłości i wiary.

Obok niej stała Maria Magdalena, która była jedną z najbardziej oddanych uczniów Jezusa, a także Jan, jeden z apostołów, który jako jedyny z dwunastu pozostał wierny Jezusowi do samego końca. Jezus powierzył Janowi opiekę nad swoją matką Maryją, co świadczy o głębokiej więzi i odpowiedzialności.

Również obecni byli rzymscy żołnierze, którzy pilnowali ukrzyżowanego Jezusa, a tłum ludzi, niektórzy z nich wciąż wierni, a inni wyśmiewający i przeklinający Go.

Zakończenie męki

Śmierć Jezusa na krzyżu była momentem, który zmienił bieg historii ludzkości. Zło, które doprowadziło do tej tragedii, zostało przez Jezusa przemienione w akt miłości i zbawienia. Jego śmierć na krzyżu stała się ofiarą za grzechy całego świata, a przez zmartwychwstanie, które miało nastąpić po trzech dniach, zwyciężył grzech i śmierć.

Według przekazu wiary, to na Golgocie spełniła się obietnica Boga o zbawieniu ludzkości przez Mesjasza, a krzyż Jezusa od tamtej pory stał się symbolem nadziei i miłości, która przekracza wszelkie granice.

CHRYSTUS PRAWDZIWIE ZMARTWYCHWSTAŁ!

Wpatrzeni w Chrystusa, który w blasku chwały wychodzi z mroku grobu, niosąc nam radosną nowinę o swoim zmartwychwstaniu, pragniemy z całego serca złożyć najserdeczniejsze życzenia spokojnych, pełnych pokoju i błogostawionych Świąt Wielkanocnych.

Niech ten święty czas będzie okazją do odnowy ducha, umocnienia nadziei i pogłębienia wiary w to, że Jezus jest zawsze z nami – w chwilach radości i w momentach próby. Niech Jego zwycięstwo nad śmiercią napętni serca prawdziwą radością, pokojem i miłością, które będą towarzyszyć Wam każdego dnia.

Niech Zmartwychwstały Chrystus rozświeć Wasze drogi, obdarza siłą i prowadzi przez życie w nadziei i ufności. Radosnych i pełnych Bożego błogostawieństwa Świąt!

Ojcowie i Bracia Paulini
z Amerykańskiej Częstochowy

WIELKA SOBOTA:

Spowiedź i poświęcenie pokarmów wielkanocnych:

9:00am - 6:00 pm

LITURGIA WIGILII PASCHALNEJ: 7:30 pm

NIEDZIELA ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO:

Procesja Rezurekcyjna: i Msza Święta(po Polsku) 8:00 AM Górny Kościół

Msze po Polsku: 9:30 am i 12:30 pm

Msze po Angielsku:

11:00 am, 2:30 pm, 5:00 pm- Górny Kościół

www.czestochowa.us

We invite you to visit us!

Happy Easter!

The American Institute
of Polish Culture, Inc.

Honorary Consulate
of the Republic of Poland

CHOPIN
FOUNDATION OF THE UNITED STATES

Chopin Foundation
of the United States, Inc.

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

„JESTEM ŚW. ANDRZEJ BOBOLA
ZACZNIJCIE MNIE CZCIĆ”

ZAPRASZAMY POLONIE
NA MSZĘ DZIĘKCZYNĄ DO ŚW. ANDRZEJA BOBOLI
W UROCZYSTOŚĆ WSPOMNIENIA PATRONA POLSKI
ZA USTANOWIENIE JEGO SANKTUARIUM W USA

Msza ŚWIĘTA 11 MAJA 2025

O GODZ. 12:00PM

Po Mszy Św. ZAPRASZAMY NA PIKNIK POLONIJNY

ZORGANIZOWANE GRUPY PROSZĘ ZGŁASZAĆ

DO KS. KRZYSZTOFA KORCZA

TEL: 508-943-5633

DIOCESAN SHRINE OF SAINT ANDREW BOBOLA

54 West Main Street, Dudley, MA 01571, USA

Tel: 508-943-5633

www.standrewbobola.com | rectory@standrewbobola.net

Jak w różnych krajach kształtują się zwyczaje związane z wielkanocnymi jajkami?

Jajko w wielkanocnych tradycjach

 Archiwum WEM

Wielu osobom jajko kojarzy się przede wszystkim ze świętami Wielkanocy, ale w rozmaitych wierzeniach, filozofiach i tradycjach pojawiało się już od czasów starożytnych. To uniwersalny symbol odradzającego się życia i nadchodzącej wiosny. Sprawdziliśmy, jak wykorzystywane jest w tradycjach wielkanocnych różnych krajów.

Malowanie jaj

W Polsce z okazji Wielkiej Nocy jajka pojawiają się przede wszystkim pod postacią pisanek wkładanych do koszyków zabieranych do święcenia lub wykorzystywanych do dekoracji stołu i domu. Zostały wspomniane już w średniowiecznej „Kronice Wincentego Kadłubka”, ale najstarsze zdobienia pochodzą sprzed 60 tys. lat i odkryto je w Afryce Południowej na jajach strusia.

Pisanki dzieli się je na kilka rodzajów w zależności od rodzaju zdobienia. I tak kraszanki (zwane też malowanekami lub byczkami) to jajka ufarbowane na jeden kolor, co uzyskuje się przez ich gotowanie w barwniku, drapanki (rysowanek) mają na jednolitym tle wyskrobany wzór, na-

tomiast pisanki zdobi różnokolorowy deseń, uzyskiwany przez pokrywanie woskiem pewnych części jajka a następnie gotowanie w barwnikach.

Pisanki to jednak nie tylko polska specyfika. Przygotowywanie pięknych, wielobarwnie i misternie zdobionych jaj stanowi popularny element sztuki ludowej na całym świecie. Jajka maluje się też na Ukrainie, w Czechach i na Słowacji (gdzie określane są mianem krasilc). Z kolei jedną z technik zdobienia jaj na Litwie (zwanych margučiai) jest technika rytownicza polegająca na wyskrobywaniu wzorów ostrym narzędziem na wcześniej jednolicie zabarwionej skorupie.

Dziś najprostszym sposobem malowania jaj jest użycie barwników kupionych w sklepie, ale kiedyś wykorzystywano do tego określone części roślin, zebrane w określonej porze roku i ususzone. I tak np. kolor fioletowy uzyskiwano z kwiatów ciemnej malwy, pomarańczowy z płatków krokusa, a czarny z olchowej kory i młodych liści klonu czarnego.

Ciekawa tradycja związana z pisankami istnieje pod Krakowem – skorupki farbowanych jaj wyrzuca się tam za dom do ogródka i wierzy, że wyrosną z nich najpierw macierzanka, a potem bukszpan.

Walki jaj

Jajka wykorzystuje się w świątecznych zabawach. Jedną z nich jest wałka, zwana też wybitką, która towarzyszy wielkanocnemu śniadaniu. Polega na toczeniu pisanek po stole w taki sposób, aby się zderzyły. Właściciel silniejszego jajka zabiera jajko przeciwnika. W innej wersji jajka bierze się do ręki i stuka czubkami. Wygrywa ten, kto ma mocniejsze.

Zwyczaj ten znany jest w wielu krajach m.in. w Niemczech, Szwajcarii, Rumunii czy Chorwacji. Jego ciekawą modyfikację można spotkać w Bułgarii. Tam „bitwa” przy użyciu jajek może trwać dłużej niż jeden dzień, dlatego uczestnicy muszą być na nią gotowi przez 24 godziny na dobę. W tym celu ciągle noszą jajka przy sobie.

Toczenie jaj

Inną zabawą świąteczną jest taczanie jajek, w której wygrywa ten kogo jajko po-

Polowanie na jajka to jedna z najbardziej popularnych tradycji związanych z Wielkanocą w USA

toczy się najdalej. Toczyć można po wielkanocnym stole lub staczać z niewielkiej pochyłości, np. mieszkańcy Szkocji czy Danii toczą jajka z trawiastych wzgórz, a potem sprawdzają, które będzie najszybsze i dodatkowo się nie stłucze. W jednej z wersji jajko powinno trafić w wykopany dół jak w golfie. Najśłynniejsze taczanie odbywa się w Poniedziałek Wielkanocny na trawniku przed Białym Domem w Waszyngtonie. Wydarzenie organizuje prezydent USA, a jajka turla się za pomocą drewnianej łyżki.

Ozdabianie jajami

Niemieckim obyczajem wielkanocnym jest tzw. Ostereierbaum, czyli ozdabianie drzew kolorowymi jajkami. Wykorzystuje się do tego celu pisanki lub wydmszki. Domową wersją tego zwyczaju jest tworzenie bukietów z gałązek o rozwijających się listkach, umieszczanie ich w wazonach i dekorowanie wiszącymi jajkami niczym bombkami. Zwyczaj taki istnieje też w Bułgarii, jednak tam gałązki przystrajają się tylko jajkami pomalowanymi na czerwono.

Chowanie jaj

Wielkanocnym zwyczajem, który zyskał olbrzymią popularność na całym świecie jest irlandzkie Easter Eggs. Pierwotnie matki chowały przed dziećmi w domu lub w ogrodzie pomalowane jajka podpisane

ich imieniem. Najmłodszy szukał „skarbów” w Wielkanocną Niedzielę. Obecnie do chowania wykorzystuje się jajka z czekolady, a sam zwyczaj zyskał dodatkowe znaczenie w języku. Mianem tym określa się sytuację, gdy w grach czy filmach ukrywane są jakieś treści lub pojawiają się nawiązania niepasujące do fabuły, często mające akcent humorystyczny.

Tradycja ukrywania jajek jest popularna również w Australii, jednak w 1991 roku dokonano tam istotnej zmiany. Jak wiadomo w Europie jajka ukrywa wielkanocny króliczek, który to gatunek, przed laty sprowadzony do Australii, zniszczył lokalne siedliska i rodzime zwierzęta. Stąd pojawił się pomysł, podchwycony przez organizacje ekologiczne, aby jajka w Australii ukrywał lokalny gatunek zagrożony wymarciem, czyli wielkouch króliczy (zwany bilby). Wizerunek tego zwierzęcia zaczął pojawiać się na świątecznych kartkach, w telewizji i w formie czekoladowych figurek.

Na koniec zwyczaj z Meksyku, który wykorzystuje się zarówno podczas Wielkanocy, jak i w karnawale, na Sylwestra, czy z okazji Dnia Ojca. To cascarones, czyli wielkanocne piniaty. Z jajek robi się wydmszki, farbuje, wypełnia confetti a otwór zakleja ozdobnym papierem. Tak przygotowane można rozbić potem na czyjeś głowie.

 NEWSERIA.PL

Zdobienie jajek cieszy się dużą popularnością w Polsce. Na zdj. tradycyjne polskie kraszanki

Tradycja błogosławienia pokarmów na wielkanocny stół

Koszyk pełen symboli

Święcenie, czyli błogosławienie pokarmów, to bardzo stara tradycja. Kojarzmy ją głównie z Wielką Sobotą. Przygotowywanie koszyka i zanoszenie umieszczonej w nim żywności to rytuał większości polskich domów, lubiany i podtrzymywany. Nie ma takiego obowiązku z punktu widzenia religii, ale żał zaniechać urokliwej tradycji, zwłaszcza, że prawie każdy element koszyka ma symbolikę.

W Ewangelii czytamy o Jezusie: „On tymczasem wziął pięć chlebów i dwie ryby, podniósł wzrok ku niebu, pobłogosławił je, połamał i dawał uczniom, aby rozdawali ludziom” (Łk 9, 16). Także podczas Ostatniej Wieczerzy „wziął chleb, odmówił błogosławieństwo, połamał i dał im” (Mk 14, 22). W Wielką Sobotę, kiedy ciało Jezusa spoczywa w grobie, a my oczekujemy Jego zmartwychwstania, święcimy w kościele wybrane pokarmy przeznaczone na stół wielkanocny. O fakcie tym w prosty i ciekawy sposób traktuje książka Wydaw-

nictwo Promic „Wiklinowy koszyczek”, uwzględnia ona odbiorców od najmłodszego wieku. Autor S. Krempa przypomina, że „zwyczaj święconki sięga VIII wieku, a w Polsce znany jest od XIV stulecia. Niedługo kapłan przybywał do szlacheckiego dworu i tam święcił stoły zastawione potrawami, które mogły być podane „bez dymu”, nie wymagały rozpalania ognia pod kuchnią, czego wystrzegano się w pierwszy dzień Wielkanocy.

Zmiany na przestrzeni wieków

Naukowcy dowodzą, że święcenie pokarmów łączy się też z pogańskimi obrzędami, które miały na celu czczenie odradzania się przyrody i życia. Ta stara tradycja przez wieki ewoluowała. Początkowo jedynym składnikiem święconego był baranek, cały lub w kawałkach. Nie żaden cukrowy czy z ciasta, tylko mięsny, upieczony na rożnie. Później baranka zamieniano na inne rodzaje mięsa. Święcono szynkę, kiełbasę, słoninę, w bogatych domach nawet całe

prosięta i różne ptaki domowe oraz polne. Z czasem do święconki dodano sery, masło, jaja i chleb. Potem doszły przyprawy i dodatki takie jak chrzan czy sól. Co ciekawe, dawno temu, a głównie w XV i XVI w., w koszyczku pojawiało się także wino, piwo czy mleko z miodem.

Koszyk pełen symboli

Jadło przynoszone do święcenia miało dodatkowe znaczenie. Niejeden element odnosił się do przeżywania męki i zmartwychwstania Jezusa bądź nawiązywał do starszych zwyczajów pogańskich, które czciły wiosnę i odradzające się życie. Kiełbasa, a potem też inne wędliny, symbolizowały ofiarę z baranka paschalnego. Miały też przynosić zdrowie i dostatek. Chrzan nawiązywał do goryczy męki Chrystusa. Jajka oznaczały vitalność, ale jeszcze bardziej odradzające się życie, a tym samym zmartwychwstanie. Chleb był jednym z ważniejszych składników święconki. Jako „ciało Chrystusa” symbolizo-

wał Zbawiciela. Baranek z czerwoną chorągwią oznacza triumf życia nad śmiercią.

Współcześnie święconkę zanosimy na symboliczne pokropienie do kościoła. Nie zawsze tak było. Początkowo to księża odwiedzali domy, a przynajmniej te za- możne, bo lud mógł się zbierać w jednej z zagród. Na przełomie XVII i XVIII wieku zwyczaj zmieniono. Święcenie organizowano w centralnym miejscu danej miejscowości. Dopiero w XIX w. zaczęto stopniowo obrzęd odprawiać w kościołach, a w wielu polskich wsiach nawet dopiero końcem XX w. Koszyki z jedzeniem do kościołów jako pierwsi zaczęli przynosić mieszkańcy miast.

Niezależnie od rejonu, ważnym elementem koszyczka zawsze była i pozostaje do dziś biała serwetka i zielone gałązki. Biel znaczy niewinność, a zieleń oznacza nadzieję i budzącą się przyrodę.

HALINA KOSSAK

CHLEB

Symbolizuje Ciało Chrystusa. Pieczywo jest podstawowym pokarmem, znakiem efektu ciężkiej pracy; święcąc chleb, oddajemy mu cześć.

JAJKO

To symbol życia, odrodzenia, nowych sił.

CHRZAN

Symbolizuje gorycz cierpienia i zarazem siłę do przezwyciężania zła.

WĘDLINA

Symbol płodności i zarazem dostatku, ma być zapowiedzią dalszego dobrobytu dla rodziny.

BARANEK

Z czerwoną szarfą i krzyżem oznacza Chrystusa zwyciężającego, to szczególnie znamienity symbol Świąt Wielkanocnych.

CIASTO

Synonim dostatku, słodkiego życia, które chciałoby się mieć jak najdłużej, to także znak umiejętności człowieka.

SER

Oznaka przyjaźni człowieka ze zwierzętami, jedności ludzi z przyrodą.

SÓL

Symbolizuje oczyszczenie i prawdę, także trwałość, z dawna uznawano, że sól włożona do koszyczka będzie miała moc odstraszenia zła.

PRZYBRANIE

Koszyczek wielkanocny jest zazwyczaj wiklinowy i nakrywany koronkową serwetką. Całość przyozdabia się zielonymi gałązkami. Są to przeważnie gałązki bukszpanu, który symbolizuje nadzieję chrześcijan na zmartwychwstanie i nieskończoność życia.

Tradycyjne święto Rękawki na kopcu Krakusa w Krakowie

Tysiąc lat historii

Ponad tysiącletnia tradycja ożyje w Krakowie po raz kolejny we wtorek po Wielkanocy. Wczesnośredniowieczna osada pełna aktywności i barwnych postaci, słowiańskie obrzędy i wielka bitwa – wszystko to czeka na żadnych przygód gości tradycyjnego święta Rękawki na kopcu Krakusa. Wydarzenie odbędzie się już 22 kwietnia, w godz. 11.30–18.00. Hasło przewodnie tegorocznego święta – „Chrobry przejmuje Kraków” – nawiązuje do obchodzonej w tym roku rocznicy Tysiąclecia Królestwa Polskiego.

Pradawna tradycja

Święto Rękawki to jedno z najstarszych i najbardziej tajemniczych świąt obchodzonych w Krakowie. Jego korzenie sięgają czasów pogańskich i związane są z kultem zmarłych oraz nadejściem wiosny. Obecnie Rękawka odbywa się we wtorek po Wielkanocy na Kopcu Krakusa, gdzie organizowane są historyczne inscenizacje, jarmarki oraz pokazy dawnych rzemiosł.

Nazwa święta pochodzi prawdopodobnie od słowa „rękaw”, co według legendy odnosi się do sposobu usypywania Kopca Krakusa – według podań dawni mieszkańcy Krakowa nosili ziemię na kopiec właśnie w rękawach. Istnieje także teoria łącząca nazwę z czeskim słowem rakev (trumna), co może wskazywać na jego żałobny charakter.

Pierwotnie Rękawka była obrzędem zadusznym, związanym z oddawaniem czci zmarłym przodkom. Wierzono, że dusze potrzebują pożywienia, dlatego na wzgórzach rzucano chleb, jajka i inne dary. Z czasem tradycja ta uległa chrystianizacji, ale do XIX wieku istniał zwyczaj rozdawania jedzenia ubogim, co nawiązywało do dawnych ofiar składanych dla duchów.

Obecnie święto ma charakter widowiskowy – na Kopcu Krakusa organizowane są pokazy walk wojów, rekonstrukcje historyczne oraz targi rzemieślnicze. Można zobaczyć, jak żyli dawni Słowianie, posłuchać pieśni barda czy spróbować tradycyjnych potraw. To wyjątkowe święto łączy historię z folklorem i jest świetną okazją do poznania przedchrześcijańskich tradycji Polski.

Choć dzisiejsza Rękawka to już bardziej festyn niż dawny rytuał, wciąż przypomina o pradawnych wierzeniach i zwyczajach naszych przodków, czyniąc Kraków miejscem, gdzie historia ożywa każdego roku.

Rękawka to jedno z najstarszych świąt w Krakowie, obchodzone zawsze w pierwszy wtorek po Wielkanocy

„Chrobry przejmuje Kraków”

Tegoroczne obchody święta odbędą się pod hasłem – „Chrobry przejmuje Kraków”, co zobrazuje widowisko teatralne ukazujące przejście grodu. Pod kopcem Krakusa będzie można przenieść się w czasie o całe milenium i zobaczyć jak wyglądało życie we wczesnośredniowiecznej osadzie, jakich pełno było wokół miasta. Duchy przeszłości ożyją w tematycznych wioskach i pobliskich gajkach kopca. Na własne oczy będzie można zobaczyć tradycyjne rzemiosła, stroje z epoki i średniowieczne obrzędy odprowadzane z okazji nadejścia wiosny. Nie zabraknie stawy oraz napitków wszelakich przygotowywanych według przepisów naszych przodków. Miłośnicy militariów będą mogli obejrzyć jak wyglądały średniowieczne potyczki zbrojne. Integralnym elementem imprezy są występy artystyczne bardów oraz zespołów folkowych czerpiących inspirację z muzyki średniowiecznej, w tym roku usłyszymy występ folkrockowego zespołu Żmij, swoją twórczością nawiązującego do mitologii słowiańskiej. Muzycy zagospodzą na scenie Rękawki, gdy słońce zacznie chylić się ku zachodowi, zamykając tym samym swoim występem obchody święta.

Nie zabraknie również tradycyjnych elementów programu: obrzędu rozpalenia ognia na szczycie kopca Krakusa, biegu wojów w pełnym uzbrojeniu dookoła kopca, prezentacji przybyłych drużyn, wróżby z wielkiego kołacza na pomyślność grodu Krakowa. Kulminacyjnym elementem wydarzenia będzie wielka bitwa wojów – starcie wojsk Chrobrego z Czechami. Dwie potężne armie staną naprzeciw siebie u stóp kopca Krakusa, skrzyżując miecze, topory i tarcze – nie szczędząc sił będą walczyć o zwycięstwo.

Festyn i inne atrakcje

Odwiedzający będą mogli zaopatrzyć się w rozmaite dobra nawiązujące do motywów wczesnośredniowiecznych oraz odwiedzić specjalne stoisko z gadżetami związanymi z tradycyjnym świętem Rękawki. W tym roku na stoisku będzie można zdobyć kolejną edycję magnesu (wraz z poprzednimi), drewniane modele do składania, okolicznościowe przypinki i akcesoria oraz publikację książkowe dla młodszych i nieco starszych – w tym wspaniałą, bogato ilustrowaną pozycję opisującą dzieje święta, autorstwa Ewy Kubicy-Kabacińskiej.

Nie zabraknie atrakcji przygotowanych specjalnie dla małych osadników. W strefie dla dzieci odbędą się zajęcia zielarskie, warsztaty lepienia z gliny, warsztaty kaligrafii i pisania gęsim piórem. W osadzie przygotowane będą również aktywności fizyczne dla najmłodszych – bieg z przeszkodami, wyścigi w workach, przeciąganie liny, slalom pomiędzy plastrami drewna, rzut sakiewką do celu, łowienie rybek, rzucanie obręczą do palików, wyścigi na nartach trzyosobowych. Ponadto mali wojowie chętni spróbować się w boju będą mogli uczynić to w Strefie Młodego Wikinga, w której czeka ich trening na bezpieczne miecze go-now, bitwy drużynowe, przymierzanie pancerzy (hełmy, tarcze, miecze, topory, włócznie, kolczugi, pancerz lamelkowy), zdjęcia pamiątkowe na tronie Jarla Wikingów, turniej małych wojów. Wiele dobra spotkać może również gości na stoiskach partnerów wydarzenia: Muzeum Archeologicznego, Muzeum Krakowa – Muzeum Podgórze, Rady Dzielnicy XIII oraz Wydawnictwa ZNAK promującego książkę „Chrobry Rex. Pierwszy z królów” autorstwa Michaela Morysa-Twarowskiego.

 KRAKOW.PL, WEM

WESOŁEGO *Alleluja*

Zdrowych, radosnych i pełnych nadziei
Świąt Wielkanocnych dla Wszystkich
Pracowników i ich Rodzin, Klientów
oraz z całej Polskiej Społeczności

Import i Dystrybucja **POLSKICH PRODUKTÓW**

9347 Seymour Avenue
Schiller Park, IL 60176

19 Paterson Avenue
Wallington, NJ 07057

Tel. (973) 365-1639

 f in @squareenterprises
www.squareenterprises.com

Jak pogodzić tradycję z nowoczesnością i spędzić naprawdę radosne święta – bez zmęczenia i pośpiechu?

Mniej nie znaczy gorzej

Zaczyna się dość niewinnie. Od zakupu kilku kolorowych jajek, pater na ciasto z króliczkiem i zrobienia w głowie, tak na szybko, listy gości przy wielkanocnym stole. Aż nagle budzimy się w samym środku świątecznej bitwy, gotując żurek, doprawiając jedną ręką bigos, a drugą sprawdzając stan pieczonego pasztetu. Ale to nie wszystko – w kolejce czekają jeszcze słodkości i... zmęczenie. Na końcu można zadać pytanie: czy było warto? Bez względu na odpowiedź pamiętajmy – mniej nie znaczy gorzej!

Święta i umiar nie idą w parze – wprawdzie Wielkanoc nie „rozpycha” się tak łokciami w kulinariach, jak Boże Narodzenie, ale trzeba przyznać, że mimo to minimalizm w organizacji tych świąt zdarza się niezwykle rzadko. Bo jak świętować, to z przytupem! Skąd się wzięło to przeświadczenie?

Mit suto zastawionego stołu

Zapewne z tradycji. W końcu polska gościnność jest znana na całym świecie. Samackie wychowanie i przywiązanie do hucznego biesiadowania także zrobiły swoje – niegdyś stoły z jadłem i napitkiem były sposobem na wyrażenie gościnności, zacieśniały więzi rodowe oraz budowały wspólnotę. Jak jest dzisiaj? Choć dziczyznę zastąpiliśmy schabem i drobiem, a także coraz chętniej próbujemy potraw z innych kultur, to kultywujemy znaną nam tradycję. Na święta wielkanocne odgrzebujemy stare przepisy, sięgamy po znane smaki, przygotowujemy się do wielkiej uczty. A spis potraw co roku jakby się wydłużał – żur z białą kielbasą jest obowiązkowy, półmisek aromatycznych wędlin z ćwikłą z chrzanem też, świąt nie ma także bez jajek, piaskowej babki, sernika i słodkich mazurków, a jeszcze chciałoby się zrobić coś nowego, zaskoczyć gości... Niestety zbyt często kończy się to nie tylko zmęczeniem świętami, ale i wyrzuceniem jedzenia, którego nie byliśmy w stanie zjeść przez 2 dni.

Można inaczej

A gdyby tak podejść do tego bardziej racjonalnie i na chłodno, bez pakowania się w sam środek przedświątecznej gorączki? Owszem, warto skorzystać z przepisu babci na pasztet, zrobić aromatyczny żur z białą kielbasą i upiec kaczkę na świąteczny obiad, ale zmniejszyć ilość, a przede wszystkim wyważyć, ile i co fak-

tycznie zje nasza rodzina. Może warto zastanowić się nad zrezygnowaniem z potrawy, która mimo tradycyjnego charakteru nie cieszy się sympatią domowników od dawna? Takie wstępne „ogłędziny” przyniosą same plusy – przygotujemy to, co chętnie zjemy na święta i nie wyrzucimy jedzenia tuż po nich. Warto zmienić optykę i odczarować mit suto zastawionego stołu, którego różnorodność może i robi wrażenie, ale sporo kosztuje – czasu, energii i pieniędzy.

Każdy z nas pamięta, jak wyglądały świąteczne przygotowania u naszych babć i mam – krzątały się w kuchni do późnych godzin wieczornych, bo wielkanocnych potraw było sporo. Domownicy czekali na domowe przysmaki – mazurki, wędliny czy pasztet. Były rarytasem, czymś specjalnym w czasach, kiedy wszystkiego brakowało. Dziś jest trochę inaczej – nadal cenimy tradycyjne smaki, ale nie są one już owiane tą dawną wyjątkowością. Poza tym z roku na rok żyjemy szybciej i jesteśmy jeszcze bardziej zajęci, dlatego szukamy sprytnych rozwiązań w kuchni. Jednym z nich są produkty, które ułatwią pieczenie mięs i ciast. Tradycyjną, metalową foremkę można zastąpić wersją papierową – takie foremki są idealne do wypiekania pasztetów, a do tego nie wymagają mycia po skończonej pracy. Przygotowanie świątecznego obiadu ułatwi rękaw do pieczenia – możemy w nim upiec dorodną kaczkę lub soczystego kurczaka, mając pewność, że tłuszcz nie wydostanie się na zewnątrz. Dzięki temu zamiast szorować piekarnik i blaszkę, spędzimy więcej czasu z domownikami. Nie zapominajmy o słodkościach – ciasta, mazurki i keksy potrzebują tłuszczu, aby nie przywierały do blaszki. Papier do pieczenia rozwiąże ten problem szybko i bez zbędnego brudzenia rąk. Trzeba sobie ułatwiać życie!

Świątujmy razem

Jedzenie to ważny element Wielkanocy, ale nie najważniejszy. Pamiętajmy, że do rodzinnego świętowania nie jest potrzebna wypełniona po brzegi lodówka i załadowana spiżarnia. Uszczuplone menu wielkanocne wyjdzie nam na dobre, szczególnie teraz, kiedy biesiadowanie w dużym gronie nie jest najlepszym pomysłem. A co jeśli po świętach zostanie nam jedzenie? Zamroźmy je lub przetwórzmy w inny sposób – za jakiś czas będzie smakowało naprawdę wyjątkowo!

 NEWSERIA.PL

Proste porady, jak zaplanować przedświąteczne przygotowania

Święta bez stresu

 Archiwum WEM

Mazurki, babki, jajka i kolorowe pisanki to synonim nadchodzących dni. Choć Wielkanoc w tradycyjnym polskim wydaniu wymaga dużej dozy pracy (i kalorii!), przy zastosowaniu kilku prostych trików, można wyczarować menu w nieco zdrowszej wersji oraz zmienić ten czas w przyjemne dni, bez niepotrzebnego zmęczenia, godzin spędzonych w sklepie czy w kuchni. Wystarczy, że rozpoczniesz przygotowania wcześniej i skorzystasz z naszych porad, dzięki którym zaoszczędzisz sobie nie tylko nerwów, czasu, ale także sprawisz, że tegoroczna Wielkanoc będzie również zdrowsza i bliższa naturze.

Dzięki odpowiedniemu planowaniu wspólne przygotowania do świąt mogą być źródłem radości a nie stresu

Zaplanuj świąteczne menu

Podczas przygotowywania świątecznych potraw łatwo jest o kulinarne zapomnienie i w przyływie energii popełnić o dwie sałatki i partię babeczek za dużo... By tego uniknąć, spisz planowane potrawy oraz zrób niezbędną listę zakupów potrzebnych tylko do ich przygotowania. Podczas planowania zwróć uwagę na zdrowsze zamienniki tradycyjnych deserów i potraw. To pozwoli na uniknięcie dodatkowych kalorii oraz zaproponowanie najbliższym nowych smaków, jak sernik czy tarta na razowym lub owsianym spodzie, roślinne zamiast mięsnych kiełbasek. Nasza rada? Wypróbuj wege majonez – jest dostępny także w marketach i dyskontach, smakuje tak samo doskonale, a ma nieco mniej kalorii.

Podziel zakupy na dwie części

To chyba najbardziej czasochłonna kwestia. Produkty, które możesz z powodzeniem przechowywać przez kilka dni kup już na początku tygodnia. Dzięki temu możesz przygotować już część potraw i na przykład je zamrozić. Wszystkie świeże

produkty, jarzyny, owoce czy nabiał, należy kupić na ostatnią chwilę – to druga część listy. Jeśli w wirze obowiązków lub z uwagi na kwestie zdrowotne nie możesz tego zrobić, zamów dostawę zakupów do domu.

Naturalne ozdoby

Po zimie jesteśmy spragnieni żywych kolorów, zieleni i budzącej się do życia przyrody. W wielkanocnych dekoracjach postaw na świeże cięte kwiaty – żonkile, tulipany, w towarzystwie bazi czy drzewnych gałązek będą wyglądały cudnie, pachniały obłędnie i nadadzą wiosennego klimatu w domu. Możesz także zasiać rzeżuchę, która wyjątkowo uroczo wygląda ulokowana w skorupkach jaj czy małych doniczkach. To nie tylko piękne, ale także naturalne ozdoby, które będą cieszyły oko dłużej niż tylko w wielkanocny weekend.

Tradycyjne pisanki

W przyływie twórczych chęci możesz także zabarwić jajka i stworzyć tradycyjne

pisanki. Skorupki zabarwią się na kolor brązowy, jeśli do ich gotowania dodasz łupinki z cebuli. Piękną różową barwę zyskają po gotowaniu w wodzie z burakiem, a niebiesko-fioletowy odcień uzyskasz po dodaniu do niej czerwonej kapusty. Takie pisanki możesz spokojnie zrobić w przedświątecznym tygodniu, wymagają nie dużej dozy pracy, przetrwają święta i będą pięknie wyglądać jeszcze przez kilka dni.

Podziel się wielkanocnym posiłkiem

Podczas przygotowań zauważyłaś, że pomimo szczerych chęci, zrobiłaś nieco zbyt dużo sałatki i dwa ponadprogramowe mazurki? Spokojnie, znamy sposób także na to, by nie marnować żywności w święta. Zamów kuriera, który odbierze od ciebie pyszną przesyłkę i dostarczy ją wprost pod drzwi domu rodziny czy przyjaciół. A może To świetny pomysł, aby sprawić przyjemność bliskim, nawet nie będąc z nimi przy jednym stole. W końcu święta to czas dzielenia się tym, co dobre!

 NEWSERIA.PL

WROCŁAW-BIERUTOWSKA:

Inwestycja z potencjałem

 Spectrum Development

Dla inwestorów mieszkających poza granicami Polski, którzy szukają stabilnego i dochodowego sposobu na lokowanie kapitału, model inwestycyjny typu condo staje się atrakcyjną opcją. Pozwala on na bezpieczne inwestowanie w polski rynek nieruchomości, zapewniając możliwość uzyskiwania pasywnego dochodu, przy minimalnym zaangażowaniu w codzienne zarządzanie nieruchomością. W obliczu rosnącej inflacji i niskich stóp procentowych na rynku bankowym tradycyjne metody oszczędzania stają się coraz mniej opłacalne. Inwestowanie w nieruchomości w Polsce to sposób na pomnożenie oszczędności na stabilnym i rozwijającym się rynku.

Apartamenty pod klucz

W centrum jednej z najstarszych i największych dzielnic Wrocławia – Psie Pole, położonej w północno-wschodniej części miasta, dobiega końca rewitalizacja budynku dawnego Zakładowego Domu Kultury z lat 50. XX wieku. Projekt ma na celu modernizację fasady i wnętrz, tworząc nowoczesne apartamenty inwestycyjne oraz biura. W ramach inwestycji powstanie 78 lokali o powierzchniach od 18 m² do 60 m², oferujących funkcjonalne układy jedno-, dwu- i trzypokojowe. Wysokość pomieszczeń wynosząca ponad 3 metry oraz duże okna zapewniają doskonałe doświetlenie wnętrz, tworząc przy tym wrażenie przestronności, także w apartamentach typu studio.

Do niektórych lokali przynależą przestronne tarasy o powierzchni sięgającej

nawet 30 m², co stanowi dodatkowy atut dla osób poszukujących większej przestrzeni na świeżym powietrzu. Projekt charakteryzuje się także zielonym dachem, który nie tylko wzbogaca estetykę budynku, ale również wpływa na poprawę mikroklimatu oraz ekologiczne walory inwestycji. Dodatkowo, budynek oferuje szereg udogodnień, takich jak miejsca postojowe, komórki lokatorskie, cichobieżne windy oraz recepcję, co podnosi komfort mieszkańców oraz osób wynajmujących powierzchnie biurowe.

Lokalizacja w sercu Wrocławia

Projekt składa się z mikroapartamentów, które znajdują się na kondygnacjach od I do III, oraz lokali usługowych na parterze. Zakup lokali w inwestycji Wrocław-Bierutowska jest możliwy zarówno w standardzie deweloperskim, jak i z opcją wykończenia pod klucz. Lokale wykończone pod klucz obejmują gotowe łazienki, podłogi oraz aneksy kuchenne. W inwestycji nie ma dedykowanego operatora, jednak dostępna jest opcja krótkoterminowego najmu, co daje inwestorom dużą elastyczność w zarządzaniu nieruchomościami.

Lokalizacja inwestycji to kolejny kluczowy atut. Przyszli inwestorzy i mieszkańcy będą mogli cieszyć się łatwym dostępem do strategicznych punktów Wrocławia. Zaledwie 10 minut dzieli inwestycję od Placu Grunwaldzkiego, pełniącego kluczową rolę komunikacyjną, kulturalną i edukacyjną, a wrocławski Rynek znajduje się w odległości jedynie 14 minut. Dodatkowo, w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji

Inwestycja zlokalizowana jest w centrum wrocławskiej dzielnicy Psie Pole, w dawnym Domu Kultury, który został poddany całkowitej rewitalizacji

znajdą się stacja kolejowa, obiekty sportowe, centra handlowe, punkty gastronomiczne, apteki, a także kąpielisko, co czyni tę lokalizację wyjątkowo komfortową do życia. Dla osób korzystających z komunikacji miejskiej dostępnych jest aż 14 linii autobusowych, które zapewniają wygodny dojazd do centrum, a bliskość węzła drogowego umożliwia szybki dostęp do autostrady oraz tras wylotowych, m.in. do Warszawy.

Psie Pole może pochwalić się również bogatą ofertą edukacyjną, dzięki której jest doskonałym miejscem dla rodzin z dziećmi. W sąsiedztwie znajdują się szkoły, przedszkola i żłobki, co zapewnia wygodę codziennego życia. Co więcej, w okolicy swoje siedziby mają liczne uczelnie wyższe, w tym prestiżowa Akademia Wojsk Lądowych im. T. Kościuszki, uznawana za jedną z najlepszych szkół oficerskich w Polsce. W tej samej okolicy działa również Międzynarodowa Wyższa Szkoła Spedycji i Transportu, a także część budynków Uniwersytetu Wrocławskiego, w tym Instytuty Socjologii, Politologii oraz Filozofii, co przyciąga studentów oraz pracowników akademickich.

Ceny apartamentów w inwestycji Wrocław-Bierutowska zaczynają się już od 253,000 zł netto (ok. 65 tys. dolarów), co czyni je atrakcyjną ofertą zarówno dla inwestorów, jak i osób szukających swojego pierwszego mieszkania we Wrocławiu. Inwestycja zostanie ukończona jeszcze w tym roku, co daje możliwość szybkiego wejścia w rynek wynajmu.

Deweloper, któremu można zaufać

Odpowiadając za inwestycję firma Spectrum Development działa na polskim rynku nieruchomości już od 25 lat, zdobywając w tym czasie bogate doświadczenie w realizacji projektów w zmieniających się warunkach branżowych. Wśród jej zrealizowanych inwestycji znajdują się prestiżowe kompleksy Tremonti w Karpaczu i Szklarskiej Porębie, które cieszą się renomą i popularnością wśród turystów. Firma realizuje obecnie również projekty m.in. w Miłkowie k. Karpacza, a także w Mikołajkach na Mazurach, obejmujący luksusowe 4- i 5-gwiazdkowe kompleksy. Dzięki dbałości o jakość realizacji oraz współpracy z wiodącymi partnerami, firma zyskała solidną reputację na rynku. Zaufanie do Spectrum Development jest również potwierdzone stabilną sytuacją finansową, ponieważ jej kapitał zakładowy wynosi ponad 120 milionów złotych. Taki fundament zapewnia inwestorom poczucie bezpieczeństwa i pewności w obranych przez nich projektach.

Inwestycja Wrocław-Bierutowska to doskonała okazja dla osób szukających stabilnego i dochodowego modelu inwestycyjnego. Połączenie nowoczesnych apartamentów i atrakcyjnej lokalizacji sprawia, że to propozycja zarówno dla doświadczonych inwestorów, jak i tych, którzy dopiero rozpoczynają swoją przygodę z rynkiem nieruchomości. Nie przegap szansy na pewną i bezpieczną lokatę kapitału – sprawdź ofertę już dziś!

ZAINWESTUJ W APARTAMENT W POLSCE

wypoczywaj lub zarabiaj na wynajmie

SEA SHELL
APARTMENTS

nad morzem

już od 405 000 zł netto | 100 521 USD

TRE
MONTI
ECO RESORT MIŁKÓW

w górach

już od 410 000 zł netto | 101 762 USD

VISTA MIKOŁAJKI
MARINA & RESORT

na Mazurach

2 pokoje z wykończeniem
od 472 000 zł netto | 117 150 USD

SPECTRUM
BIERUTOWSKA

we Wrocławiu

już od 253 000 zł netto | 66 598 USD

Słodka siostra sernika na Wielkanoc

Pascha wielkanocna

Aksamitne, bogate w smaku ciasto na bazie najlepszego pod słońcem twarogu – to zwięzły opis paschy wielkanocnej. Czym odróżnia się ona od tradycyjnego sernika, który znamy wszyscy?

Powrót do korzeni

W ostatnich latach zauważamy powrót do korzeni – w muzyce, sztuce, wystroju wnętrz, ale i w przepisach kuchennych, które dopasowujemy do własnych, współczesnych smaków. Dzieje się tak także z paschą, kojarzoną przez niektórych z prawosławnymi obchodami Wielkanocy. Stanowi ona bardzo ważny element świąt, a ostatnio pojawia się nawet na stołach osób innych religii, sprawiając

wiele radości największym smakoszom.

W Polsce dzielnie konkuruje ze swoim twarogowym bratem – sernikiem. Imponujący wygląd i bogaty smak nie pozwalają przejść obok deseru obojętnie. Historia paschy jest bardzo ciekawa, ale pojawia się pytanie – dlaczego nie jest bardziej popularna?

Sernik ze wschodu

W czasie prawosławnej Wielkanocy Pascha jest serwowana obok jajek i babki drożdżowej jako must-have świąteczny. Jego bazą jest oczywiście twaróg, co czasem może być mylące – na Ukrainie i na Białorusi, a nawet w okolicach Podlasia paschą nazywa się drożdżową babkę wielkanocną!

Pascha to deser z bogatą symboliką. Jej podstawowymi produktami są jajka i mleko, które dla chrześcijan są znakiem wiosny i odrodzenia przyrody. Dodając do niej cukier, dużo suszonych owoców i orzechów, nawiązuje się do bogactwa i

dobrobytu, a jej kremowa barwa nawiązuje do szat zmartwychwstałego Chrystusa. W tradycyjnych domach prawosławnych na deserze umieszcza się kandyzowane owoce lub odciska się z nich litery XB – skrót od słów Христос боцпец (Christos woskries), czyli Chrystus zmartwychwstał.

Dwa sposoby na paschę

Ten deser można przygotować na dwa sposoby – na ciepło i na zimno. Pierwszy z nich polecają przede wszystkim kulinarni eksperci. Dzięki wysokiej temperaturze twaróg sam się warzy – staje się to przez gotowanie na małym ogniu mleka, najlepiej świeżego i tłustego. Dodaje się do niego kwaśną śmietanę lub kwaśne mleko wymieszaną i połączone z żółtkami. Ok. 20 minut później tworzą się dwie warstwy, serwatka i twaróg. Następnie odsączony przez kilka godzin twaróg odciska się dokładnie z serwatki, a potem łączy z białym serem, masłem,

cukrem i bakaliami. Pascha na zimno przygotowana jest z pominięciem gotowania mleka. Świeży twaróg rozciera się ze słodką śmietaną, masłem, żółtkami, cukrem i bakaliami. Jeżeli wątpicie w swoje umiejętności kulinarne – ten przepis jest idealny, ponieważ trudno go zepsuć, a efekt zawsze jest piorunujący. Warto zwrócić uwagę na jakość sera – musi być on tłusty, niekwaśny, sypki i świeży, czyli bez serwatki. Masę można doprawić przyprawami jak wanilia czy kardamon (według własnego uznania), a następnie wyłożyć do wybranej formy (najlepiej kilku mniejszych lub takiej z przegródkami, jako iż masa jest mniej trwała niż wersja na ciepło) i schłodzić kilka-kilkanaście godzin w lodówce.

Gdy Pascha jest już gotowa, wyklada się ją z foremek i można ją wtedy udekorować bakaliami, owocami kandyzowanymi, czy czekoladą – tak jak lubisz.

 NEWSERIA.PL

**Pierwsze na Florydzie
polskie biuro detektywistyczne
zaprasza do skorzystania z usług**

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe
- Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA

RISK-CONSULTING LLC

35 Grand Palms Blvd, Englewood, FL 34223

Mobile: 941 549 2395

Email: office@contra-riskconsulting.com | www.contra-riskconsulting.com

FI License# A1500303

**Nie podejmuj walki z IRS samemu.
Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!**

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

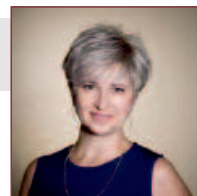
! audyty ! błędne naliczenia ! windykacje ! zajęcia majątku

**Składanie ofert
na spłatę długu.
Niskie miesięczne raty.
Umożnienia należności.**

Ponad
20 lat
doświadczenia!

Barbara Mrozik, E.A. – Enrolled Agent
MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji
udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

 203-301-0555
 203-515-5709
 mgrouptax@gmail.com

Wesołego Alleluja

**POLISH
FALCONS
OF AMERICA**

THE STRONG, FRIENDLY, FAMILY FRATERNAL

Polskie Sokolstwo w Ameryce jest organizacją non-profit opartą na bazie członkostwa. Założone w 1887 roku, Polskie Sokolstwo chroni rodziny poprzez wysokiej jakości ubezpieczenia na życie, a swoje zyski inwestuje w działania na rzecz członków i ich społeczności.

Aby uzyskać więcej informacji na temat członkostwa,
zadzwoń: 800-535-2071 lub wejdź na polishfalcons.org

Trzy wyjątkowe pomysły na aranżację wielkanocnego stołu

Klasycznie, naturalnie, a może „z przytupem”?

 Archiwum WEM

Choć Wielkanoc – z różnych powodów – nie jest tak „strojna” jak Boże Narodzenie, to nawet najwięksi minimaliści pamiętają o udekorowaniu miejsca, w którym podczas świąt spędzamy najwięcej czasu. O czym mowa? Oczywiście o stole! Podpowiadamy, jak zadbać o jego efektowną oraz nieskomplikowaną oprawę, która sprawdzi się zarówno podczas wielkanocnego śniadania, jak i pozostałych świątecznych posiłków.

Dekorowanie wnętrza z okazji Wielkanocy ma w sobie pewną magię – bez względu na aurę za oknem, pozwala poczuć tę radosną, wiosenną atmosferę i dłużej się nią cieszyć. Sprawia też, że nasz dom nabiera wyjątkowego, odświeżonego charakteru. Głównym elementem wielu świątecznych aranżacji jest stół, który w tym okresie staje się nie tylko miejscem spożywania posiłków, ale i spotkań. Dlatego warto zadbać o to, by zaplanowana aranżacja pasowała do klimatu naszych

W wielkanocnych dekoracjach w tym roku królują pastele

wnętrz i łączyła w sobie estetykę oraz funkcjonalność.

A skoro ma być wyjątkowo, przyda się inspiracja na aranżację stołu inną niż typowe dla świąt Wielkanocy żółte i zielone ozdoby. I mamy na to aż 3 pomysły!

Klasyka zawsze się obroni

Mówiąc „klasyka”, wcale nie mamy na myśli typowych żółci, zieleni, kurczaczków czy pisanek, choć i te są zawsze mile widziane w wielkanocnych aranżacjach. Jednak tu chodzi raczej o uniwersalne, ponadczasowe i eleganckie połączenia. Podstawą jest obrus. Warto wybrać gładki model w tradycyjnym wydaniu (biel) lub sięgnąć po szczególnie modne w ostatnim czasie lniane propozycje. Do tego biała zastawa, skomponowana z przezroczystym szkłem i sztukce – srebrne lub złote. Myśląc o dekoracjach najlepiej postawić na świeże kwiaty i świeczki w szklanych naczyniach. Warto wybrać te smukłe i długie, bo są bezpieczne i zajmują niewiele miejsca, dzięki czemu mamy wystarczająco dużo przestrzeni dla przysmaków wielkanocnych. Z taką bazą możemy bawić się kolorowymi dodatkami

i zmieniać kolor kwiatów oraz świeczek w zależności od pory dnia i typu posiłku.

Naturalnie i stylowo

W tym roku Wielkanoc wypada w drugiej połowie kwietnia, jest więc szansa, że będzie ciepło i słonecznie. Jeśli mamy do dyspozycji ogród, warto rozważyć organizację świątecznego śniadania czy obiadu na świeżym powietrzu. Jeśli jednak pogoda nie będzie sprzyjała i tak warto rozważyć wiosenną, naturalną aranżację stołu. Tu kluczowe są materiały, po które sięgniemy – drewno, len – a także paleta barw ziemi – beże, brązy, zielenie. Lekkiego błysku mogą nadać dodatki – np. w odcieniach klasycznego lub różowego złota. Do tego niefarbowane jajka, piórka, gałązki i sznur światełek w jednym kolorze, by dodać aranżacji odświeżonego charakteru. Idealnie uzupełni ją rustykalna zastawa – biała, brązowa, a nawet i niebieska.

Odważnie i z przytupem

Trzecia propozycja jest najbardziej nietypowa, bo bazuje na kolorze, który w ogóle nie kojarzy się z Wielkanocą. Chodzi o róż,

5 praktycznych porad na dekorację stołu wielkanocnego:

1. **Serwetkowe króliczki** – zwiń serwetkę w rulon, zegnij na pół, przewiąż sznurkiem lub wstążką, a w środku włóż jajko – powstaną króliczki z uszami.
2. **Pisanki jako winietki** – na wydmuszkach lub drewnianych jajkach napisz imiona gości markerem i połóż na talerzach jako oryginalne wizytówki.
3. **Minikoszyczki ze słodyczami** – na każdym miejscu postaw mały koszyczek z czekoladowymi jajkami lub cukierkami – ucieszą się i dzieci, i dorośli.
4. **Świeczniki w kształcie skorupki jajek** – możesz kupić gotowe świeczniki przypominające skorupki lub zrobić własne z wyduszek i wosku – stworzą ciepły, świąteczny nastrój.
5. **Gałązki w kieliszkach** – wypełnij kieliszki wodą i włóż do nich małe bukietki bazi, bukszpanu lub tulipanów – zajmują mało miejsca i wyglądają elegancko.
To proste, ale efektowne sposoby na wyjątkowy wielkanocny stół!

Symbolika

wielkanocnych kolorów

Wielkanoc to święto pełne radości i nadziei, a kolory, które się z nim kojarzą, mają głębokie znaczenie symboliczne:

- **żółty** – symbolizuje światło, radość, odrodzenie i nowe życie. Kojarzy się z kurczaczkami i wiosennym słońcem;
- **zielony** – oznacza nadzieję, wiosenną świeżość i odnowę. Jest kolorem budzącej się do życia przyrody;
- **biały** – reprezentuje czystość, niewinność i triumf życia nad śmiercią. To także kolor wielkanocnej liturgii;
- **fioletowy** – związany z okresem Wielkiego Postu i pokuty. Często używany w dekoracjach kościelnych przed Wielkanocą;
- **różowy** – symbolizuje radość, miłość i optymizm, a także odnosi się do Niedzieli Laetare (czwartej niedzieli Wielkiego Postu);
- **niebieski** – kojarzony z niebem, duchowością i wiarą.

a konkretnie wykorzystanie do aranżacji różowej zastawy stołowej. Świetnie będzie się komponować z białymi czy brązowymi dodatkami (np. obrusem), ale też złotem, srebrem czy granatowym odcieniem. Tu najlepszą dekoracją również będą żywe kwiaty – w wersji naprawdę odważnej bardzo kolorowe bukiety, w spokojniejszej białe. Dla tradycjonalistów to może być zbyt ekstrawagancka dekoracja, ale u osób szukających nowoczesnych inspiracji – czemu nie? Różowa zastawa doskonale komponuje się z daniem z warzyw i owoców, jeśli więc planujemy nietradycyjne, wegetariańskie lub wegańskie święta wielkanocne, to może być naprawdę strzał w dziesiątkę.

 WEM

Jak własnoręcznie przygotować wielkanocnego baranka, zajączka lub kurczaczka?

ZRÓB TO SAM!

Choć Wielkanoc ma sprzyjać refleksji, potrzebna też w niej radość. Taką zapewnią m.in. zabawne ozdoby. Frajdy będzie co niemiara na etapie przedświątecznych przygotowań dekoracji i później, gdy małe cuda zagospodzą na stole, półce, może nawet w koszyczku. Oprócz pisanek można zrobić wielkanocny zwierzyniec.

Baranek

Przyda się styropianowe jajko, biała włóczka, kolorowe sztywne papiery lub filc, standardowe przybory: nożyczki, klej, pisaki. W drugiej wersji baranka – pojemnik patyczków higienicznych.

Na styropianowe jajko należy dać odpowiednią ilość kleju i do niego przytwierdzać włóczkę. Lepiej, by nie przylegała gładko, tylko tworzyła drobnitkie fale, imitujące kręconą wełnę baranka. Aby poradzić sobie z fałdowaniem miękkich nici, można je dociskać punktowo nożyczkami lub ołówkiem. Z filcu lub papieru robi się głowę baranka (może to być płaski łebek, sam pyszczek i oczka, oprócz tego nóżki, a te można też zrobić z drewnianych patyczków od lodów, by były sztywniejsze). Warto podpatrzeć podobiznę tego zwierzaka na różnych rysunkach i wybrać dla siebie dogodną wersję za wzór. Do zaznaczenia drobnych elementów (oczy, nosek, rogi) przyda się pisak.

Drugi wariant baranka – zastąpienie włóczki patyczkami higienicznymi, po przycięciu większej części pustego plastiku. Widoczne mają być tylko białe, miękkie końcówki. Można zrezygnować z konstrukcji na styropianowym jajku i przytwierdzać patyczki do baranka z kartonu, układając elementy jeden przy drugim. Łebek i łapki dodajemy tak samo jak w poprzednim wariantcie.

Zajączek

Jedna z opcji bazuje na kubku, druga na jajku. Prostsza i stabilniejsza wersja zajączka będzie z jednorazowego kubka z papieru lub plastiku, ważne by był biały. Oprócz kubeczka przyda się jasnoróżowy sztywny papier i czarny pisak, ponadto klej i nożyczki. Z różowego papieru wycina się dwa długie, owalne uszy, ponadto buźkę i namiastki łapek. Kubek odwracany do góry dnem i od zewnątrz przytwierdzamy do niego elementy, dodając jeszcze wąsiki z papieru lub sznurka. Trzeba też dorysować oczka.

W drugim wariantcie zajączek będzie na bazie styropianowego jajka, do którego dokleja się uszka, pyszczek, wąsiki i łapki – czyli podobnie jak poprzednio.

Kurczaczek

Można go wykonać, używając pomponu od wysłużonej czapki, o ile kolorystycznie współgra z kurczakiem. Pompon da się też samodzielnie zrobić, jeśli znajdzie

Własnoręcznie zrobione ozdoby to niedrogi sposób przystrojenia domu i wprowadzenia świątecznego nastroju

się żółtą włóczkę. W tym celu nawijamy nici na szeroki pasek i dołem związujemy, a górą przecinamy. Aby pompon zamienił się w kurczaka, potrzebny będzie czerwony filc lub sztywny papier, z którego robimy dziobek i łapki. Z małych czarnych guziczków doklejamy oczka.

Inna wersja to papierowy kurczak. Robimy dwie rolki z paska żółtego sztywnego papieru (coś w rodzaju połowy rolki po papierze łazienkowym).

Mniejszą rolkę umieszczamy na dużej, będzie imitować łebek. Do niej przytwierdzamy dziobek wycięty z czerwonego papieru, oczka z czarnego. Do tułowia, czyli większej rolki, dobrze byłoby dodać puszyste piórka. Sprawdzą się też papierowe, postrzępione elementy służące za skrzydełka. Aby konstrukcja była stabilna, robimy podstawkę z papieru udającą łapki.

 HALINA KOSSAK

Naturalne sposoby farbowania wielkanocnych jajek

Barwne symbole świąt

Trudno wyobrazić sobie Wielkanoc bez stołu udekorowanego kolorowymi jajami. Warto jednak wiedzieć, że ich barwienie i zdobienie to tradycja bardzo stara i wcale nie przynależna tylko do naszego kręgu kulturowego. Przeczytajcie o tym, gdzie jajka malowano i w jaki sposób to robiono.

Trochę historii

Zwyczaj malowania jaj był rozpowszechniony w wielu częściach świata i miał najczęściej podłoże religijne. Najstarsze pisanki (bo tak zwyczajowo określa się zdobione jajo) pochodzą ze starożytnej Mezopotamii. Powstały też w Egipcie i często pojawiały się na nich rysunki świętych chrząszczy, czyli skarabeuszy. Wiele zdobionych jaj odkryto w egipskich grobowcach, a umieszczanie ich tam miało pomóc zmarłemu w osiągnięciu nieśmiertelności. Jaja zdobiono też w Chinach (często w ptaki, kwiaty wiśni i chryzantemy), Sudanie i Starożytnym Rzymie. W Polsce

pierwsze pisanki powstały w X wieku, a ich pozostałości archeolodzy odnaleźli na opolskiej wyspie Ostrówek.

Barwnik? Naturalnie!

Pierwsza technika zdobienia jaj stosowana na terenie Polski polegała na rysowaniu geometrycznych wzorów za pomocą wosku, a następnie zanurzeniu w naturalnym barwniku. Obecnie większość z nas wie przede wszystkim jak w naturalny sposób uzyskać brązowy/rudy kolor skorupki, pomaga w tym wywar z łuski cebuli. A inne kolory? Czarny uzyskiwało się z kory dębu lub łupiny orzecha włoskiego, żółto-żłocisty z kwiatów nagietka, niebieski z płatków bławatka, fioletowy z płatków ciemnej malwy, zielony z pędów młodego żyta a różowy z buraczanego soku.

Czerwone jak... jajko

Pisanki ustawione na świątecznych stołach cieszą oko i przypominają o życiu rodzącym

się w związku z nadchodzącą wiosną oraz zmartwychwstaniu Jezusa. Co ciekawe początkowo katolicy malowali jajka tylko na czerwono, bo kolor ten kojarzony był ze zwycięstwem Chrystusa. Dzisiaj, jak wiemy jajka są już wielokolorowe, ale czerwień na pisankach wciąż uznawana jest za najważniejszy kolor przez wyznawców religii prawosławnej. W tradycji chrześcijańskiej pisanki nosi się w koszyczku do święcenia, a przed świątecznym śniadaniem dzieli ugotowane jajko między członków rodziny i składa życzenia.

Rodzaje pisanek

W zależności od techniki zdobienia artystyczne jaja mają swoje indywidualne nazwy. Dzisiaj mianem pisanki określamy każde zdobione jajo, ale pierwotnie były to takie z wzorami narysowanymi gorącym woskiem i następnie zabarwione. A ponieważ dawniej nie mówiło się o rysowaniu po skorupce, lecz o pisaniu, stąd nazwa. Jajka, których zdobienie ogranicza

się do zabarwienia skorupki na jeden kolor to kraszanki. Z kolei w drapankach wzór wydrapuje się na zabarwionej skorupce, a oklejankach (naklejkankach) powstaje ze skrawków papieru, tkanin, nici, włóczki, a nawet kwiatnych płatków. Ażurki (inaczej jaja rzeźbione) są zaś wykonywane z wydmuszek, na których wywierca się wzory za pomocą wiertelka i miniszlifierki. Po rzeźbieniu maluje się je farbą, najczęściej białą. Oczywiście można podejść do tradycyjnych metod w kreatywny sposób i wymyślić oryginalne dekoracje.

Jaki kolor wybrać?

Kolor skorupki nie wpływa na wartości odżywcze ani walory smakowe jaj. Wybierając jajka na Wielkanoc, możemy więc kierować się względami estetycznymi. Łatwiej będzie osiągnąć zamierzony efekt przy ich zdobieniu, jeśli wykorzystamy te o jasnej skorupce pozbawionej plam.

 NEWSERIA.PL

WESOŁEGO ALLELUJA!

Życzymy Wam, aby radość Wielkanocy umacniała w wierze, nadziei i miłości. Niech Zmartwychwstały Chrystus napęlnia Wasze serca pokojem i siłą do codziennych wyzwań. Niech te święta będą czasem duchowej odnowy, rodzinnej bliskości i dumy z naszych polskich tradycji. Błogosławionych, radosnych Świąt Wielkanocnych!

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych
składamy wszystkim Klientom oraz całej Polonii
najserdeczniejsze życzenia: dużo zdrowia, radości,
smacznego jajka, mokrego dyngusa,
mnóstwa wiosennego słońca oraz samych sukcesów

50 YEARS
1972 – 2022
POLAMER

Wyślij tak, jak trzeba! Tylko przez

POLAMER

Śledź nas na aby najszybciej wiedzieć
o wszystkich ofertach i promocjach.

Adresy wszystkich biur znajdziesz na stronie
www.polamerusa.com oraz pod numerem **773-774-8855**

LECZENIE ZĘBÓW W POLSCE

Komfort, jakość i oszczędność w jednym!

Polska staje się coraz bardziej popularnym kierunkiem dla osób poszukujących wysokiej jakości usług stomatologicznych w atrakcyjnych cenach. Pacjenci z Europy, a także z innych zakątków świata, takich jak Stany Zjednoczone, wybierają Polskę nie tylko ze względu na konkurencyjne ceny, ale także na wysoki standard opieki stomatologicznej. Wiele osób, szczególnie z Polonii amerykańskiej, decyduje się przyjechać do kraju przodków, aby zadbać o zdrowie i estetykę swojego uśmiechu. Leczenie w Polsce pozwala zaoszczędzić nawet 70% kosztów w porównaniu do cen obowiązujących w USA, przy zachowaniu najwyższej jakości usług stomatologicznych.

W tym kontekście klinika **Art-Dent** wyróżnia się na tle innych placówek. Założony w latach 90. XX wieku, gabinet nieustannie rozwija swoją renomę w Krakowie. Jako rodzinna placówka stomatologiczna z własnym laboratorium techniki dentystycznej, zapewniamy kompleksową opiekę, która spełnia wysokie standardy zdrowotne, estetyczne i gwarantuje komfort podczas leczenia. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom oraz optymalnej organizacji pracy zabiegi wykonywane są szybko, co pozwala zaoszczędzić cenny czas bez rezygnacji z wysokiej jakości opieki. Każdy etap leczenia w Art-Dent jest precyzyjny, szybki i bezstresowy, dzięki czemu pacjenci mogą bez obaw cieszyć się pięknym, zdrowym uśmiechem.

Jak zadbać o piękny uśmiech? Estetyka i protetyka w jednym miejscu

Art-Dent oferuje kompleksową opiekę stomatologiczną, łączącą poprawę wyglądu zębów z ich pełną funkcjonalnością, co gwarantuje zdrowy i piękny uśmiech. Nasza oferta obejmuje nowoczesne zabiegi stomatologii estetycznej oraz protetyki, dostosowane do indywidualnych potrzeb pacjentów, zapewniając estetykę, komfort i trwałość.

Stomatologia estetyczna koncentruje się na poprawie wyglądu zębów, ale także ich zdrowia. W ramach tego obszaru oferujemy **wybielanie zębów**, które skutecznie przywraca naturalną biel i eliminuje przebarwienia. Jest to popularny zabieg, który odmienia wygląd uśmiechu. **Licówki porcelanowe** to kolejna możliwość poprawy estetyki, polegająca na nałożeniu cienkich nakładek na przednią powierzchnię zębów, co pozwala na korektę ich kształtu, koloru i symetrii, idealnie maskując drobne niedoskonałości. Dla pacjentów z bardziej zaawansowanymi problemami estetycznymi oferujemy **korony porcelanowe**, które odbudowują uszkodzone zęby, przywracając im naturalny wygląd i pełną funkcjonalność. Dodatkową alternatywą jest **bonding**, czyli nowoczesna metoda odbudowy zębów, polegająca na użyciu materiałów kompozytowych, które szybko poprawiają kształt zębów, sprawiając, że wyglądają jak nowe.

Stomatologia estetyczna wpływa nie tylko na wygląd zębów, ale także na **kształt twarzy**. Dzięki odpowiednim zabiegom, takim jak licówki czy korony, można poprawić proporcje twarzy, co znacząco poprawia ogólny wygląd i rysy. Uzupełnienie brakujących zębów sprawia, że twarz zyskuje bardziej harmonijny i symetryczny kształt. Dodatkowo zdrowe, zadbane zęby mogą przywrócić młodszy wygląd, ponieważ pełna szczęka sprawia, że twarz staje się bardziej jędrna, a jej kontury stają się wyraźniejsze.

W **protetyce** oferujemy szeroką gamę usług, które pozwalają przywró-

cić pełną funkcjonalność uzębienia. Wśród nich znajdują się **korony**, **mosty** oraz **ruchome protezy protetyczne**, które odbudowują brakujące zęby, przywracając estetykę i komfort żucia. **Korony porcelanowe** doskonale imitują naturalne zęby, zapewniając trwałość i estetyczny wygląd. **Mosty protetyczne** oraz **protezy ruchome** pozwalają odbudować większą liczbę braków w uzębieniu, przywracając sprawność żucia i komfort życia.

Dental Travel – podróż po perfekcyjnym uśmiechu: kompleksowa opieka na każdym etapie

Decydując się na leczenie stomatologiczne w Polsce, możesz skorzystać z usługi Dental Travel, która zapewnia pełną opiekę na każdym etapie podróży. Po skontaktowaniu się z nami przygotujemy indywidualny plan leczenia, dostosowany do Twoich potrzeb. Zajmiemy się organizacją Twojego przyjazdu, wyborem dogodnego terminu, rezerwacją zakwaterowania w komfortowych hotelach lub apartamentach w Krakowie oraz zapewnieniem transportu pomiędzy lotniskiem, kliniką i atrakcjami turystycznymi. Dodatkowo, podczas pobytu, nasz **prywatny opiekun** będzie dostępny 24/7, dbając o Twój komfort i atmosferę spokoju. W przerwach między wizytami proponujemy Ci zwiedzanie urokliwego Krakowa. Dzięki kompleksowej obsłudze Twoja podróż po wymarzony uśmiech stanie się wyjątkowym i bezstresowym doświadczeniem.

EFEKTY METAMORFOZ UŚMIECHU

Korony na cyrkonie

Licówki i korony pełnoceramiczne

ZADBAJ O SWÓJ UŚMIECH W ART-DENT!

Skontaktuj się z nami pod numerem +48 728-621-397

lub napisz na kontakt@art-dentstomatologia.pl.

Więcej informacji znajdziesz na art-dentstomatologia.pl.

Czekamy na Ciebie!

Przyjedź do Polski na urlop i wróć
do USA z nowym uśmiechem!

Co nas wyróżnia?

- **Najwyższa jakość** – nowoczesne technologie, doświadczeni specjaliści, najlepsze materiały
- **Indywidualne podejście** – każdy pacjent to dla nas priorytet
- **Prywatny Concierge** – Twój Opiekun Pacjenta – zapewni Ci wsparcie na każdym etapie leczenia! Pomoże w organizacji podróży, pozostanie w stałym kontakcie i zadba o Twój komfort w trakcie wizyty w naszej klinice

Korzystając z naszych usług dentystycznych możesz zaoszczędzić nawet **70% kosztów** w porównaniu do cen w USA. Sprawdź nasz cennik na:

www.art-dentstomatologia.pl

✉ kontakt@art-dentstomatologia.pl ☎ +48 728 621 397

Stomatologia Art-Dent – Twoja metamorfoza zaczyna się tutaj

Zeskanuj kod QR
i dowiedz się więcej!

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Instytut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Instytut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzą wykwalifikowani nauczyciele akademicki Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Instytut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikowanego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners “Explorers Summer”
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Details of the programs offered are available on the website
<https://plschool.uj.edu.pl>

For further information please contact:
School of Polish Language and Culture
ul. Ingardena 3, 30-060 Kraków
tel. +48 12 663-29-20, 663-18-14
e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie
<https://plschool.uj.edu.pl>

Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:
Szkoła Języka i Kultury Polskiej
ul. Ingardena 3, 30-060 Kraków
tel. +48 12 663-29-20, 663-18-14
e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl

JAGIELLONIAN
UNIVERSITY
IN KRAKÓW

Wielkanocne życzenia

Wielkanoc to doskonała okazja, by przypomnieć znajomym i bliskim, że o nich myślimy. Wystarczy kilka miłych słów, aby wywołać uśmiech i dodać świątecznej atmosferze jeszcze więcej radości. Życzenia nie muszą być oficjalne – mogą być zabawne, rymowane, a nawet lekko zwariowane! W końcu święta to czas radości, więc warto podzielić się dobrym humorem. Nawet krótka wiadomość pełna ciepła i humoru może sprawić komuś dzień lepszym. A obok kilka podpowiedzi.

Oby zdrowko dopisało,
by jajeczko smakowało,
by babeczka nie tuczyła,
atmosfera miła była,
by króliczek uśmiechnięty
przyniósł radość
w ten dzień święty!

* * *

Zajaczek skacze po lesie,
życzenia w świątecznym
koszyczku niesie
Niech to będą dni owocne,
bo to święta Wielkanocne!

* * *

Staropolskim obyczajem
dużo szynki życzę z jajem,
miodu pełne baryłeczki
oraz trochę gorzałeczki.
No, a w lany poniedziałek
– na kark wody pełen dzbanek!

* * *

Zdrowia, szczęścia, humoru dobrego
a przy tym wszystkim stołu bogatego!
Mokrego dyngusa, smacznego jajka
i niech te święta będą jak bajka!

* * *

Smacznej szynki i jajeczka w ten
świąteczny ranek,
a w koszyczku wielkanocnym samych
niespodzianek!

* * *

Wielkanoc nadchodzi,
więc życzyć nie szkodzi:
wielkiego zająca,

pisanek tysiąca,
dyngusa mokrego
i wiele dobrego!

* * *

Skacze zajaczek po lesie,
i życzenia Ci niesie.
Przez pisanki przeskakuje,
Alleluja wykrzykuje,
na koniec znika w długich susach,
cały mokry od dyngusa!

* * *

Na Wielkanoc od króliczka
niech Ci wpadną do koszyczka:
niezła kasa i kiełbasa,
radość życia, coś do picia
i na miłość chęci tyle,
by mieć wszystko inne w tyle!

* * *

Wirtualne wiadro wody,
abyś zawsze czuł się młody!
By Cię szczęście odwiedzało,
by kłopotów było mało!

* * *

Żeby śmiały się pisanki,
uśmiechały się baranki,
mokry śmigus zraszał skronie,
dużo szczęścia sypiąc w dłonie.

* * *

Dzieląc się jajkiem,
w te piękne Święta,
życzymy samych radości.
Niech będzie zdrowie,
niech będzie szczęście,
dobrobyt niech u Was gości.

Wesołego Alleluja! Happy Easter!

UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE

BEZTERMINOWE • TERMINOWE
FINAL EXPENSE

KONTA EMERYTALNE

NON-QUALIFIED • IRA

MYGA 5.25% APY - 2 YR. GUAR.
5 YEAR ANNUITY (\$1,500 MIN. DEP.)

KORZYŚCI CZŁONKOWSKIE

- STYPENDIA NAUKOWE
- WYDARZENIA KULTURALNE
- *NARÓD POLSKI*
- INNE PUBLIKACJE

DUMNY PATRON POLSKICH SZKÓŁ, ZESPOŁÓW
LUDOWYCH ORAZ MUZEUM POLSKIEGO W AMERYCE

202503-EA-WE-W

Wielkanocne rekordy

Wielkanocne rekordy to dowód na to, że święta można spędzić kreatywnie. Co roku na całym świecie ludzie starają się pobić niezwykle świąteczne osiągnięcia, aby trafić do Księgi Rekordów Guinnessa. Od gigantycznych czekoladowych jaj po największe poszukiwania wielkanocnych pisanek – prezentujemy najbardziej zdumiewające wielkanocne rekordy.

Najdłuższy szereg pisanek

1 kwietnia 2013 roku mieszkańcy Osterholz-Scharmbeck w Niemczech ustanowili rekord Guinnessa na najdłuższy szereg pisanek, który rozciągał się na długości 771.9 metra i składał się z 13,623 jaj.

Najdłuższe królicze uszy

1 listopada 2003 roku na Narodowym Pokazie Hodowców Królików w Wichita w stanie Kansas padł rekord najdłuższych króliczych uszu. Uszy angielskiego królika o imieniu Nipper's Geronimo z Kalifornii miały 79 cm długości.

Największe czekoladowe jajko wielkanocne

Włoskie centrum handlowe La Acciaierie w Cortenuove ustanowiło 16 kwietnia 2011 roku rekord Guinnessa na największe wielkanocne jajko wykonane z czekolady. Produkt ważył aż 7.2 tony i miał 10.39 metra wysokości. W najszerzym miejscu obwód jajka wynosił 19.6 metra. Poprzedni rekord należał do Nestlé i Supermercados Imperatriz Ltd, ale ich czekoladowe jajo było lżejsze aż o 700 kg.

Najwięcej osób farbujących jajka wielkanocne

19 kwietnia 2014 roku w Redmond w stanie Waszyngton zgromadziło się 528 osób, aby wspólnie farbować wielkanocne pisanek. Każdy uczestnik musiał zanurzyć jajko w kolorowym barwniku na co najmniej trzy minuty, a następnie wyjąć je przy pomocy łyżki. Było to największe

jednoczesne farbowanie pisanek na świecie.

Najdroższe czekoladowe jajko wielkanocne

20 marca 2012 roku, podczas aukcji charytatywnej w Londynie, pewna para nabyła ekskluzywne czekoladowe jajo za równowartość 33,656 złotych. Produkt nazywany „Złotym, pstrym jajem”, był wykonany z czekolady Amadei i ozdobiony połączanymi liśćmi. W jego wnętrzu znajdowała się czekolada couture oraz trufelowe nadzienie. Dodatkowo zdobiło je 12 mniejszych czekoladowych jaj, 20 batonów i 5 białych kwiatów. Proces tworzenia jajka trwał trzy dni. Jego waga wyniosła ponad 50 kg, a wysokość 107 cm.

Największy czekoladowy zajęc wielkanocny

W Brazylii, podczas corocznego festiwalu czekolady Chocofest, powstał gigantyczny czekoladowy zajęc. Firma Senac-RS w 2014 roku stworzyła figurę o wadze 3.85 tony i wysokości 4.1 metra. Zajęc miał 1.9 metra szerokości, a jego podstawa mierzyła 1,8 metra głębokości. Do jego budowy użyto specjalnych czekoladowych cegieł, które łączono płynną czekoladą. Prace nad rekordowym zajęcem trwały pięć dni.

Największe poszukiwanie jajek wielkanocnych

Polowanie na wielkanocne jajka to popularna tradycja w krajach anglojęzycznych. Rekordowe poszukiwanie jajek odbyło się 1 kwietnia 2007 roku w parku Cypress Gardens Adventure Park na Florydzie. W wydarzeniu wzięło udział 9,753 dzieci wraz z rodzicami, a do odnalezienia było aż 501 tysięcy kolorowych pisanek.

Najdłuższy królik świata

Chyba nikt nie wyobraża sobie Wielkanocy bez zajączka. Choć przeciętny domowy królik mierzy około 35–45 cm, rekordzista w tej kategorii – Darius – osiągnął aż 129 cm długości! Dzięki swojemu

rozmiarowi królik z Wielkiej Brytanii trafił do Księgi Rekordów Guinnessa 6 kwietnia 2010 roku.

Największe wielkanocne drzewko

Choć dekorowanie drzewka kojarzy się głównie z Bożym Narodzeniem, w Brazylii ustanowiono rekord na największe wielkanocne drzewko. Organizacja Associação Visite Pomerode udekorowała je 82,404 ręcznie malowanymi kurzymi jajkami. Rekord został pobity 16 marca 2017 roku podczas festiwalu wielkanocnego w Pomerode.

Największa mozaika z pisanek

2 kwietnia 2010 roku w Lozannie w Szwajcarii powstała rekordowa mozaika wykonana z 66 tysięcy kolorowych pisanek. Inicjatywa miała na celu charytatywną zbiórkę funduszy na pomoc rodzinom dzieci chorych na raka. Setka wolontariuszy przez cały dzień malowała i układała jajka w 19 różnych kolorach, tworząc jedyne w swoim rodzaju dzieło sztuki.

Najwięcej osób skaczących jak króliki

W 2007 roku mieszkańcy Delta w stanie Ohio postanowili pobić nietypowy rekord w największej liczbie osób skaczących jak króliki. W wydarzeniu wzięło udział 3841 osób, które utworzyły jedną linię i przez pięć minut rytmicznie podskakiwały.

Największa pisanka

18 lutego 2023 roku w Brazylii powstała największa pisanka na świecie. Miała ona 16.72 metra wysokości i średnicę 10.78 metra, co czyni ją prawdziwym gigantem wśród świątecznych dekoracji.

Największy chlebek wielkanocny

Największy chlebek wielkanocny (hot cross bun) ważył 168 kg. Wypiek został przygotowany 5 kwietnia 2012 roku w Bolton w Wielkiej Brytanii przez RSPB i Greenhalghs Bakery.

 ALICJA DĘBEK

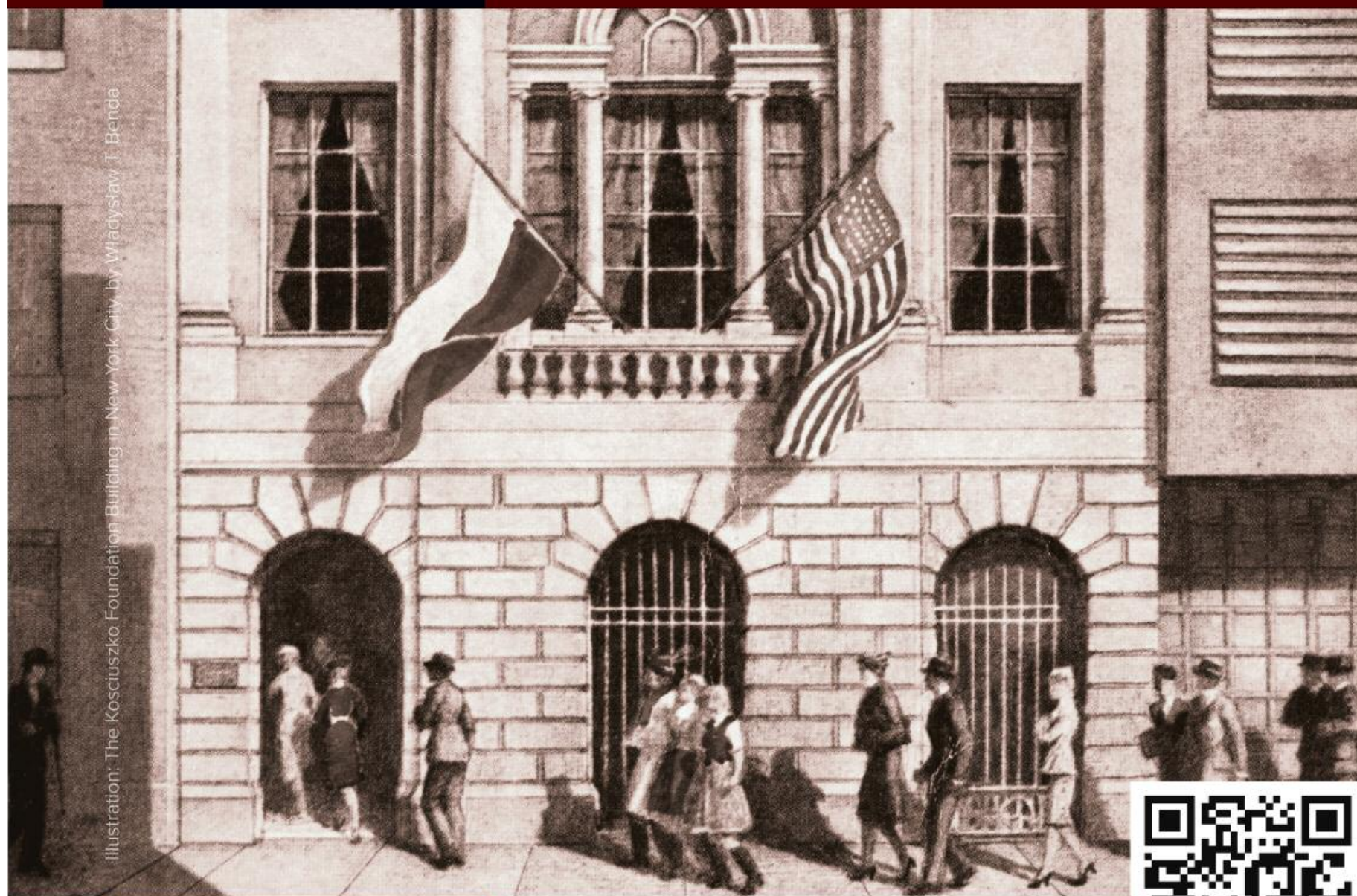
88th
ANNUAL

Dinner & Ball

Celebrating 100 Years of the KOSCIUSZKO FOUNDATION

Illustration: The Kosciuszko Foundation Building in New York City, by Władysław T. Benda

SATURDAY, APRIL 26, 2025
THE PLAZA, NYC

For more information or to purchase a tickets
scan a QR code or call us at 212-734-2130

Święte miasto w cieniu konfliktu

Dzisiaj w Jerozolimie

Cala historia chrześcijaństwa zaczęła się w Jerozolimie. To właśnie tutaj, na ulicach miasta, Jezus Chrystus obarczony krzyżem przemierzał Drogę Krzyżową, będąc świadkiem ludzkiego cierpienia i odrzucenia. Kulminacją jego męki była Golgota – miejsce ukrzyżowania, gdzie oddał swoje życie za wszystkich ludzi. Wydarzenie, które miało miejsce ponad dwa tysiące lat temu, wciąż przyciąga do Jerozolimy miliony wiernych, chcących osobiście przejść Via Dolorosa i odwiedzić Bazylikę Grobu Pańskiego.

Według Biblii, to właśnie w Jerozolimie Syn Boży został przedstawiony ludowi jako jego król, ale ówczesni przywódcy odrzucili go, oskarżyli i doprowadzili do skazania na śmierć. Jezus został ukrzyżowany na Golgotcie, jego ciało złożono do pobliskiego grobu, a trzy dni później zmartwychwstał. Tak narodził się najważniejszy fundament wiary chrześcijańskiej.

Dziś, tak jak przed setkami lat, Jerozolima jest miejscem łączącym w sobie liczne kultury i religie. Chrześcijanie, Żydzi i muzułmanie od wieków współżyją w tym niezwykle mieście, nadając mu niepowtarzalnego charakteru. Ich wpływy można odnaleźć w postaci zabytków i miejsc kultu ważnych dla trzech największych religii świata.

Wielkanoc w Świętym Mieście

Wielkanoc to czas, kiedy wyznający chrześcijaństwo pielgrzymi z całego świata odwiedzają miejsca, w których rozegrały się najważniejsze wydarzenia

zapisane w Nowym Testamencie. Dla chrześcijan Jerozolima to miejsce, gdzie Jezus spędził swoje ostatnie dni na ziemi.

Obchody Wielkiego Tygodnia w Jerozolimie są niezwykle uroczyste. W Niedzielę Palmową pielgrzymi niosą gałązki palmowe, przechodząc ze Wzgórza Oliwnego do kościoła św. Anny. W Wielki Czwartek w Bazylice Wszystkich Narodów w ogrodzie Getsemani odbywa się Liturgia Świętej Godziny, a Ewangelia czytana jest w różnych językach, w tym po polsku i angielsku.

Wielki Piątek to moment kulminacyjny Wielkiego Tygodnia. Tego dnia procesja wiernych przemierza Drogę Krzyżową, znaną też jako Via Dolorosa, która biegnie prawie tymi samymi ulicami, którymi wg podań szedł Jezus. Nabożeństwo zaczyna się przy szkole muzułmańskiej, gdzie stała twierdza Piłata, a kończy w Bazylice Grobu Pańskiego, w której odmawiane są cztery ostatnie stacje. Przy grobie celebrowane jest także Misterium Paschalne – od ukrzyżowania po pogrzeb. W tym miejscu odbywa się również symboliczne zdjęcie figury Jezusa z krzyża, zawinięcie w całun, złożenie na Kamieniu Namaszczenia, a następnie do grobu w kaplicy, którą wybudowano z głazu zamykającego prawdziwą mogiłę.

Sobota to czas oczekiwania na zmartwychwstanie. W nocy z soboty na dziedzińcu kościoła św. Anny odbywa się procesja rezurekcyjnej, czekając na wypowiedziane przez kapłana słowa „Alleluja, Chrystus zmartwychwstał”. W niedzielę w bazylice odbywa się procesja

wokół pustego grobu. W Wielkanocny Poniedziałek uroczystości celebrowane są w Emaus (dzisiaj Qubeibeh), gdzie błogosławiony jest chleb.

Turystyka w cieniu wojny

W Świętym Mieście można znaleźć liczne miejsca znane z Biblii: Wzgórze Syjon z Wieczernikiem, kościołem Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny i grobem króla Dawida, kościół św. Piotra in Gallicantu, wybudowanym w miejscu, w którym Piotr apostoł wyparł się Jezusa oraz Górę Oliwną z Kaplicą Wniebowstąpienia, najstarszym żydowskim cmentarzem i kościołem Pater Noster.

Stare Miasto otaczają mury z bramami, m.in. Złotą Bramą, przez którą ma przybyć Mesjasz. Współczesne oblicze miasta to również nowoczesny kompleks z modernistycznym budynkiem Knesetu oraz liczne muzea. W Jerozolimie znajduje się również znany na całym świecie Instytut Yad Vashem, poświęcony Sprawiedliwym Wśród Narodów Świata. Z Jerozolimy jest też niedaleko do Nazaretu, w którym znajduje się muzeum czasów Jezusa, Herodionu z fortecą Heroda i Cezarei z kompleksem starożytnych wykopalisk.

Choć Jerozolima pozostaje jednym z najważniejszych na świecie celów pielgrzymek chrześcijan, to aktualna sytuacja polityczna sprawia, że podróż do Izraela wiąże się z ryzykiem. Ministerstwo Spraw Zagranicznych Polski oraz Ambasada USA w Izraelu od 2024 roku odradzają podróże do tego kraju, zwłaszcza w rejonach przygranicznych oraz w samej Jerozolimie.

Zalecana rozważa

Od października 2023 roku Izrael znajduje się w stanie wojny z Hamasem, co skutkuje atakami rakietowymi i napięciami społecznymi. Terytorium kraju pozostaje zagrożone zamachami terrorystycznymi, a w większych miastach, takich jak Jerozolima, dochodzi do demonstracji i starć. Ambasada USA, w komunikacie wydanym 22 marca 2025 r., podtrzymuje pomarańczowy alert przed podróżą, podkreślając ryzyko nagłych ataków i możliwych ograniczeń w ruchu lotniczym.

Mimo to międzynarodowe biura podróży wciąż oferują wyjazdy do Izraela, a niektórzy pielgrzymi i turyści decydują się na wizytę pomimo zagrożeń. Jak podaje Rzeczpospolita, po wybuchu konfliktu z Hamasem w 2023 r. liczba turystów odwiedzających Izrael spadła z 304,1 tysiąca we wrześniu do 89,7 tysiąca w październiku i 38,3 tysiąca w listopadzie. W grudniu już jednak ponownie wzrosła do 52,8 tysiąca. Izraelczyków szczególnie cieszył wzrost ruchu turystycznego ze Stanów Zjednoczonych.

Podróż do Jerozolimy w okresie Wielkanocy to niezapomniane przeżycie duchowe. Miasto, w którym rozegrały się kluczowe wydarzenia chrześcijaństwa, tętni wtedy życiem i wypełnia się modlitwą. Jednak w obecnej sytuacji decyzja o wyjeździe wymaga rozważań. Każdy turysta powinien śledzić komunikaty rządowe, wykupić ubezpieczenie uwzględniające ryzyko działań wojennych i zachować szczególną ostrożność w miejscach publicznych.

ALICJA DĘBEK

POLSKIE MEBLE W TWOIM DOMU

RELYKS
LIVING

arkos
www.arkos-meble.pl

Szafy, narożniki, sofy,
komody, łóżka i wiele więcej!

**DOSTAWA
Z MAGAZYNU
W NY**

(929) 877-8019

ZŁÓŻ ZAMÓWIENIE NA WWW.RELYKSLIVING.COM

Niezwykłe tradycje z sześciu zakątków globu

Wielkanoc na świecie

 Getty Images

Wielkanoc to jedno z najważniejszych świąt chrześcijańskich, obchodzone na całym świecie. Choć symbolika tego okresu pozostaje niezmienna, to lokalne zwyczaje mogą zaskakiwać swoją oryginalnością i głębokim zakorzenieniem w kulturze danego regionu. Wyjątkowo realistyczne tradycje wielkanocne w Hiszpanii, Polsce, na Malcie, Sycylii, Haiti i Filipinach to nie tylko fascynujące obrzędy, ale także przykład niezwykłego połączenia religii, historii i lokalnych wierzeń.

Hiszpańska Semana Santa

W Hiszpanii obchody Wielkanocy, znane jako Semana Santa (święty tydzień), należą do najbardziej spektakularnych i emocjonujących na świecie. To niezwykle barwne i podniosłe wydarzenie, które gromadzi tłumy wiernych oraz turystów, pragnących doświadczyć jedynej w swoim rodzaju atmosfery hiszpańskiej Pasji. Najbardziej znane procesje odbywają się w Andaluzji, zwłaszcza w Sewilli i Maladze, ale każda część kraju ma swoje unikalne zwyczaje.

Tradycja Semana Santa sięga średniowiecza i jest związana z bractwami religijnymi. To właśnie ich członkowie organizują imponujące procesje, w których niosą ogromne platformy z rzeźbami przedstawiającymi sceny Męki Pańskiej lub wizerunki Matki Boskiej. Platformy, często bogato zdobione złotem, srebrem i kwiatami, mogą ważyć nawet kilka ton, a ich niesienie jest nie tylko ogromnym wyróżnieniem, ale też wyzwaniem fizycznym. Procesje odbywają się zarówno w dzień, jak i w nocy, a niektóre z nich trwają nawet kilkanaście godzin.

Charakterystycznym elementem Semana Santa są tajemniczo wyglądające postacie w wysokich, stożkowatych kapłurach i długich szatach, których korzenie sięgają pokutnych bractw średniowiecznych. Każde bractwo ma własne barwy i symbolikę, co dodaje widowiskowości obchodom. Procesjom często towarzyszą bębniarze oraz pieśni zwane saetas, wykonywane a cappella z balkonów lub wprost z tłumu. To pełne emocji, przejmujące śpiewy, które w wyjątkowy sposób oddają żarliwość religijnego przeżywania Wielkiego Tygodnia.

Obchody Wielkanocy w Hiszpanii to połączenie głębokiej duchowości, sztuki, muzyki i kultury. Niezależnie od tego, czy

Na Filipinach szczególnie uroczyste obchodzona jest Niedziela Palmowa. Filipińczycy przynoszą tego dnia do kościołów palaspas – pięknie splecione liście palmowe

ktoś przeżywa to święto jako wierzący, czy jako obserwator, trudno pozostać obojętnym wobec pasji, z jaką Hiszpanie celebrują ten wyjątkowy czas.

Wielki Tydzień na Filipinach

Na Filipinach, archipelagu o jednej z największych populacji katolickich w Azji, obchody Wielkiego Tygodnia przybierają wyjątkowo dramatyczny i często kontrowersyjny charakter. To czas głębokiej refleksji, intensywnych modlitw i publicznych aktów pokuty, które dla wielu Filipińczyków są nie tylko wyrazem wiary, ale również silnie zakorzenioną tradycją.

Wielki Tydzień rozpoczyna się Niedzielą Palmową, upamiętniającą triumfalny wjazd Jezusa do Jerozolimy. Filipińczycy przynoszą tego dnia do kościołów palaspas – pięknie splecione liście palmowe, które zostają pobłogosławione przez kapłanów. Po zakończeniu cemo-

nii wierni zabierają je do domów, wierząc, że ochronią ich przed złymi duchami i nieszczęściami.

Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów Wielkiego Tygodnia na Filipinach jest pabasa, czyli nieprzerwane, często trwające całymi dniami i nocami, śpiewane recytowanie Pasyonu – epickiego poematu opisującego mękę Chrystusa. Pabasa zaczyna się w Niedzielę Palmową i trwa do Wielkiego Czwartku, a jego monotonne, hipnotyzujące tony stanowią tło dla wielkanocnych przygotowań.

Najwięcej emocji i kontrowersji budzi jednak Wielki Piątek, gdy niektórzy wierni decydują się na ekstremalne formy pokuty. W różnych częściach Filipin, a szczególnie w miejscowości San Pedro Cutud, setki ludzi bierze udział w realistycznych inscenizacjach Drogi Krzyżowej. Część z nich chłostce swoje plecy bambusowymi biczami, inni idą boso, dźwi-

gając ciężkie drewniane krzyże, a najbardziej radykalni ochotnicy pozwalają się przybić do krzyża gwoździami o długości około 10 cm.

Choć Kościół katolicki wielokrotnie potępiał te praktyki, uznając je za przejaw fanatyzmu i niezgodne z oficjalną doktryną, tradycja ta nie zanika. Wręcz przeciwnie – rytuał przyciąga zarówno pielgrzymów, jak i turystów z całego świata, którzy przyjeżdżają, by na własne oczy zobaczyć te ekstremalne formy religijnej ekspresji.

Filipiny, z ich niezwykłym połączeniem mistycyzmu, ludowej tradycji i katolickiej gorliwości, pozostają jednym z najbardziej fascynujących miejsc doświadczania Wielkanocy na świecie.

Ekstremalna Droga Krzyżowa w Polsce

Wielki Post w Polsce to czas głębokiej refleksji, pokuty i duchowych przygotowań

do Wielkanocy. Oprócz tradycyjnych nabożeństw, rekolekcji i drogi krzyżowej odprawianej w kościołach, w ostatnich latach coraz większą popularność zdobywa Ekstremalna Droga Krzyżowa (EDK) – wyjątkowa forma przeżywania męki Chrystusa, która łączy modlitwę z fizycznym wysiłkiem i duchową samotnością.

Pomysł EDK narodził się w 2009 roku w Krakowie, gdzie ksiądz Jacek Stryczek, znany również jako twórca „Szlachetnej Paczki”, zainicjował nową formę przygotowania do Wielkanocy. Jego idea była prosta – przenieść nabożeństwo drogi krzyżowej poza mury kościoła i uczynić z niej wyzwanie wymagające siły, wytrwałości i determinacji. Trasa EDK to co najmniej 40 kilometrów pieszej wędrówki, odbywanej w nocy, w samotności lub w małych grupach, z pełnym skupieniem i w całkowitym milczeniu.

Choć organizatorzy wyznaczają co roku około 180 tras w całym kraju, to każdy uczestnik jest odpowiedzialny za swoje przygotowanie i decyzję o wyruszeniu w drogę. To nie pielgrzymka z przewodnikiem i zaplanowanymi przystankami, ale indywidualne doświadczenie. Wierni otrzymują jedynie rozważania do każdej ze stacji drogi krzyżowej, ale to oni sami decydują, jak przeżyją tę wędrówkę.

Trasy EDK mają co najmniej 40 km długości, co symbolizuje 40 dni postu Jezusa na pustyni i nie przebiegają przez gęsto zaludnione tereny – chodzi o to, by uczestnik mógł skupić się na modlitwie i własnych myślach. Trasa jest pokonywana w nocy, co dodaje jej wyjątkowej atmosfery i zmusza uczestników do przełamania własnego strachu oraz zmęczenia. Podczas drogi krzyżowej milczenie jest obowiązkowe – EDK to nie wycieczka, lecz czas refleksji i osobistego spotkania z Bogiem. W czasie przemarszu nie ma miejsca na przerwy i dłuższy odpoczynek – zmęczenie i trudności są częścią tego duchowego doświadczenia.

Pierwsza trasa prowadziła z Krakowa do Kalwarii Zebrzydowskiej i liczyła dokładnie 44 km. Dziś EDK odbywa się nie tylko w Polsce, ale również w innych krajach, m.in. w Niemczech, USA, Wielkiej Brytanii, a nawet na Filipinach. Dla uczestników Ekstremalna Droga Krzyżowa to nie tylko modlitwa, ale też prawdziwa próba charakteru. Niezależnie od pogody, bólu nóg czy fizycznego wyczerpania, podejmują to wyzwanie, by lepiej zrozumieć sens ofiary Chrystusa.

Wielkanoc na Malcie

Malta, niewielka wyspa na Morzu Śródziemnym, posiada bogatą tradycję katolicką, w której obchody Wielkanocy są pełne symboliki i dramatyzmu. W Niedzielę Palmową niektóre miejscowości organizują inscenizacje triumfalnego wjazdu Chrystusa do Jerozolimy, a lokalne grupy teatralne wystawiają dramaty pasyjne. W większości parafii jest wystawiony stół Ostatniej Wieczerzy. Żywność

jest przekazywana ubogim i potrzebującym. W Wielką Środę archidiecezja maltańska organizuje ogólnokrajową drogę krzyżową, a w Wielki Czwartek we wszystkich kościołach praktykowane jest rytualne obmycie stóp.

Najbardziej charakterystycznym elementem maltańskiej Wielkanocy jest jednak procesja z krzyżem w Wielki Piątek, która ma miejsce w wielu miejscowościach, w tym w stolicy kraju – Valletcie. To niezwykle przejmująca ceremonia, w której biorą udział setki wiernych. Niektórzy z nich pokonują trasę procesji boso, z łańcuchami na nogach. W tym dniu mieszkańcy Malty, ubrani w czarne stroje, oddają hołd ukrzyżowanemu Jezusowi. Procesji przewodniczy kapłan, który niesie krzyż, a za nim podążają wierni, niosący różne symbole męki Chrystusa.

Wielka Sobota to dla Maltańczyków czas oczekiwania na zmartwychwstanie. Wielkosobotnia Msza Paschalna w kościele jest jednym z najważniejszych momentów obchodów tego dnia. To wtedy wierni czuwają w nocy przy ogniu paschalnym, które symbolizuje życie pokonujące ciemności.

Niedziela Wielkanocna to dzień, w którym cała wyspa obchodzi zmartwychwstanie Jezusa. W miastach i na wsiach odbywają się uroczystości, które łączą religijność z radosnym świętowaniem. Największa procesja w tym dniu ma miejsce w mieście Mdina, które jest jednym z najstarszych miejsc na Malcie. Procesja w Mdinie przedstawia spotkanie Jezusa z Matką Boską, a uczestnicy noszą wtedy na swoich ramionach wielkie, ozdobione kwiatami figury. To wyjątkowy moment, który wywołuje w wiernych uczucie triumfu życia nad śmiercią.

Zarówno mieszkańcy Malty, jak i turyści, którzy odwiedzają wyspę w tym

okresie, mogą poczuć niepowtarzalną atmosferę tych wyjątkowych obchodów, gdzie religia łączy się z tradycją, a samo święto staje się niezwykłą celebracją życia i nadziei.

Święta na Sycylii

Na Sycylii religijne ceremonie przeplatają się z dramatyzmem, realizmem i wielką troską o zachowanie tradycji. Najbardziej znana z sycylijskich uroczystości jest Procesja Misteriów, która odbywa się w Trapani w Wielki Piątek i trwa nieprzerwanie przez całą dobę. To najdłuższa procesja w całych Włoszech.

Każda z dwudziestu grup biorących udział w tym wyjątkowym wydarzeniu, niesie figury przedstawiające sceny męki i ukrzyżowania Chrystusa. Każda grupa reprezentuje inny zawód – głównie rybaków i żeglarzy, co podkreśla związek religii z codziennym życiem mieszkańców. Pomimo dramatyzmu wydarzenia, procesji towarzyszy muzyka – w ciągu dnia grana jest żałobna melodia wykonywana przez miejskie zespoły, a nocą zapada zupełna cisza, co jeszcze bardziej potęguje duchowy wymiar ceremonii. Procesja ta ma nie tylko wymiar religijny, ale i artystyczny, ponieważ każda figura jest dopracowana w najmniejszych szczegółach, a całe wydarzenie przypomina teatralne przedstawienie.

Jednak to biczowanie, które odbywa się w trakcie procesji, pozostaje jednym z najbardziej dramatycznych i kontrowersyjnych elementów całego misterium. Centralną postacią rytuału jest mężczyzna w masce przypominającej twarz Jezusa, który poddaje się prawdziwym ciosom.

Podobne misterium odbywa się również w Marsali, gdzie w Wielki Czwartek organizowana jest inscenizacja Drogi Krzyżowej, również pełna realizmu i dra-

matyzmu. Od 1755 roku mieszkańcy miasta przedstawiają sceny związane z cierpieniem Chrystusa, a w roli Jezusa występuje mężczyzna, który przechodzi przez taką samą mękę i poniżenie. W trakcie procesji ciało mężczyzny rzeczywistość opada pod ciężarem krzyża, co wzmacnia dramatyczny charakter nabożeństwa. Inscenizacja trwa aż sześć godzin.

Dla Sycylijczyków Wielkanoc jest czasem głębokiego przeżywania męki Chrystusa, a przygotowania do tych ceremonii zaczynają się na długo przed Wielkim Tygodniem.

Wielki Tydzień na Haiti

Dla Haitińczyków Wielki Tydzień ma szczególne znaczenie i jest czasem pełnym tradycji, które są integralną częścią ich religijnej tożsamości. Wyróżniającą się praktyką jest wspinaczka na Wzgórze Kalwarii, którą pątnicy podejmują niosąc na głowach ciężkie kamienie i glazy, jako symbol ich pokuty i ofiary.

Wielki Tydzień na Haiti jest czasem refleksji i zadumy, a mieszkańcy kraju nie ubierają się w jaskrawe kolory. Zamiast tego przywdziewają białe stroje lub ciemne odzienię, jako wyraz szacunku dla powagi świąt oraz symbolicznego oczyszczenia. Kolorystyka ubrań odzwierciedla także ciche, skromny charakter obrzędów, które towarzyszą wiernym przez cały Wielki Tydzień.

Jednym z najważniejszych momentów wielkanocnego tygodnia jest Droga Krzyżowa, która na Haiti w szczególny sposób łączy religijne przeżycia z wyjątkową atmosferą modlitewną. W Port-au-Prince, stolicy Haiti, procesja trwa około trzech godzin i przechodzi blisko trzykilometrową trasę. Uczestnicy procesji, podążając w ciszy, oddają hołd cierpieniu Jezusa, co jest wyrazem ich pokuty i żalu za grzechy. Procesja przebiega w spokojnym tempie, co pozwala wiernym na głębsze rozmyślanie nad tajemnicą męki i śmierci Chrystusa. Wiele osób, które biorą udział w tym obrzędzie, traktuje go jako czas osobistego oczyszczenia i duchowej transformacji.

W Wielki Piątek na Haiti szeroko praktykowany jest zwyczaj proszenia o jałmużnę. Tego dnia potrzebujący, niezależnie od tego, czy są ubodzy, czy zmuszeni do proszenia o pieniądze przez inne trudności życiowe, mogą odwiedzać domy i prosić o jedzenie, ubrania lub drobne kwoty. W tym dniu ludzie są wyjątkowo hojni i otwarci na potrzeby innych. Jałmużna ma na Haiti szczególne znaczenie, stanowiąc nie tylko wsparcie materialne, ale także duchowy gest solidarności z ubogimi i najbardziej potrzebującymi.

To właśnie na Haiti w czasie Wielkanocy można zaobserwować wyjątkową otwartość serc na potrzeby innych, która ma głębokie korzenie w religijnej tradycji tego kraju.

Tradycja organizowania pełnej dramatyzmu i realizmu inscenizacji Drogi Krzyżowej w Marsali we Włoszech liczy sobie niemal 300 lat

Wielkanocne tradycje w Polsce na krajowej liście niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO

Ocalić od zapomnienia

 Gliwice.pl

Niematerialne dziedzictwo kulturowe od wieków kształtuje tożsamość i poczucie przynależności. Krajowa Lista Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO w Polsce, której celem jest ochrona i promocja tradycji, zwyczajów i umiejętności związanych z polską kulturą, zaczęła być tworzona w 2013 roku. Obecnie znajduje się na niej 108 tradycji, w tym również te celebrowane podczas świąt wielkanocnych, a ich unikalność i różnorodność odzwierciedla bogate dziedzictwo kulturowe różnych rejonów kraju. Kulturowanie wielkanocnych obrzędów w Polsce stanowi niezwykle istotny element narodowej tożsamości, przekazywany z pokolenia na pokolenie.

Kroszonkarstwo opolskie

Kroszonkarstwo opolskie to wyjątkowa tradycja ludowego rękodzieła, która od wieków związana jest z regionem Opolszczyzny. Sztuka ta polega na ozdabianiu jajek techniką rytowniczą, czyli drapania wzorów na zabarwionej skorupce. Wzory te zazwyczaj przybierają formy roślinnych ornamentów, takich jak kwiaty, liście czy palmy. Kroszonki są obecnie jednym z symboli Opolszczyzny oraz nieodłącznym elementem obchodów świąt wielkanocnych w tym regionie.

Na przestrzeni lat kroszonkarstwo ewoluowało – kiedyś proces ten wymagał wielu godzin gotowania i przygotowań, a dziś, dzięki rozwojowi techniki, twórcy korzystają z wyduszek jaj, które można zamówić przez Internet. Mimo to, proces wykonania kroszonki wciąż wymaga precyzyjnej pracy.

Choć najczęściej zdobione są jaja kurze, to w kroszonkarstwie wykorzystywane są także jaja gęsie, a nawet strusie. W przypadku tych większych, przed rozpoczęciem pracy należy je starannie wygładzić papierem ściernym, aby uzyskać odpowiednią powierzchnię do zdobienia. Kroszonki charakteryzują się różnorodnością wzorów, które zależą od pomysłowości twórcy.

Barabanienie wielkanocne w Iłży

Tradycja ta, znana również w niektórych częściach Polski jako tarabanienie, ma swoje korzenie w historii Iłży oraz religijnych obrzędach Wielkiej Nocy. Nazwa rytuału pochodzi od barabanu – instrumentu, który w XVIII wieku był wykorzystywany przez wojskowe oddziały Rze-

Wielkanocne procesje konne to jeden z najstarszych i najbardziej charakterystycznych zwyczajów Górnego Śląska

czypospolitej. Baraban przypomina kocioł lub bęben, a samo słowo wywodzi się z tureckiego „daraban”, oznaczającego instrument używany przez janczarów.

Barabanienie to rytuał, który polega na tym, że w Wielką Sobotę, tuż przed wschodem słońca, grupa mężczyzn składająca się z solisty i siedmiu barabaniarzy wyrusza w nocny pochód przez miasto. Przemierzają ulice z tradycyjnym bębniem w rękach, zatrzymując się na wcześniej wyznaczonych przystankach. Na każdym z nich wykonują rytmiczne serie uderzeń, które są nie tylko muzycznym akcentem, ale i częścią duchowego przygotowania do świąt wielkanocnych. W ten sposób barabanienie łączy w sobie elementy religijne i historyczne, stanowiąc nie tylko obrzęd, ale także formę wyrażenia tożsamości lokalnej społeczności.

Wielkanocne procesje konne na Górnym Śląsku

Wielkanocna tradycja konnego objazdu pól, znana również jako rajtowanie, krzyżoki czy jazda za Panem Bogiem, to jeden z najstarszych i najbardziej charakterystycznych zwyczajów Górnego Śląska i Łużyc. Ta tradycja, mająca swoje korzenie w wierzeniach ludowych, jest obchodzona corocznie w powiecie gliwickim,

oleskim, strzeleckim i raciborskim. Pierwotnym celem procesji była prośba o urodzaj i błogosławieństwo dla pól, ale przez lata ten obrzęd zyskał również wymiar widowiskowy, przyciągając licznych obserwatorów, którzy z zainteresowaniem podziwiają tę szczególną formę modlitwy.

Na Górnym Śląsku procesje konne odbywają się tradycyjnie w Poniedziałek Wielkanocny, a na Opolszczyźnie już w Niedzielę Wielkanocną. Jeźdźcy w asyście gospodarzy, którzy trzymają krzyż procesyjny, przejeżdżają przez okoliczne pola modląc się o urodzaj. Po procesji odbywają się także wyścigi konne, które wnoszą do tradycji dodatkową energię. Uroczystość kończy nabożeństwo w kościele.

Krzyżyki z palmy wielkanocnej

Wielkanocne krzyżyki z palmy wielkanocnej to tradycja pochodząca z rolniczych społeczności Opolszczyzny, zwłaszcza z okolic Strzelec Opolskich, Olesna i Opola. Choć początki tego zwyczaju są trudne do określenia, to wiadomo, że był on już powszechny w XIX wieku. Wykonywanie krzyżyków ma silne korzenie w wierzeniach ludowych – ich celem jest zapewnienie urodzaju i ochrona domostw.

W Niedzielę Palmową wierni w kościołach święcą palmy wielkanocne wyko-

nane z bazi wierzy. Po powrocie do domu palmę ustawia się w wodzie obok krzyża, gdzie pozostaje aż do Wielkiego Czwartku. W Wielki Piątek rozpoczyna się robienie krzyżyków. W tym czasie całe rodziny wspólnie wykonują małe krzyżyki z bazi palmy, które następnie trafiają na pola, gdzie są umieszczane w ziemi jako symbol błogosławieństwa i ochrony. Czynność ta odbywa się o wczesnym poranku, co dodatkowo podkreśla jej religijny i magiczny charakter.

W niektórych domach krzyżyki z palmy wielkanocnej znajdują swoje miejsce także w przydomowym obejściu. Można je zobaczyć nad drzwiami wejściowymi do domu, w budynkach gospodarczych, a także na poddaszach, gdzie mają chronić przed złymi duchami i zapewniać dobrobyt. To bardzo osobista tradycja, która wciąż żyje w wielu rodzinach, stanowiąc łącznik między przeszłością a teraźniejszością.

Bziuki, czyli zwyczaj dmuchania ognia w Koprzywnicy

Bziuki to fascynująca tradycja wielkanocna kultywowana w Koprzywnicy – małej miejscowości w województwie świętokrzyskim. Zwyczaj ten, zwany również dmuchaniem ognia, jest inte-

gralną częścią procesji rezurekcyjnej, która odbywa się w Wielką Sobotę tuż po zmroku. W tym szczególnym czasie mieszkańcy i strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej tworzą procesję, która okrąża kościół tworząc niepowtarzalny spektakl.

Strażacy, idący przed kapłanem niosącym Najświętszy Sakrament, napełniają swoje usta naftą, którą następnie opryskują płonące pochodnie, tworząc w ten sposób słupy ognia. Zjawisko to robi niesamowite wrażenie na uczestnikach ceremonii, którzy z zafascynowaniem obserwują widowisko towarzyszące modlitwie. Chociaż dokładne pochodzenie zwyczaju zbliżania nie jest znane, to uważa się, że jego korzenie sięgają co najmniej stu lat wstecz.

Świecenie pokarmów w Dąbrowie Chotomowskiej

Choć dziś większość wiernych udaje się z koszykami do kościoła, w Dąbrowie Chotomowskiej wciąż praktykowane jest świecenie pokarmów w domach. Każdego roku w Wielką Sobotę ksiądz odwiedza jeden dom, w którym święci koszyki przyniesione przez sąsiadów.

Zwyczaj sięga czasów przed II wojną światową. W latach 1945–1981 świecenie odbywało się co roku w domu tej samej gospodyni. Następnie tradycja została przekazana innej osobie, która do dziś gości księdza i sąsiadów na dorocznym święceniu.

Świecenie pokarmów w prywatnym domu jest żywą częścią wielkanocnego świętowania. Uczestniczą w nim przede wszystkim starsi mieszkańcy wsi, ale młodsze pokolenia również starają się zachować tę wyjątkową tradycję. Dla wielu osób jest to nie tylko obrzęd religijny, ale także okazja do spotkania się z sąsiadami i wymiany życzeń.

Pisanie pisanek techniką batikową na Śląsku Opolskim

Pisanie pisanek metodą batikową to jedna z najstarszych i najbardziej unikalnych tradycji wielkanocnych, która przetrwała w różnych rejonach Polski, m.in. na Śląsku Opolskim. Technika ta polega na nałożeniu na jajko warstwy wosku, a następnie zanurzeniu go w barwniku. Miejsca pokryte woskiem pozostają niepokryte przez farbę, tworząc złożony, kontrastowy wzór na skorupce. Cały proces wymaga precyzji i cierpliwości, a efektem końcowym są pięknie zdobione pisanek, które stanowią prawdziwe dzieła sztuki.

Pisanie pisanek metodą batikową stało się symbolem Śląska Opolskiego i jednym z najbardziej charakterystycznych elementów obchodów Wielkanocy w tym regionie. Tradycja ta jest nie tylko przyjemna dla oka, ale także łączy mieszkańców we wspólnym dziele, zachowując w ten sposób elementy kulturowego dziedzictwa.

Krzyżoki w Borkach Małych

Krzyżoki w Borkach Małych to unikalna, lokalna tradycja wielkanocna. Przez cały okres Wielkiego Postu krzyżoki – młodzi kawalerowie – gromadzą setki, a nawet tysiące skorup jajek, które następnie są wykorzystywane do budowy imponującej bramy wielkanocnej. Brama, budowana w nocy z Wielkiej Soboty na Niedzielę Wielkanocną, stanowi centralny punkt wsi i jest symbolem nadziei oraz nowego życia, które niosą święta. Krzyżoki są praktykowane wyłącznie w tej jednej wsi na Opolszczyźnie, a ich pielęgnowanie jest dla mieszkańców nie tylko religijnym obrzędem, ale również ważnym elementem lokalnej tożsamości.

Wielkanocna brama to tylko część tej niezwyklej tradycji. W Niedzielę Wielkanocną, przed wschodem słońca, dwunastu krzyżoków z Borków Małych wyrusza na pieszą wędrowkę po okolicznych polach, obchodząc je w tradycyjnym rytuale. Zwyczaj ten jest formą modlitwy o urodzaj i pomyślność w nadchodzącym roku. Krzyżoki to prawdziwa perła opolskiego folkloru, która jest pielęgnowana i przekazywana z pokolenia na pokolenie.

„Turki” Grodzkie

„Turki” to wyjątkowa tradycja wielkanocna, która wywodzi się z regionu Grodziska Dolnego, gdzie młodzi mężczyźni tworzą formacje strażnicze, pełniące rolę przy symbolicznym Grobie Piąskim od Wielkiego Piątku do Rezurekcji.

Każdego roku przed Wielkanocą odbywają się spotkania, na których młodzi strażnicy uczą się musztry paradnej pod okiem „starszego” – dowódcy grupy, który samodzielnie organizuje i koordynuje cały przebieg obchodów. Każdy od-

dział „turków” nosi specjalne mundury żałobne: zielone bluzy, czarne koszule, krawaty, sznurowane czarne buty, a także czarną szarfę przepasaną przez mundur. W czasie obchodów „turkowie” pełnią rolę przy grobach, uczestniczą w mszach i procesjach rezurekcyjnych oraz odwiedzają domy mieszkańców, ogłaszając zmartwychwstanie Chrystusa.

W 1993 roku tradycja ta doczekała się szerszego uznania, kiedy to w Grodzisku Dolnym zorganizowano pierwsze widowisko pod nazwą „Wielkanocna Parada Straży Grobowych Turki”. Z czasem wydarzenie to przekształciło się w ogólnopolskie wydarzenie, które przyciąga zespoły strażnicze z różnych regionów Polski. Parada, która odbywa się obecnie w różnych miejscowościach Podkarpacia, stanowi prawdziwą celebrację tej unikalnej tradycji.

Przywołówki dyngusowe w Szymborzu

Przywołówki dyngusowe to zwyczaj o charakterze towarzyskim i żalotnym. Tradycja ta polega na tworzeniu krótkich wierszyków dedykowanych młodym kobietom ze wsi. Teksty zawierają opis zalet lub wad danej kobiety, prognozę, ile wody zostanie na nią wylane w Wielkanocny Poniedziałek, a także informację, czy któryś kawaler jest nią zainteresowany.

Tradycja ta została stworzona przez Stowarzyszenie Klubu Kawalerów w Szymborzu, którego korzenie sięgają roku 1833 lub 1834. Klub składa się z około dziesięciu niezamężnych mężczyzn o nie-nagannej opinii. Wszyscy kawalerowie aktywnie uczestniczą w pisaniu przywołówek, które są następnie recytowane publicznie.

 Samorząd.gov

„Turki” to tradycja wywodząca się z regionu Grodziska Dolnego, ale obecnie zwyczaj ten kultywują zespoły strażnicze z różnych regionów Polski

Obrzęd przywołówek odbywa się w Wielką Niedzielę na centralnym placu w Szymborzu, po wieczornej mszy ofiarowanej za zmarłych członków klubu. Przygotowania do tego wydarzenia rozpoczynają się dwa tygodnie przed świętami, kiedy członkowie klubu na zmianę pełnią dyżury w oczekiwaniu na mężczyzn składających „okup” za swoje wybranki. Okup, zazwyczaj w postaci symbolicznego datku pieniężnego, stanowi podstawę do układania przywołówek.

Ważnym aspektem tej tradycji jest jej ciągłość. Teksty przywołówek są zapisywane w specjalnej księdze, którą przechowuje się przez lata, zapewniając zachowanie zwyczaju dla przyszłych pokoleń. Dodatkowo, teksty mają też charakter wychowawczy – publicznie pochwalają pozytywne postawy i zachowania, jednocześnie piętnując negatywne.

Wykonywanie palm wielkanocnych Kurpiów Puszczy Zielonej

Tradycja tworzenia palm wielkanocnych na Kurpiach Puszczy Zielonej to nie tylko element religijny, ale również ważny aspekt kulturowy regionu. Palma, symbolizująca zmartwychwstanie Chrystusa, jest w tym regionie jednym z najważniejszych symboli Wielkanocy.

Obecność palm w Niedzielę Palmową to wyraz lokalnej tożsamości, a ich tworzenie angażuje całe rodziny, które z dumą prezentują swoje dzieła podczas procesji. Początkowo palmy były skromne i wyplatane z gałązek roślin dostępnych wczesną wiosną. Z biegiem czasu zaczęto je ozdabiać kolorowymi wstążkami i papierowymi kwiatami. Dzisiaj dominują palmy, które w większości składają się z różnych papierowych dekoracji, w tym kwiatów, liści oraz imitacji trawy i ziół, przyozdobione wstążkami. Palmy wielkanocne tworzone dzisiaj mogą osiągać ogromne rozmiary. Wysokość niektórych z nich sięga 8 metrów, a rekordowe mogą mierzyć nawet do kilkunastu metrów.

Kurpiowskie palmy są wyjątkowe pod względem artystycznym i charakteryzują się realistycznym odwzorowaniem natury. Kwiaty układane są zgodnie z naturalną kolejnością kwitnienia oraz intensywnością kolorów, tworząc harmonijną kompozycję. Palmy mogą być zdobione w sposób spiralny, gdzie kwiaty schodzą w dół wokół trzonu lub warstwowo. Szczególną uwagę przykładana jest do doboru kolorów, które mają głębokie znaczenie symboliczne. Zielony odzwierciedla nadzieję, fioletowy – oczekiwanie na dobro, czerwony – miłość, żółty – słońce, różowy – niewinność, niebieski – siłę i niebo, a białe – niewinność i życie bez grzechu.

Sztuka tworzenia palm i papierowych kwiatów jest nauczana na warsztatach organizowanych przez regionalne ośrodki kultury, szkoły i koła gospodyń wiejskich. Dzięki temu młodsze pokolenia również mogą kultywować ten wyjątkowy zwyczaj.

 ALICJA DĘBEK

5 sposobów na wielkanocne jajko

Smak i symbol Wielkanocy

Ugotowane na twardo połówki posmarowane majonezem i posypane szczypiorkiem – ktoś z nas nie zjadał się takimi jajkami? Pod taką postacią są najczęściej spożywane w czasie Wielkanocy i często wprost kojarzą się nam ze świętami. Jeżeli jednak zdecydujecie się urozmaicić jajeczny jadłospis to mamy dla was pięć propozycji.

Jajko w koszulce

Przygotowanie tego przysmaku nie zajmuje dużo czasu (tylko 10 minut), jednak musimy postępować z dużą precyzją. Podstawowa sprawa – jaja muszą być świeże. Łatwo stwierdzimy, czy takie są, wbijając jedno do miseczki. W świeżym jajku białko ma stabilną, gęstą konsystencję i dobrze trzyma się żółtka.

Przepis

W rondlu zagotowujemy litr wody i do gotującej dodajemy dwie łyżki octu spi-

rytusowego (można też sok z cytryny lub szczyptę soli). Następnie zmniejszamy moc palnika na minimum i zaczynamy mieszać, aby w wodzie powstał wir. Kiedy utworzy się wir, przestajemy mieszać i w środek wlewamy jajko (nie wbijamy bezpośrednio, lepiej użyć do tego miseczkę). Po mniej więcej 3 minutach wyławiamy je łyżką lub sitkiem. Białko powinno być ścięte, a żółtko płynne. Podajemy na opieczonych grzankach z dodatkiem np. pasty z awokado.

Jajko faszerowane na ostro

Kontrpropozycją dla jajek z majonezem mogą być też, trochę podobne, jajka z ostrym farszem. Ich przyrządzenie jest bardzo proste, a otrzymujemy przekąskę o wyrazistym smaku. Czas gotowania jajek na twardo zależy przede wszystkim od wielkości. Można przyjąć, że jaja w rozmiarze S gotujemy przez około 8 minut od chwili, gdy woda zacznie wrzeć, rozmiar M potrzebuje ok. 9 minut, a rozmiar

L do 10 minut. Pamiętajmy, żeby jajek nie gotować zbyt długo, ponieważ wokół żółtka może pojawić się ciemna obwódka.

Przepis

Jajka ugotowane na twardo przecinamy na pół i wyjmujemy żółtka. Rozgniatamy je i mieszamy z chrzanem, odrobiną ostrej papryki oraz bryndzą. Białka napęchamy farszem i dekorujemy szczypiorkiem lub rzęsuchą.

Schotch egg

Jajka po szkocku to popularna przekąska w Wielkiej Brytanii, jadana zwykle na zimno. Nad Wisłą może znaleźć zwolenników, bo jest to wariacja na temat... kotleta mielonego.

Przepis

Przygotuj: 5 jaj, ok. 500 g wieprzowego mięsa mielonego, bułkę tartą, cebulę, czosnek, przyprawy (sól, pieprz, pieprz ziołowy), olej do smażenia.

Mięso przygotowujemy podobnie jak na kotlety mielone – dodajemy do niego cebulę, czosnek, przyprawy. Wyrabiamy, a jeśli masa będzie zbyt luźna dodajemy trochę bułki tartej lub namoczoną i rozdrobnioną kajzerkę. 4 jajka gotujemy na twardo i obieramy ze skorupki. Następnie oblepiamy je dookoła mięsem, nadając całości kształt kulki. Tak przygotowane, panierujemy w roztrzepanym jajku i bułce tartej. Smażymy na głębokim tłuszczu do uzyskania złocistego koloru lub pieczemy w piekarniku nagrzanym do 180 st. C (350 st. F) przez 25 minut.

Tostowe koszyczki

Przygotowanie tego dania (o bardzo wielkanocnie kojarzącej się nazwie) również nie powinno nastręczać trudności, wymaga jednak wykorzystania formy do pieczenia muffinek.

Przepis

Formę trzeba na początek dokładnie posmarować masłem. Następnie bierzemy tyle kromek chleba tostowego, ile chcemy zrobić koszyczków. Odkrawamy skórki i lekko spłaszczonymi kromkami układamy foremki. Potem kroimy pieczarki, smażyjemy i doprawiamy. Do każdej foremki wkładamy kolejno plasterkę boczku, usmażone pieczarki, pokrojoną w kostkę czerwoną paprykę i wbijamy po jednym jajku (może być samo żółtko). Piekarnik rozgrzewamy do 200 st. C (400 st. F), pieczemy 15–20 minut.

Salatka żydowska

Na koniec nieśmiertelna klasyka, czyli sałatka, której podstawowymi składnikami są ziemniaki, jajka i cebula. Najważniejsza jest jakość ziemniaków, które po ugotowaniu powinny być suche, co ułatwi pokrojenie ich w kostkę.

Przepis

Na 8 porcji musimy przygotować 1 kilogram ziemniaków, 6 jajek i 1 cebulę. Ziemniaki gotujemy w mundurkach, następnie obieramy je i kroimy w kostkę. Pozostałe składniki również kroimy, a następnie mieszamy z 300 ml majonezu (najlepiej domowego) i doprawiamy solą oraz pieprzem. Po przygotowaniu należy wstawić sałatkę do lodówki na 30 minut – na zimno jest bowiem bardziej aromatyczna i smaczniejsza. Przed podaniem można posypać posiekanym świeżym szczypiorem.

Archiwum WEM

Na tradycyjnym wielkanocnym stole nie może zabraknąć potraw z jajek

**40 LAT ZESPOŁU
MODERN TALKING**

**TRASA KONCERTOWA
USA/KANADA 2025**

Przeżyj to jeszcze raz!

YOU'RE MY HEART – YOU'RE MY SOUL
CHERI, CHERI LADY,
BROTHER LUIG
SEXY SEXY LOVER
& wszystkie
największe przeboje!

**BILET TO
ŚWIETNY
POMYSŁ NA
PREZENT
NA DZIEŃ
MATKI**

THOMAS ANDERS

from **MODERN TALKING** *& band*

GOŚĆ SPECJALNY

ERUPTION

Z WOKALISTKĄ

PRECIOUS WILSON

I JEJ NAJWIĘKSZYMI PRZEBOJAMI

**ONE WAY TICKET
& I CAN'T STAND THE RAIN**

11 + 12 SIERPNIA

Seattle, WA

14 SIERPNIA

Atlanta, GA

15 SIERPNIA

Tampa, FL (Lakeland)

16 SIERPNIA

Trenton, NJ

17 SIERPNIA

Boston, MA (Lynn)

BILETY & DODATKOWE INFORMACJE NA www.ThomasAndersEvents.com

Tradycyjne świąteczne potrawy z różnych regionów Polski

Wielkanocne bogactwo smaków

 Archiwum WEM

Z czym najczęściej kojarzy nam się Wielkanoc? Oczywiście z pysznym jedzeniem! Żurek, biała kiełbasa, jajka z chrzanem, sporo majonezu, sałatka jarzynowa i oczywiście lukrowane mazurki. Ale to nie wszystko. Polska kuchnia regionalna to bogactwo ciekawych kulinarnych przepisów. Może warto przyrządzić na święta coś innego niż zwykle?

Polskie tradycje wielkanocne to nie tylko Śmigus-Dyngus, święcenie palm czy piękne kraszanki. To mnóstwo bardzo ciekawych regionalnych potraw. Widać tu wpływy kuchni naszych sąsiadów: niemieckiej, czeskiej, ukraińskiej, austriackiej, litewskiej i białoruskiej. Sprawdźmy zatem, co na Wielkanoc przyrządza się w Małopolsce i na Podlasiu, Kujawach czy Śląsku. Zaczynamy naszą kulinarną podróż!

Strząska, sodra i chrzonica

Polska kuchnia słynie ze wspaniałych zup, dlatego nie mogło ich zabraknąć wśród tradycyjnych wielkanocnych specjałów. Z Lanckorony, pięknej wsi w Małopolsce, pochodzi chrzanówka. Przygotowuje się ją na bazie startego chrzanu, wędzonki i kiełbasy. Zagęszcza mąką i kwaśną śmietaną, doprawia czosnkiem, koprem oraz lubczykiem i serwuje z ugotowanym na twardo jajkiem. Nieco mniej znaną od lanckorońskiej chrzanówki jest, również pochodząca z Małopolski, strząska. To zwarta masa z pokrojonych świątecznych

wędlin oraz jajek z dodatkiem utartego chrzanu. Zalewana jest roztworem na bazie wody i octu i serwowana podczas wielkanocnego śniadania.

Kolejną wersję chrzanówki – sodrę – znajdujemy na Podhalu. Nazywana jest także chrzonicą, krzonowiną lub święceliną. To tradycyjna góralska zupa, podawana na obiad w Wielką Niedzielę. Zagęszczana jest kwaśnym mlekiem i śmietaną, zwyczajowo wzbogacana jajkiem, skrawkami świątecznych wędlin oraz białą kiełbasą.

Będąc na Podlasiu w Wielką Niedzielę, zjemy czerwony barszcz z kiszonych buraków i zalewającą z dodatkiem grzybów.

Lubelszczyzna słynie z kolei z żuru żukowskiego, ale nie przypomina on znanego wszystkim wielkanocnego żurku. To klarowny wywar z dodatkiem sparzonego białego twarogu i gotowanego mięsa wieprzowego.

Zylc, prażnica i kugiel

Po zupach czas na dania z mięs i drobiu. Wielkanocna kuchnia to przecież przeróżne pasztety, pieczenie i zapiekanki. Mieszkańcy Kaszub podczas świąt wielkanocnych jedzą zylc, czyli galaretę z siekanych wieprzowych nóżek i włoszczyzny, z dodatkiem główizny i gołonki. W innych regionach Polski podobne świąteczne specjały określa się mianem studzieniny lub trzęsionki.

Na Kaszubach wielkanocne śniadanie celebrować się jajecznicą zwaną prażnicą, przygotowaną na wędzonym węgorzu.

Święcelinik, czyli słone ciasto drożdżowe zapiekane z kawałkami wędzonych wędlin, to wielkanocny przysmak ze Śląska

W Wielkopolsce na świątecznym stole królują mięsa – tradycyjną potrawą jest aromatyczna cielęcina z czosnkiem. Na Śląsku popularny jest święcelinik, czyli słone ciasto drożdżowe, zapiekane z kawałkami wędzonych wędlin.

Szynka pieczona w chlebie to z kolei specjał z Mazowsza. Swoją smak i aromat zawdzięcza zakwasowi chlebowemu. Potrawa wyglądem przypomina tradycyjny chleb, dopiero po przekrojeniu widać w środku szynkę oplecioną ciastem.

Wielkanoc „bez dymu”

Dawniej obowiązywała zasada, że w święta wielkanocne nie powinno się ani gotować, ani krzątać po kuchni – dania miały być przygotowane „bez dymu”, ewentualnie „przy jednym dymie”, dlatego potrawy gotowano co najmniej dzień wcześniej, tak by w Wielką Niedzielę jedynie je odgrzać.

Doskonały do odgrzania kolejnego dnia jest kugiel z Przedborza leżącego w województwie łódzkim. To zapiekanka przy-

Kugiel to rodzaj zapiekanki mięsnej, którą można przygotować wcześniej i odgrzać w Wielką Niedzielę

W wielu regionach zamiast tradycyjnego żurku na wielkanocnym stole gości zupa chrzanowa

gotowywana w dużych garnkach lub kociołkach, jej składnikami są żeberka i golonka w kawałkach, tarte ziemniaki, jaja, bułka tarta i pieczona cebula. Potrawa może zostać przygotowana w jednym garnku, a następnego dnia odgrzana w tym samym naczyniu.

Mieszkańcy Pomorza i Kujaw podczas Wielkanocy zjadali się z kolei „fałszywym zającem”, czyli pieczeni z mięsa mielonego (najlepiej karkówki), z dodatkiem dużej ilości majeranku i ugotowanych na twardo jajek. Do przygotowania tej pieczeni potrzebujemy 2 kilogramów mięsa mielonego, 4 jajek, majeranku, soli, pieprzu i świeżej lub wędzonej słoniny. Mięso trzeba wyrobić z przyprawami, ułożyć na nim ugotowane na twardo jaja, zawinąć w rulon i włożyć do formy wysmarowanej tłuszczem. Słoninę kroimy w prostokąty i wtykamy w mięsną masę. Wstawiamy do piekarnika i pieczemy około godziny w temperaturze 200 stopni C (400 st. F).

„Fałszywy zając” zostaje na Pomorzu, a my przenosimy się na Śląsk, żeby zjeść „jaskółcze gniazda”, czyli roladę wieprzową nadziewaną jajkami i boczkiem.

Buchta, pascha i sękacz

Po chrzanowych zupach, pasztetach, pieczeniach i zapiekankach nadchodzi czas na słodkości! W Polsce od wieków podstawą wielkanocnych wypieków było ciasto drożdżowe. Stanowiło bazę do przygotowania kołaczy, chał, tradycyjnych bab i bucht. Buchta to po prostu bułeczka z nadzieniem. Te, pochodzące z małopolskiego Bołęcina, wpisane są na listę tradycyjnych potraw regionalnych.

Dość często na Wielkanoc w różnych regionach Polski przygotowuje się paschę, czyli deser na bazie twarogu i bakalii, przypominający nieco sernik.

Pascha może być przyrządzana na dwa sposoby. Wersja „na zimno” po-

wstaje z gotowanego i przetartego sera z dodatkiem śmietany, masła, cukru i żółtka. Z kolei paschę „na gorąco” przyrządza się z dodatkiem twarogu lub mleka, które doprowadza się do wrzenia. Jako dodatków używa się czekolady, kandyzowanych owoców, marmolady lub różnych przecierów owocowych.

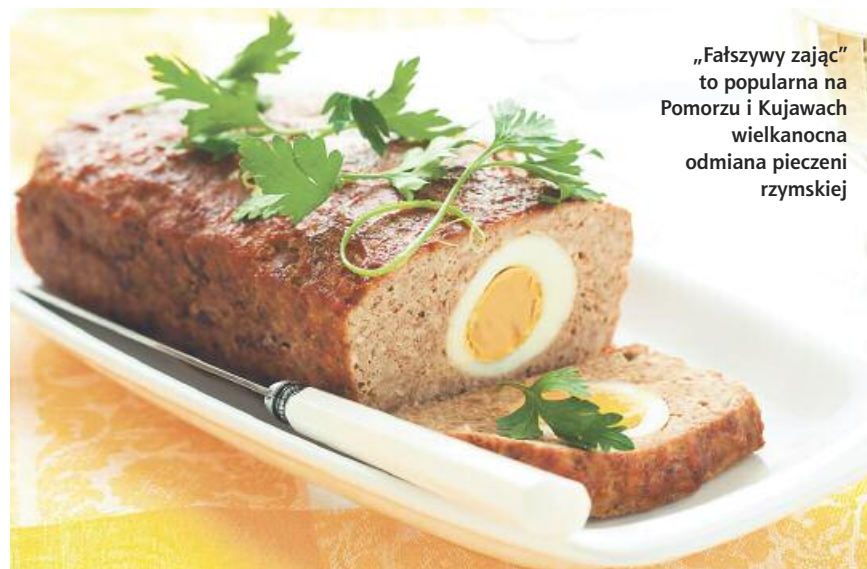
Dość nietypowym wypiekiem wielkanocnym, spożywanym zwłaszcza w rejonie Suwalszczyzny, jest sękacz. Legenda głosi, że po raz pierwszy został upieczony w Berżnikach, na cześć królowej Bony. Ponoć tak zachwyciła się tym ciastem, że postanowiła podać je na weselnej uczcie swojego syna Zygmunta Augusta. Sękacz, zwany także dziadem, do dziś jest specjalnością tego regionu. To biszkoptowe ciasto pieczone na specjalnym obrotowym rożnie. Właśnie w efekcie obracania nad ogniem powstają na nim charakterystyczne brązowe „sęki”.

Tradycyjny sękacz przygotowywany jest w piecu opalonym drewnem, ale z powodzeniem możemy go upiec w domowym piekarniku. Ciasto wlewamy do tortownicy, formy do babki lub najlepiej wielofunkcyjnego, aluminiowego garnka, który spełni rolę formy do ciasta. Nasz sękacz nie będzie miał charakterystycznego stożkowego kształtu, ale smak pozostanie wyśmienity.

I na koniec hit ze Śląska, czyli tradycyjna babka majonezowa – pulchna, puszysta i treściwa. Obok ekstraktu z wanilii i cukru zawiera majonez oraz mieszaninę mąki pszennej i ziemniaczanej. Jest bardzo prosta do przygotowania. Spróbujecie?

Zaprezentowane tutaj potrawy to tylko część z bogatego wachlarza wielkanocnych tradycji. Może warto czasem zmienić nasze świąteczne menu i przygotować coś, czego nigdy wcześniej nie jedliśmy? Regionalne przysmaki mogą być naprawdę wspaniałą kulinarną inspiracją.

 NEWSERIA.PL

„Fałszywy zając” to popularna na Pomorzu i Kujawach wielkanocna odmiana pieczeni rzymskiej

American Council for Polish Culture

A Happy Easter to our fellow organizations and all of Polonia

Wesołego Alleluja!

We invite you to join us on August 7-10, 2025, in Buffalo, New York, at the 77th Annual Convention. COME CELEBRATE WITH US! Discover ART AND ARCHITECTURE of Buffalo and Polish artists who made it happen. Enjoy Sembrich Concert, Awards Gala, and more.

We are dedicated to inspiring appreciation, promotion and sharing of the rich culture, heritage and history of Poland.

Join us!

Polish cultural groups are invited to join us as affiliates or supporting organizations. Individual members are welcome.

For information please visit: polishcultureacpc.org
Follow us on Facebook: [AmericanCouncilforPolishCulture](https://www.facebook.com/AmericanCouncilforPolishCulture)

OSIEDLE Fatimskie

Tu zaczyna się nowe życie.

PLANUJESZ POWRÓT DO POLSKI?

**Nie chcesz mieszkać w otoczeniu przypadkowych sąsiadów, z którymi niewiele będzie Cię łączyć?
Marzysz, żeby się napić porannej kawy na tarasie i podziwiać ogród?**

OSIEDLE FATIMSKIE to katolickie, przyjazne dla rodzin, urokliwe i pełne zieleni miejsce na południe od Krakowa.

Marzenia się spełniają.
Zamieszkać z nami.

www.osiedlefatimskie.pl

Mazurek wielkanocny w trzech odsłonach

Słodki symbol świąt

Tak jak w Boże Narodzenie na naszych stołach królują makowce, tak znakiem rozpoznawczym Wielkanocy są właśnie mazurki. Tak naprawdę w polskich domach to jedyny moment na skosztowanie tych ciast. Skąd się wzięła tradycja i skąd pochodzą te kolorowe wypieki?

Mazurek... wcale nie z Mazur!

Jedni uważają, że ten przysmak pochodzi z Mazowsza. Wskazywać na to może nazwa, jakiej używano kiedyś w stosunku do mieszkańców tego regionu. Okazuje się jednak, że to ciasto wielkanocne nie ma polskich korzeni. Wypiek ten pocho-

dzi prawdopodobnie z Turcji. Na polskich stołach zagościł dopiero w XVII wieku.

Od tej pory mazurek stanowi symbol zakończenia Wielkiego Postu, a więc czasu poprzedzającego Wielkanoc. Dawniej był on nagrodą dla tych, którzy wytrzymali czterdzieści dni we wstrzemięźliwości od spożywania potraw mięsnych i deserów. Z jego przygotowywaniem wiązał się więc cały rytuał.

Niezawodne przepisy

Dziś już mało kto pamięta o tej tradycji. Na przestrzeni wieków natomiast nie zmieniło się jedno. Mazurek musi być nie tylko smaczny, ale też piękny, dlatego

też ogromną wagę przykładają się do jego dekoracji. Wykorzystuje się do tego kolorowe masy, bakalie, suszone owoce.

Pszenna, tortowa a nawet krupczatka – te rodzaje mąk podczas wypieków wielkanocnych mazurków sprawdzają się najlepiej. Mazurek musi być kruchy i delikatny. Ten efekt zapewnić może tylko odpowiednio dobrana mąka oraz dobrze skomponowane proporcje. Warto upiec kilka różnych rodzajów mazurków i delektować się ich wspaniałym smakiem. Wszystkie mazurki, na które przepisy znajdują się poniżej, reprezentują różne upodobania i gusta. Każdy znajdzie coś dla siebie!

 NEWSERIA.PL

Mazurek typu brownie**Składniki na ciasto:**

- 1 szklanka brązowego cukru
- 200 g masła
- 200 g gorzkiej czekolady
- 100 g mąki tortowej
- 6 jajek
- szczypta soli himalajskiej

Składniki na ganasz:

- 200 ml śmietany kremówki
- 200 g gorzkiej czekolady
- 2 łyżki masła
- 20 ml rumu lub whisky (opcjonalnie)
- płatki migdałów

Sporządź ciasto ubijając jajka na puszystą pianę z dodatkiem soli himalajskiej i brązowym cukrem. W trakcie ubijania rozpuść masło z gorzką czekoladą. Do puszystej masy jajecznej dodaj przesianą mąkę. Całość dokładnie wymieszaj. Do tak przygotowanej masy delikatnie mieszając powoli dodawaj rozpuszczone masło z czekoladą. Gotowe ciasto wylej na dużą blachę (mazurek będzie niski, pieczony w temperaturze 200°C (400°F) przez 15 minut) lub mniejszą (mazurek będzie wysoki, pieczony w temperaturze 200°C (400°F) przez 28 minut).

W celu przygotowaniu ganaszu, zagotowuj śmietanę kremówkę z rozpuszczoną w niej gorzką czekoladą. Cały czas lekko podgrzewając i mieszając dodaj masło i alkohol. Tak przygotowany ganasz pozostaw do przestygnięcia. Na uprzednio przygotowany mazurek wyłóż

ganasz (powinien mieć konsystencję miękkiego masła). Całość przystrajaj płatkami migdałów. Wstaw do lodówki do przestygnięcia.

Mazurek na kruchym cieście**Składniki na ciasto:**

- 300 g mąki krupczatki (można zastąpić mąkę tortową i krupczatkę w stosunku 1:1)
- 1 kostka masła
- 50 g zmielonego brązowego cukru
- 5 żółtek
- 1 łyżka kwaśnej śmietany
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia

Składniki do dekoracji:

- masa kajmakowa/ gorąca czekolada
- bakalie
- orzechy
- migdały

Wszystkie składniki zagnieć na gęstą masę. Formuj na blaszce wyłożonej papierem do pieczenia mazurki o wysokości pół centymetra w różnych kształtach. Piecz je na złoty kolor w piekarniku nagrzanym do 180°C (350°F) przez 20 – 30 minut.

Po wystygnięciu powierzchnię mazurków posmaruj masą kajmakową lub rozpuszczoną w kąpieli wodnej czekoladą. Następnie udekoruj je włączając swoją inwencję twórczą. Możesz użyć bakalii (rodzynki, jagody goi, żurawina), orzechów (włoskich, laskowych, maka-

damia, piniowych), migdałów w całości lub płatków.

Mazurek orzechowy**Składniki na ciasto:**

- 200 g orzechów włoskich
- 100 g mąki tortowej
- 150 g masła
- 100 g brązowego cukru
- 6 żółtek
- 6 białek
- 1 cukier waniliowy

Składniki na masę:

- 150 g orzechów włoskich
- 0.5 szklanki śmietany kremówki
- 100 g brązowego cukru
- 100 g masła
- 2 żółtka

Ucieraj ciasto z masła, żółtek, brązowego cukru i cukru waniliowego. Następnie dodaj mąkę pszenną i posiekane drobno orzechy. Na koniec wszystko delikatnie wymieszaj z ubitymi na sztywno białkami. Ciasto przełóż do dwóch foremek wyłożonych papierem do pieczenia. Spody piecz w temperaturze 180°C (350°F) przez około 40–50 minut.

W czasie stygnięcia upieczonych spodów sporządź masę. Drobno posiekane orzechy włoskie wsyp do rondelka, dodaj śmietanę kremówkę, brązowy cukier oraz masło. Delikatnie podgrzewaj, cały czas mieszając dodawaj żółtka. Gdy krem zacznie gęstnieć, odstaw do przestygnięcia. Spody mazurka przełóż masą. Wierzch udekoruj połówkami orzechów włoskich.

TRADYCYJNE POLSKIE ŚNIADANIE WIELKANOCNE

Wielkanocne menu

Wielkanocne śniadanie to jeden z najważniejszych momentów świąt – pełen symboliki, tradycji i rodzinnego ciepła. Rozpoczyna się od podzielenia się poświęconym jajkiem, a na stole królują potrawy, które łączą w sobie smak i historię polskiej kuchni. Są to dania, które od pokoleń goszczą na wielkanocnych stołach, niosąc ze sobą znaczenie odrodzenia, obfitości i radości.

Jajka faszerowane

Półowki jajek wypełnione pysznymi farszami, np. pieczarkowym, chrzanowym lub musztardowym.

Jajka w majonezie

Klasyczna przystawka, gdzie jajka podane są z domowym majonezem i szczypiorkiem.

Jajka faszerowane po polsku

Farsz przygotowany z żółtek, masła i szczypiorku, następnie smaży się na maśle.

Żurek z białą kielbasą i jajkiem

Tradycyjna kwaśna zupa na zakwasie, podawana z kielbasą i ugotowanymi jajkami.

Biała kielbasa parzona lub pieczona

Aromatyczna, dobrze doprawiona kielbasa, gotowana lub zapiekana w piekarniku.

Szynka wielkanocna

Pieczona lub wędzona szynka, często podawana na zimno w plastrach.

Pasztet domowy

Mięsny pasztet przygotowany z wątróbki, mięsa i aromatycznych przypraw, często podawany z chrzanem.

Kielbasa swojska

Wiejska, dobrze przyprawiona kielbasa, podawana na zimno lub jako dodatek do żurku.

Ćwikła z chrzanem

Pikantny dodatek z tartego buraka i chrzanu, doskonały do mięs i wędlin.

Chrzan tarty

Intensywnie ostry dodatek, podkreślający smak wielkanocnych potraw mięsnych.

Salatka jarzynowa

Klasyczna sałatka z warzyw, jajek, majonezu i musztardy, nieodłączny element świątecznego stołu.

Śledzie w śmietanie lub oleju

Marynowane śledzie podane z cebulą i kwaśną śmietaną lub olejem lnianym.

Pieczeń rzymska

Mięsna rolada z jajkiem w środku, pieczona i krojona w plastry.

Domowy chleb na zakwasie

Aromatyczny, chrupiący chleb, idealny do pasztetów i wędlin.

Mazurek wielkanocny

Słodkie, kruche ciasto udekorowane lukrem, kajmakiem i bakaliami.

Babka wielkanocna

Puszyste ciasto drożdżowe lub piaskowe, często polane lukrem lub czekoladą.

Sernik tradycyjny

Kremowy sernik na kruchym spodzie, często z dodatkiem rodzynek lub skórki pomarańczowej.

A NA WIELKANOCNYM STOLE... TRADYCYJNY ŻUREK!

Smacznie i zdrowo

Święta wielkanocne bez tradycyjnego żurku? Nie, takie coś po prostu nie istnieje! Jest on jednym z kulinarnych symboli Wielkanocy. Na stole królować może w kilku różnych wersjach – od najbardziej tradycyjnej, w chrupiącym chlebie, po lżejszą, idealną dla wszystkich dbających o linię nie tylko od święta. Oto przepisy na doskonały żurek wielkanocny na tradycyjnym zakwasie w dwóch odsłonach. Nie zapomnieliśmy także o opcji dla odważnych... Jest nią przepis na domowy, samodzielnie wykonany zakwas. Tak przygotowana baza pozwoli na wyczarowanie najbardziej autentycznego, tradycyjnego żurku. Do dzieła! Smacznego!

Domowy zakwas żytni

Składniki:

- pół litra ciepłej, przegotowanej wody
- pół szklanki mąki żytniej razowej typ 2000
- 2 rozgniecione ząbki czosnku
- 5 ziaren ziela angielskiego
- garstka ziaren pieprzu
- 4 liście laurowe
- szczypta soli

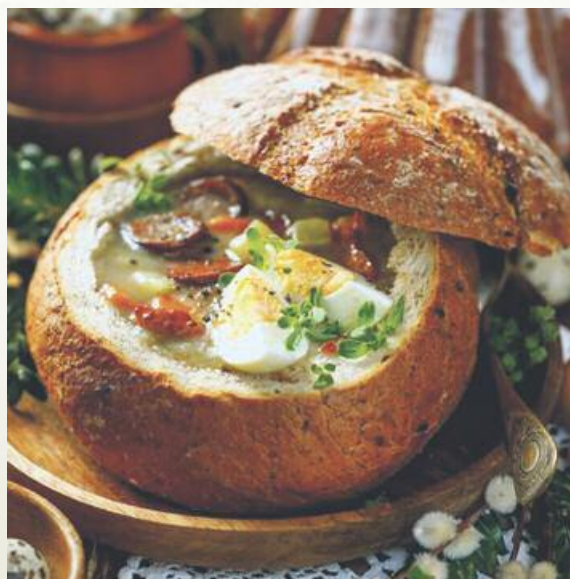
Przygotowanie:

Wszystkie składniki zalej ciepłą wodą w wyparzonym słoiku. Następnie przykryj go gazą albo czystą ściereczką i zostaw na 4 dni. W tym czasie codziennie, o stałej porze należy go mocno zamieszać – bez tego pojawi się na nim pleśń.

Tradycyjny żurek na zakwasie, podawany w chlebie

Składniki:

- 1.5 litra bulionu warzywnego lub mięsnego, najlepiej z suszonymi grzybami
- 400 g wędzonych żeberka lub wędzonego boczku
- 200 g białej kiełbasy
- nieduża cebula
- 500 ml zakwasu – z butelki lub zrobionego samodzielnie
- 2 ząbki czosnku
- śmietana
- przyprawy i zioła: suszony majeranek, ziele angielskie, liście laurowe, pieprz ziarnisty i świeżo mielony, sól

- jajko albo jajka na twardo – w zależności od ilości porcji
- bochenek bądź bochenki chleba, mogą być upieczone w domu

Przygotowanie:

Do wrzącego bulionu lub wywaru dodaj pokrojone na kawałki wędzone żeberka lub boczek i gotuj przez ok. 20 minut na wolnym ogniu. W tym czasie rozgnieć czosnek i razem z ziołami dorzuć go do zupy. Po upływie wyznaczonego czasu wlej do bulionu zakwas i nadal gotuj na małym ogniu

przez kolejne 10 minut. Na koniec dodaj śmietanę – wedle uznania. Pamiętaj, by wcześniej ją „zahartować”; nie zważy się dzięki temu. Dopraw do smaku solą – jeśli to konieczne – i świeżo mielonym pieprzem. W trakcie gotowania podsmaż pokrojoną w plastry kiełbasę i cebulę. Jeśli chcesz podawać żurek w bochenku albo bochenkach, przygotuj je wcześniej. Możesz upiec je samodzielnie bądź skorzystać z gotowych. Chleb należy wydrążyć – zostawiając warstwę ok. 2 cm miąższu – i zapiec w temperaturze 180 st. C przez ok. 20 minut. Żurek podawaj z jajkiem na twardo, podsmażoną cebulką i białą kiełbasą.

Lekki żurek na zakwasie

Składniki:

- 1.5 litra bulionu warzywnego, najlepiej z suszonymi grzybami
- 250 kiełbasy z piersi kurczaka
- 500 ml zakwasu – z butelki lub zrobionego samodzielnie
- 2 ząbki czosnku
- łyżeczka startego chrzanu
- przyprawy i zioła: suszony majeranek, ziele angielskie, liście laurowe, pieprz ziarnisty i świeżo mielony, sól

Przygotowanie:

Doprowadź wywar warzywny do wrzenia, dodaj do niego pokrojoną na kawałki kiełbasę i gotuj przez ok. 20 minut na wolnym ogniu. Rozgnieć i dodaj – razem z ziołami – czosnek. Po upływie wyznaczonego czasu wlej do wywaru zakwas i gotuj na niewielkim ogniu przez następne 10 minut. Na koniec dodaj do żurku chrzan, dopraw też do smaku solą i świeżo mielonym pieprzem.

WESOŁYCH
ŚWIĄT
i mokrego dyngusa
życzy
Żubrówka!

#1 W POLSCE

Must be 21 or older to consume. Please drink responsibly and in moderation.

Wielkanoc po polsku

wg książki Stanisława Grochowiaka „Rok polski”

Wczesna wiosna. Słońce przedziera się coraz śmielej przez ciemne, północne chmury, wiatr tnie ostro i nieprzyjemnie, przepędza pozostałości zimy, deszcz smaga nagle batem kropel i znów pojawia się ciepłe słońce. Za chwilę wiatr na powrót przynosi resztki śniegu z północnych spizarni, skąd zima je wytrzępuje robiąc porządki przed wiosną. Marzec w Polsce jest zawsze zmienny, nawet nieobliczalny.

Pola odkryte w tym roku, zwały obfitego śniegu stopniały szczęśliwie, aby ukazać zdumionym oczom bezmyślność człowieka, który żyjąc na cierpliwej do granic wytrzymałości błękitnej planecie zaśmieszył ją tak niefrasobliwie i dokładnie, że strach patrzeć.

Przyroda nie ogląda się na człowieka, stara się jak może zatuszować potworny bałagan. Gałęzie drzew nagie jeszcze, z nieśmiało pęczniejącymi pączkami, z ziemi wychylają się pierwsze listki narcyzów, prymulek, tulipanów i konwalii. Młode oziminy pasami leżą na zrudziałej ziemi, i niech no tylko wróci ciepło na stałe, cała zieleń z niezrównaną energią ruszy do słońca. W Polsce zawsze wiosna jest bujna, dynamiczna, niecierpliwa, radosna. Daje nadzieję nam wszystkim na coś nowego, innego. Dziękuję Bogu, że dane mi było żyć na tej właśnie szerokości geograficznej, że w ciągu roku cztery razy zmienia się dekoracja przyrody, zieleń wiosenno-letnia jest soczysta i bujna, jesień rozko-

lorowana aż oczy bołą, zima – bielą uspokaja.

Czytając „Rok polski” Stanisława Grochowiaka znalazłam rozdział poświęcony wiosnie i świętom, właśnie pt. „Wiosna”. Zaczyna Grochowiak XV-wieczną pieśnią nieznanego autora, której wersję uwspółcześnioną śpiewamy w kościołach. Zauważmy, że polszczyzna z XV wieku jest dla nas zrozumiała. Cytuję:

*„Trzy Maryje poszły
Drogie maści niesły,
Chciały Krysta pomazać,
Jemu cześć i chwałę dać. Alleluja.*

*Gdy na drodze były,
Wespołek mówiły:
Kto nam kamień odłoży,
Za którym jest grób boży? Alleluja.*

*A patrząc użrzały,
Gdy u grobu stały,
On kamień odwalony,
Tak wielmi niepodobny. Alleluja.*

*Gdy z daleka stały,
Rzekł im anioł biały:
Nie bójcie się siostrzyce,
Powiem wam tajemnice. Alleluja.*

*Jezusa szukacie,
O nim się pytacie,
Jezusa szukacie,
O nim się pytacie,
Wstąci z martwych, tu Go nie;
Oto miejsce, odzienie. Alleluja.*

Głęboka symbolika grobu, z którego wzeszło nowe życie, jest w piętnastowiecznej pieśni wyobrażona z przedziwną wprost precyzją. Proszę choćby zwrócić uwagę na ten grób pusty, porzucony, niepotrzebny jak łuska zbędna eksplodującemu ziarnu. A przecież anonimowy twórca kieruje nasz wzrok jeszcze na owo odzienie: zapewne całun, w który zawiano namaszczone zwłoki (...). Jednym skromnym słowem wskrzeszony cał. obraz: delikatne drapanie błony narodzin, wonne i wilgotne od nasycających je soków

I dalej pisze Grochowiak o budzącym się życiu na wiosnę, wymienia przebogatą roślinność i zapomniane dziś nazwy krzewów, bylin etc. Proponuje, aby te święta i wiosnę przeżyć w sposób zgodny z naturą, oto ten fragment:

„W duchu wiosnianej naturalności proponowałem obchodzić też tegoroczne święta, aby naprawdę były uroczystym obcowaniem z delikatnością wczesnej zieleni, a nie tylko rozpasanym pochłanianiem kiełbas, szynki i majonezów. Że pogoda sprzyjała, zamieniliśmy te kilka dni w porę otwartych na ścieżaj okien, długich pieszych spacerów, podglądaniem wstydliwych przemian miejskiej i wiejskiej przyrody, zamiast kultuwować nierozsądny obyczaj rodzinnych posiedzeń w nużącej atmosferze trawienia i kurzu ułatwiającego się z czupryn. (...)”

Pochwała Grochowiak nasze tradycje, zastąpienie palmowych liści swojskimi baziami, święcenie doniczek z wysianym owsem i malowane w sposób naturalny pisanki (wzorzyste) i kraszanki (tylko kolorowe). Kto dziś pamięta, że jajka barwiło się w naparach dzikiej jabłoni, kory osłowej, listków kwiatu malwy oraz w szafianie i łupinach cebuli. Przypomina bukszpan i rzeżuchę do wystroju świątecznego stołu. Wymienia fiołki i przylaszczki, ślasy i gałązki drzew i krzewów (które ogrodnicy prześwietlają wiosną), jako ozdoby domów.

Jednak wraca do Wielkiego Piątku i grobów głęboką, osobistą refleksją. Cytuję:

„Ale jak się już rzekło – jest to życie zmartwychwstałe, tak jak propozycje, które tu nakreśliłem, zrodziły się podczas długiej wędrówki po warszawskich grobach. Do nich więc trzeba powrócić, choćby na chwilę. Do nich, a więc do wszystkich grobów Pańskich w życiu oglądanych. Rzadko kto z dzisiejszej

młodzieży wie, jak wielką rolę odegrały wielkopiątkowe groby w czasach hitlerowskiej okupacji... Ileż dzisiaj mijam odbudowany kościół Świętej Anny na Krakowskim Przedmieściu, tyleż dzisiaj przypominam mi się monumentalny obraz, w którym stanowiłem zaledwie plamkę, drobny rozprysk farby. Warszawa 1941 albo 1942 roku. Wielki Piątek. Przed wejściem do kościoła nie kończąca się kolejka warszawiaków. W bocznej nawie, upozorowanej na zdruzgotany bombą schron, ciało Chrystusa w silnym świetle, przepasane białą-czerwoną wstęgą. W górze potężna czasza rozbitego dzwonu. Milczenie przerywane gęstym, stłumionym szlochem kobiet. Monotonne skrzypienie butów na kamiennej posadzce. Projektodawcą tych buntowniczych grobów był plastyk Stanisław Tomaszewski – Miedza, patronem i animatorem proboszcz kościoła, ksiądz Edward Detkens. Właśnie za wielomówność owej kościelnej żałoby, która uosabiała męczeństwo całego narodu, ksiądz rektor został ujęty przez gestapo, deportowany do Dachau, gdzie w sierpniu 1942 roku dokonano mordu na osobie Edwarda Detkensa. (...)

Przypominam postać księdza Detkensa nie po to, aby zasmucić, ale wręcz przeciwnie, aby jeszcze raz podkreślić moc i wolę życia. Nad pamięcią poety grobów, który sam został bez grobu, upuśćmy więc nie lże gromnicznej stearyny lecz przenikniętą słońcem kroplę żywicy”.

Takie są nasze, polskie Święta Wielkanocne, pełne zadumy i refleksji, poprzedzone Wielkim Postem i liturgią Wielkopiątkowej Śmierci. Szczególnie ziemia polska pamięta i krew i łzy i niewolę, rzadziej radość. Sam Stanisław Grochowiak (1932–1976) był człowiekiem wierzącym. Jak opowiadał w niedawnej audycji telewizyjnej jeden z Jego przyjaciół, Stanisław Grochowiak został pochowany bez obrzędów katolickich, ponieważ Jego pogrzebem zajęto się „z urzędu”. I musiał to być pogrzeb zupełnie świecki, bo był to rok 1976. I to było możliwe, chociaż dziś wydaje się nie do przyjęcia. Jakże łatwo zapomina się tamte czasy! Okoliczności bywają przewrotne. Mimo wszystko przed nami radosne Święta Zmartwychwstania. Życzymy sobie i bliskim pokoju i spokoju, nadziei na jutro i łagodności na dziś. Znów nadchodzi wiosna i lżej znosić trudy i przeciwności w słońcu i zieleni.

ZDZISŁAWA GÓRSKA
Strzyżów

 Archiwum WEM

Wszystkim naszym klientom oraz całej Polonii
życzymy pogody ducha, zdrowia i radości
oraz wszelkiego dobra
z okazji Świąt Wielkanocnych.

Dziękujemy serdecznie za współpracę!

OD PONAD 30 LAT

zaopatrujemy wschodnie wybrzeże USA w najlepsze polskie specjały!

Szukaj naszych produktów w lokalnych sklepach bądź na Lowellfoods.com

SunCars LLC – Sprowadzamy auta ze Stanów do Polski – bezpiecznie i bez ukrytych kosztów!

Nasza oferta:

- ☀ Kompleksowa pomoc w zakupie auta z aukcji dealerskich
- ☀ Załatwienie wszystkich formalności
- ☀ Transport do Polski
 (od \$650 do Rotterdamu, od \$1750 pod dom)
- ☀ Pomoc w naprawach w naszym warsztacie "body shop"
- ☀ Inspekcja przed aukcją
- ☀ Dostęp do części

 Tel.: 201-904-5501 **Facebook: SunCars Auta z Florydy**

Zdrowych i spokojnych Świąt Wielkanocnych

życzy Państwu

**US MONEY
EXPRESS**

TYLKO U NAS

PRZEKAZY DO ODBIORU W DOLARACH

WYSYŁAJ

U NASZYCH AGENTÓW

**PRZEZ INTERNET NA:
WWW.DOLARYDOKRAJU.COM**

**PRZEZ TELEFON NA:
888.273.0828**

1.888.273.0828

facebook.com/usmoneyexpress

Wokół Wielkanocy – wspomnienie z USA, 2003

Oazy polskości w Ameryce

 Facebook

Piszę te słowa w okresie przedświątecznym. Zbliża się Wielkanoc, dla Polonii ważne święta, bardzo uroczyste obchodzone w domach i kościołach polskich w USA. Wiosna w tym roku spóźniona nieco, zima była długa i śnieżna. Zwykle o tej porze było już zielono, a dziś, 16 kwietnia 2003 roku dopiero zaczyna pojawiać się delikatna, zielona poświata na drzewach, zaczynają zielenić się żywopłoty i trawa wieczna, niezniszczalna garnie się do życia z pełną nadzieją. Na tle zieleni w parkach i ogródkach przydomowych kwitną, najpiękniej jak potrafią, wysokie, rozłożyste magnolie. Zatrząśnienie dużych, dorodnych, bladoróżowych kwiatów na magnoliowych drzewach powoduje, że nie można oderwać od nich oczu szczęśliwych ich pięknem i obfitością. Kiedy nagły, silny wiatr nie wiadomo skąd powieje, płatki kwiatów opadają i wirują tańcem jedynym, ostatnim, spadają na ziemię bogatą różnorodnością. Pogoda tu zmienna i nieobliczalna. Po gorącym i słonecznym dniu nagły, silny i gorący wiatr miota wszystkim, co napotka, strąca płatki magnolii i bawi się doskonale stertą śmieci, których i tu jest „pod dostatkiem”.

Surowe pnie drzew w parkach i ogródach przydomowych misternie przewiązane szerokimi, błyszczącymi wstążkami. Symbolizują poparcie dla wojny w Iraku bądź wskazują, że ktoś z domu jest na tej wojnie. Osobiście nie sądziłam, że do wojny dojdzie, powodów było zbyt mało i sprzeciw świata ogromny. Wojna stała się faktem. Tutaj, pod New Yorkiem przerażały alarmy przeciwterrystyczne, zalecenia, aby zaopatrywać się w maski przeciwgazowe, zaklejać okna taśmą i folią na wypadek chemicznego ataku, etc. Nie kupiłam ani maski, ani folii do okien. Wszystko to wydało mi się żądną ochroną, a poza tym nie wierzyłam, że do jakiegoś zagrożenia dojdzie. W przynębie oglądaliśmy relacje z wojny transmitowane w telewizji. Wojna, jak wojna, sieje śmierć i zniszczenia bez względu na to, czy jest to wojna o demokrację czy o ropę. Odetchnęłam z ulgą, kiedy wojna się skończyła, zapanował względny spokój, można było myśleć o zbliżających się Świątach Wielkanocnych.

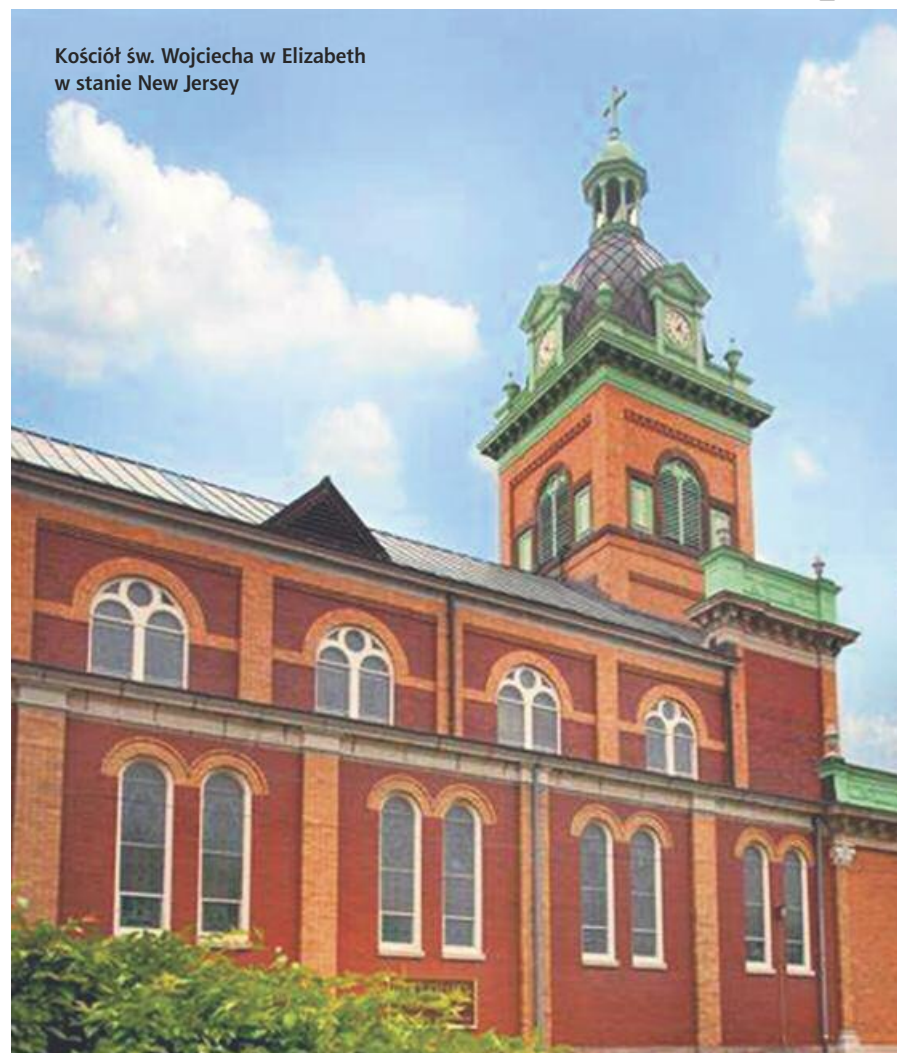
W USA Wielkanoc obchodzi się jedynie w kościołach katolickich i protestanckich. W kraju, w którym mieszkają obok siebie przybysze z całego świata, różnych kultur i wyznań, trudno o jednoznaczne obchodze-

nie świąt katolickich. Przykro jest w Wielką Niedzielę, kiedy my, katolicy idziemy do kościołów, a inni myją samochody, naprawiają dachy, strzygą trawniki. Zachowania takie są wynikiem wielokulturowości społeczeństwa amerykańskiego – wyznawcy islamu świętują w piątki, Żydzi w soboty, dla katolików są to dni pracy.

W ulubionym przeze mnie kościele św. Adalberta w Elizabeth, N.J. atmosfera wielkopostna pięknie zaznaczona. Podobnie jak w Polsce odbywają się liczne uroczystości Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żalów. Nastrój powagi i zamyślenia. W Wielki Czwartek msza św. integracyjna, prowadzona równolegle przez dwóch kapłanów – w języku polskim i angielskim. Podniosłą uroczystość dopełniają chóry – angielski i polski. Komunia św. podawana jest łącznie z winem. Symboliczne obmywanie nóg odbywa się na stopniach głównego ołtarza. Tego szczytu dostępują dzieci, które w tym roku przystąpią do I Komunii św. Siedzą skupione na stopniu ołtarza. Podchodzą diakoni i ksiądz proboszcz Ronald J. Marczewski, który klęcząc obmywa małe nóżki, wyciera je i całuje. Wrażenie bezgranicznej posługi i pokory wyniosła dzieci z tej uroczystości kościelnej i myślę, że na całe życie zapamiętają klęczącego przed nimi kapłana i nigdy nic złego nie uczynią. Podczas tej ceremonii wielu wiernych ma łzy w oczach. W wolnym kraju uczymy się wielkiej pokory.

Uroczystość Wielkiego Piątku jest nieco skromniejsza. Procesja z krzyżem osłoniętym purpurowym sukniem wchodzi do kościoła, niosący krzyż z Panem Jezusem trzy razy przyklękają. Prowadzący procesję ksiądz Krzysztof Szczotka salwatorianin, kładzie się krzyżem u stóp ołtarza. Wierni klęczą w ciszy przypominającej to, co wydarzyło się dwa tysiące lat temu – mękę i śmierć Pana Jezusa na krzyżu. Całość nabożeństwa podobna jak w polskich kościołach, ale jakaś bardziej wymowna.

Wielka Sobota już bardziej radosna, wszyscy z kolorowymi koszykami spieszą do tradycyjnego święcenia pokarmów. Wybieramy się kiluosobową grupą z moim ukochanym wnuczką Marcinem, który ma dopiero trzy lata i ma prawo nie pamiętać poprzedniego święcenia. Niesie swój koszyk dzielnie i radośnie. Święcenie pokarmów odbywa się indywidualnie. Kapłan przy grobie Pana Jezusa najpierw głośno się modli, później wierni pojedynczo podchodzą do przy-

Kościół św. Wojciecha w Elizabeth w stanie New Jersey

strojonego stolika, stawiają koszyk, kapłan święci przyniesione pokarmy. Z każdym zamieniam parę miłych słów, życząc Wesołych Świąt. Ze szczególną miłością zwraca się do dzieci, traktując je jako szczególnie oczekiwane w kościele. Po święceniu robimy pamiątkowe zdjęcia.

Wieczorem, o ósmej zaczyna się nabożeństwo Wielkiej Soboty, też dwujęzyczne, polsko-angielskie. Już z chórem, dzwonekami obwieszczającymi jutrzejsze Zmartwychwstanie. Święcenie wody i ognia przebiega nieco inaczej niż w Polsce. W kościele są przygotowane nieduże świece, które zapala się od pastorału i te palące się świece poświęca kapłan. W dużym koszu ułożone są śliczne niebieskie buteleczki z wodą (Holy Water), które

kapłan poświęca. /W roku 2024 w Polsce też jest podobnie/. Po zakończeniu nabożeństwa wierni zabierają buteleczki z sobą. Wychodzimy obdarowani wodą święconą i świecą. Wszystko to dla porządku i wygody wiernych, którzy tu, w pędzącej przedziwną szybkością Ameryce, nie zawsze mają czas na przygotowanie się.

Dzień Zmartwychwstania rozpoczyna się Rezurekcją, podobnie jak w Polsce, ale procesja odbywa się wewnątrz kościoła. Jeden szczegół bardzo istotny. Otóż przed Rezurekcją figura Pana Jezusa jest usunięta z grobu. W niszy grobu zostaje tylko białe płótno. Bliżej ołtarza stoi figura Chrystusa Zmartwychwstałego. To bardzo obrazowe ukazanie pustego grobu, działa to szczególnie na wyobraźnię dzieci. Innym szcze-

gólem, może mniej istotnym, ale nowym jest to, że do mszy św. służą i uczestniczą w procesjach młode dziewczyny, podobnie jak chłopcy, ubrane w białe, długie alby, przepasane sznurem. Wszystkie teksty przed Ewangelią czytają parafianie – według ustalonego grafiku. Specjalnie wybrani – mężczyźni i kobiety – rozdają komunię św. W czasie mszy angielskojęzycznych większość osób przyjmuje komunię św. do rąk. Obserwuję ten sposób przyjmowania komunii św. już od roku 1966, kiedy byłam tu po raz pierwszy! Do dziś jednak nie zdecydowałam się przyjąć komunikantu do rąk. / W Polsce od dawna jest do wyboru/. W czasie angielskojęzycznej mszy św. stanowią jednak wyjątek. Podczas przekazywania sobie znaku pokoju wszyscy podają sobie ręce i przekazują z uśmiechem błogosławieństwo. Ręce wyciągają się daleko, do innych ławek, aby przekazać znak pokoju. / Ten zwyczaj w Polsce zniweczyła pandemia covid/. W kościele św. Adalberta w specjalnych przegródkach na ławkach są mszaliki jako pomoc do czytań i Ewangelii. Aktualne na każdy dzień i święta. Śpiewniki zawierają pieśni w języku polskim i angielskim. Mimo, że numery pieśni podane są na widocznych tablicach, to organista zapowiada numer pieśni i strony. Udogodnienie to wynika zapewne z różnorodności wiernych. Obserwuję często osoby o innym

Facebook

kolorze skóry na polskiej mszy św. To budująca różnorodność – są katolikami.

Miłym zwyczajem jest witanie wiernych przed mszą w przedsionku świątyni przez księży ubranych w szaty liturgiczne. Bardziej bliskie są pożegnania po mszach św. Księża podają każdemu wychodzącemu dłoń na pożegnanie, obdarowują uśmiechem i dobrym, serdecznym słowem. Zdarzyły mi się dłuższe dyskusje na temat wygłoszonej homilii, czy innych aktualnych spraw. Bardzo sobie cenię ten piękny zwyczaj, pozwalający na bliższe poznanie się parafian i kapłanów.

Kościoły w Ameryce spełniają również rolę ośrodków polskości. Skupiają rozproszoną Polonię, są swoistymi oazami dla Polaków. W salach domów parafialnych często odbywają się spotkania rodaków. To kościoły są inicjatorami pomocy dla kościołów w Polsce, dla misji, czy dla ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Duża jest też ofiarność i dbałość parafian o utrzymanie obejścia kościoła, świąteczne dekoracje. Przepięknie utrzymane trawniki i mnóstwo kwitnących kwiatów czynią świątynię piękną i przyjazną.

Jeszcze kilka informacji o kościele św. Adalberta w Elizabeth N.J. Zbudowany na początku XX w. ze składek Polonii i emigrantów, tzw. „emigracji za chlebem”. Jakże ogromna była potrzeba ludzi, aby mieć swoje miejsce na ziemi przypominające daleki kraj, może na zawsze zostawiony za Oceanem. Wtedy z potrzeby pol-

skich serc powstało wiele pięknych kościołów. Są ostoją polskości, języka, zwyczajów. Umożliwiają niedzielne spotkania, serdeczne rozmowy i co najważniejsze – zachowanie naszej wiary w wielu pokoleniach niezmiennie. Bardzo lubię łagodne w tonacji wnętrze kościoła, atmosferę nabożeństw, przepiękną muzykę organową.

Nie tylko mury czynią kościół. Tworzą go wierni, kapłani tak bardzo oddani swojej misji duchowej. Zawsze pogodni, uśmiechnięci, rozmowni, na czele z proboszczem Ronaldem J. Marczewskim (pochodzenia polsko-irlandzkiego), ks. Johnem Gordonem, diakonem Josephem Lubasem (pochodzi z Żyznowa, blisko moich stron) i pracującym tu od roku ks. Krzysztofem Szczotką – salwatorianinem, który prowadził misję w Tanzanii i Indiach. Posiada rozległą wiedzę, głosi piękne, głębokie homilie, w które zaśluchany jest cały kościół. Jest kapłanem niezwykle pogodnym, o wielkiej skromności i w ten sposób chcę mu podziękować za refleksyjne homilie zapadające głęboko w pamięć, dotyczące głębi duszy ludzkiej, przeżyć osobistych. Dziękuję również za krótkie, ale jakże pełne treści rozmowy „w biegu”, po zakończeniu mszy św. Wspomnienia z tego kościoła będą mi towarzyszyć w dalszej drodze. W roku 2009 ksiądz Szczotka był proboszczem parafii Św. Adalberta (Wojciecha).

Krótko o obchodzonym w USA Dniu Matki. Uroczystość ta świętowana jest w

trzecią niedzielę maja, w moim ulubionym kościele. Po mszy św. kapłan zaprasza Matki przed duży ołtarz, każda otrzymuje osobiste błogosławieństwo i drobny upominek w postaci pięknie wydanej modlitwy, obrazka, krzyżyka. Podobna uroczystość odbywa się w Dniu Ojca. Wymownymi, symbolicznymi gestami podkreśla się ważną i odpowiedzialną rolę rodziców. Tymi wspomnieniami chcę podkreślić jak ogromną rolę – nie tylko duchową, ale także kulturową i społeczną, pełnią wszystkie kościoły skupiające na obczyźnie Polonię i Polaków na pobycie czasowym.

ZDZISŁAWA GÓRSKA
czerwiec – lipiec 2003

P.S.

Są to odległe wspomnienia z kolejnych pobyków w USA, pisane raczej dla polskiego czytelnika, ale przypominające wydarzenia z roku 2003, o których dzisiaj wielu nie pamięta. Nawet jaka była pogoda i kokardki na wszystkich drzewach! Dziś na pewno zmieniło się wiele po obu stronach oceanu. Ja jeszcze żyję i wspominam.

Ważnym bardzo wspomnieniem jest to, że moja babcia Katarzyna z zaboru austriackiego wyemigrowała do USA mając może lat 17. Płynęła statkiem z Hamburga akurat do Bostonu.

Była z obecnego powiatu strzyżowskiego, gdzie urodził się Julian Przyboś. Babcia w Lowell, Massachusetts, poznała dziadka Józefa, który pochodził z jej stron i w USA się pobrali w 1906 roku /jest pamiątkowe zdjęcie z datą/. Do Polski wrócili jeszcze w 1914 roku z jedynej córki Stanisławą, akurat przed I wojną światową, nie wiadomo dlaczego. Dzięki cioci Stanisławie wiele osób poznało USA, choćby z przysyłanych paczek już po II wojnie światowej – w tym ja, jako dziecko. Dalsza historia to emigracja moich rodziców, moja i całej dalszej rodziny w ilości kilkudziesięciu osób. Ich dzieci i wnuki żyją w New Jersey do dziś!

Dla informacji podaję /mam sentyment do Bostonu dzięki babci kochanej/.

Zdzisława Górka
5.02.2025

Zdzisława Górka – Strzyżów, Polska. Przez wiele lat mieszkała w USA. Autorka 13 tomików poezji i wspomnieńowo-emigracyjnej prozy „Przylądki mojej nadziei”. Wydała m.in. zbiory wierszy „Atlantycka huśtawka” (2006), „Pęknięcia” (2016), „Ulotność” (2019), „Zawirowania” (2020). Laureatka I i II nagrody w konkursie Polonii Amerykańskiej Grupa Nord pt. „Najważniejsze polskie uczucie”, Passaic N.J. 2003. Członek ZLP, odział Rzeszów.

Archiwum ZLP Rzeszów

Marzysz o dealu na Florydzie?

- KUP ze mną FORECLOSURE!

Zadzwoń
i zapytaj
o szczegóły

Renata Janus P.A., Realtor | PPI Realty Inc.

561-542-2387

Ponad 20 lat doświadczenia na rynku nieruchomości

 3000 N. Military Trail # 102,
Boca Raton, FL 33431

 janusinternational@yahoo.com

Nieruchomość na KAŻDĄ kieszeń

Norbert & Joanna Ginter
170 Seaview Ave., Yarmouth, MA 02664
info@oceanbreezeyarmouth.com
508-398-3062

Ocean Breeze Motel

położony jest w cichej okolicy,
zaledwie 300 metrów

od plaży i ciepłych wód Nantucket Sound
w South Yarmouth na Cape Cod

Doskonała lokalizacja
i liczne atrakcje w pobliżu
Na terenie motelu
basen z podgrzewaną wodą

Do wynajęcia:
pokoje 2- i 4-osobowe,
pokoje z aneksem kuchennym
oraz apartament
z 2 sypialniami i kuchnią

Motel prowadzony przez
polskich właścicieli
– zapewniamy
miłą i rodzinną atmosferę

Serdecznie zapraszamy!

*Ciepłych, rodzinnych i pełnych
radości świąt Wielkanocnych
życzą Joanna i Norbert Ginter*

Dla Czytelników „Białego Orła”

15% zniżki*

Rezerwacje na
www.OceanBreezeYarmouth.com
kod promocyjny: Breeze
*oferta ważna do końca kwietnia

**Z okazji Świąt Wielkanocnych
życzymy wiele radości,
pogody ducha
i samych przysmaków
na świątecznym stole.**

**WESOŁEGO
ALLELUJA!**

Natura zamknięta w słoiku.

PRAWDZIWA *polska* CYTRYNÓWKA

Wesołych Świąt
i mokrego
Dyngusa!

Szukaj w lokalnych sklepach.

Wiersze Wielkanocne

Namiestnik i prawda

Tajne służby mówiły mu więcej,
niż wiedzieli Żydzi, a i tak nie znał wszystkich faktów.
Czyż mógł więc znać – w jej złożoności – prawdę,
która nie jest ich sumą, mogąc być różnicą a nawet potęgą.
„Kochaj bliźniego swego” – donosił z półśmieszkiem szpieczy
„nadstaw drugi policzek!” Czyż taki facet mógł być groźny dla cesarza?
Jeszcze kazał oddawać co cesarskie?

Zresztą co kogo obchodzi, co to jest prawda.
Tylko nie zrównoważonych psychicznie i świętych.
Ludzie nie lubią odmieńców. Jeszcze jak ich nakarmią,
wyleczą, powiedzą dobre słowo, ale gdy żądają!?

Czy będąc świadomym własnej nieświadomości,
mógł potraktować poważnie kogoś, kto przyszedł,
by dać świadectwo prawdzie?
Kiedy odmieniał znaczenie wersów i świata,
mówili, że bluźni, że ma inaczej w głowie.

„A więc jesteś królem?” – zapytał.
Odpowiedział mu: tak jestem królem.
Ja się na to narodziłem i na to przyszedłem na świat,
aby dać świadectwo prawdzie. Każdy kto jest z prawdy,
słucha mojego głosu.”
„Cóż to jest prawda?” – zapytał znowu
to powiedziawszy wyszedł powtórnie do zgromadzonych
i rzekł do nich: ja nie znajduję w Nim żadnej winy” (J. 37-38).

W wolnej chwili znowu się zamyślił. Czymże jest prawda?
Przecież prawdziwe jest to, co jest na tym świecie,
a jego królestwo panuje wyłącznie w jego głowie.
On jest całym dowodem na tę jego prawdę,
a to za mało.

Czy prawdę przenosi z człowieka na człowieka
słowo jedynie, a może potrzebny jest czyn
który ją potwierdzi? A te tłumy?
I duchy przodków szepczące nocami
sen Prokuli męczący: „nie miej nic do czynienia z tym Sprawiedliwym”
Jak? Przecież Herod mi go zwróci z tą jego prawdą.
Zabije ją? Czy można zabić prawdę, zabijając człowieka?

Dam tłumowi wybór: może wybiorą dobro, wybierając zło,
wybiorą prawdę, wybierając nieprawdę.

Wybrali zło, wybierając dobro.
Wybrali nieprawdę, wybierając prawdę.
Wybrali dobro, wybierając zło.
Wybrali prawdę, wybierając nieprawdę

Po latach wciąż wybieram na nowo,
pytam bez zdziwienia,
jak Piłat.

Ja, Piłat

Nie dostałem prokury,
do załatwiania czegokolwiek.
A mimo to przybyłem do tego świata, by rozsądzać.
Pomiędzy dobrem i złem. We mnie.
Ja, sędzia i prokurator w jednej osobie.

Wybrzeże było piękne, kiedy zbliżałem się nogą
od otwartego morza.
Migotało światłami, jakby wszystkie szlachetne kamienie
króla Salomona, rozwieszane na drzewach na moje przybycie,

z wielokrotnością blasku księżycy.
Ziemia obiecywała bogactwo wrażeń
i rozkosz zmysłom. Królewski płaszcz rzucony na pola i góry.
Ziemia obiecana.

Posiadłem ją. To coś, że na chwilę.
Czekałem całe życie.
Jestem dobrze ubrany i pachnę
olejkiem nardowym i frankincense.
Moje wypielęgnowane dłonie
lubią kobiety. Ich dotyk czyni je bardziej kobiecymi.
Podpisuję nimi także rozkazy i wyroki.
Władza jest podniecająca.
Mam pieniądze. Podróżuję.
Należę do wygranych tego świata,
choć czasem staram się zrozumieć przegranych.
Ale ten ich zapach. Pot i strach!

Bo strach pachnie. Sam go doświadczyłem.
Nocą ścisła mnie w dołku.
Za nic nie chcę być przegrany.
Kto z takim zechce się identyfikować?
Może miłosierny Bóg
przegranych i biednych.

Od początku dni mierzyłem w sobie,
rozważałem i definiowałem aż do znudzenia.
Pytałem po wielokroć: „Cóż to jest prawda?”
I kto ją ma?

Może wreszcie nadszedł czas sprawdzenia?
Porównania z czymś poza mną,
czego część jest we mnie?
Rozważenia na nowo
pomiędzy dobrem i złem.
A może nawet czas oskarżenia?

Oskarżę innych? I wydam na nich wyrok?
Tak trudno osądzić siebie.
Może postąpię jak wielu
przede mną i po mnie?
Jak pytający i wątplący?
Człowiek.
Piłat?

Woda i krew

„Kiedy przyszedł nad Jordan
Jezus z Galilei
wypełnić wszystko co sprawiedliwe
do Jana żeby przyjąć chrzest od niego
został ochrzczony i natychmiast wyszedł z wody”

Jordanie, toczący swe brudne wody
nadał w tobie życie jak wielkie złote karpie.
Twoja woda na głowy nasze i dzieci naszych,
choć bardziej rolnikowi nabierać cię w dłonie.

Krew brudzi niesalaną biel życia,
wywołuje dreszcze i obrzydzenie, szokuje,
aż myślę bezwiednie: ukrzyżuj.

Pozostaje ślad krwawych ust
na białym kołnierzyku koszuli.
„Przyjacielu, po coś przyszedł?”

Woda podawana do mieszkań,
czyni nas czystszyimi od biblijnych proroków,

zapoconych szaleńców, w płaszczach z wielbłądziej wełny.
Powiedziano, że czystość to chemia,
i że można usunąć każdą plamę.
Vanish zamiast spowiedzi i rozgrzeszenia?

Kiedym „wziął wodę i umył ręce wobec tłumu mówiąc:
nie jestem winny krwi tego Sprawiedliwego to wasza rzecz
a cały lud zawołał: krew Jego na nas i na dzieci nasze”
zadrżałem i zamyśliłem się,
a potem nie mogłem spać w nocy
jak moja żona, która ma dziwnie sny.

Jordanie,
rzeko mojego dzieciństwa,
czysta najczystszyim Słowem.
Noszę twą wodę w swoich włosach,
przelewam dłońmi na pustynię
w wielkiej kulistej kropki pamięci.

Wielki kamień

Zataczamy wielki kamień. Zostawiamy za sobą
sprawy zbyt nieporęczne, jak krzyż lub przykazanie.

Ochodzimy z miejsca pytań o nasze wątpliwości i
trwogę, biorąc jedynie to, co łatwe do niesienia.

Zataczamy wielkie koło. To co było lekkie,
czynimy ciężkim, co było dobrem, czynimy złem.

Bezsilni drogą dochodzimy do grobu pytań,
które czekają na zmartwychwstanie
przywołane kamieniem niepamięci.

Stoimy z prośbą bezgłosną,
pragnieniem odpowiedzi.
pragnieniem Chrystusa,
który kamieniem nam
i krzyżem.

Golgota

Śmierć to samotność, teatr niemy, nawet jak wokół pełno widzów.
Strach w nim sfluje cicho słowa, więznące w gardle pożegnaniem.
I ból odejścia. Gdy już droga zakończy się na twej golgocie,
Zrozumiesz, że twoja własna ręka przybiła twoje nogi, dłonie
I włócznie ostrzem w serce mierzy. Ból taki ciemny, że przesłania
Oczy i myśli. A świadomość twojego kiedyś zmartwychwstania
Jest obojętną. Kamień ziemi na życiu kładziesz, serce płonie
Jak Niebo.

Obok głosu łagodny. Słyszę: „dziś ze mną będziesz w Raju”.
Żart to? Głowę do Niego zwracam: On w ciszy z życiem się rozstaje.
Okaleczony, król ciemniowy, przebite krwią stopy, dłonie,
Wykupiony prawdą. Wciąż umiera. Za tych co byli, co przywiodą
Tłumy za sobą, aby sądzić tych, co dla tłumów są przeszkodą.
Zgrzeszyłem pychą. Sądzę mnie Chryste. Nazarejczyku, Żydów Królu.
Tylko ty możesz grzech wybaczyć, tylko Tyś ulgą w śmierci bólu.
Twoje miłosierdzie ponad czasem. Wiem, bo je dłońmi dotykałem
Jak ślepiec – Tomasz. Ślad zostawiam. Bo „Com napisał, napisałem”.

Napisałem w Niedzielę Miłosierdzia 27 kwietnia 2014 roku
Andrzej Talarek

Andrzej Talarek – inżynier z wykształcenia, autor 9 tomików poetyckich, felietonista. Mieszka w Mielcu, członek ZLP oddział w Rzeszowie. W roku 2016 odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi za działalność na rzecz krzewienia kultury, a w roku 2015 Odznaką Zasłużony dla Kultury Polskiej. W roku 2024 otrzymał Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis.

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

POCZYTAJMY RAZEM

Wielkanocna przygoda zajączka Feliksa

W małym, spokojnym lesie mieszkał zajączek o imieniu Feliks. Był bardzo lubiany przez innych mieszkańców lasu, bo zawsze miał dla każdego dobre słowo i uśmiech. Ale Feliks miał jeszcze jedno ważne zadanie – co roku przed Wielkanocą przygotowywał kolorowe pisanki i roznosił je dzieciom.

Tego roku Feliks obudził się wcześniej i zauważył, że coś jest nie tak. Jego koszyk z pisanek zniknął! Był bardzo zmartwiony, bo bez pisanek Wielkanoc mogła się nie udać.

– Muszę je odnaleźć! – powiedział do siebie i wyruszył na poszukiwania.

Pierwsze kroki skierował do wiewiórki Klary, która miała talent do wyszukiwania ukrytych rzeczy. Klara usłyszała historię Feliksa i postanowiła pomóc.

– Zobaczmy, czy ktoś nie zostawił śladów – zaproponowała.

Razem zaczęli przeszukiwać las. Pod jednym z krzewów znaleźli ślady małych łapek prowadzące do norki borsuka Bogusia. Boguś był znany z tego, że czasem coś przypadkowo zabierał, myśląc, że to jego.

– Bogusiu, czy widziałeś mój koszyk z pisanekami? – zapytał Feliks grzecznie.

Boguś zarumienił się.

– Och, Feliksie, przepraszam! Myślałem, że to moje. Koszyk znalazłem na polanie i przyniosłem go tutaj, ale nie otwierałem go.

Feliks odetchnął z ulgą.

– Dziękuję, Bogusiu! Cieszę się, że koszyk się znalazł.

Razem z Klarą pomogli Feliksowi przygotować pisanki na nowo. Bogusia poprosili, by pomógł je ozdobić, bo świetnie radził sobie z malowaniem. Pracowali do późnego wieczora, aż koszyk znów był pełen pięknych pisanek.

W wielkanocny poranek Feliks wyruszył w drogę, roznosząc pisanki dzieciom. Każde dziecko otrzymało pięknie zdobione jajko, a w sercach wszystkich zapanowała radość.

Feliks nauczył się czegoś ważnego – czasem, nawet gdy coś idzie nie tak, przyjaźń i wspólna praca mogą uratować każdą sytuację.

I tak w lesie zapanowała prawdziwa wielkanocna atmosfera pełna uśmiechu, kolorów i serdeczności.

SŁOWEM MALOWANE

Wielkanocne symbole

W koszyku wielkanocnym, pełnym symboli, powinno być jajo – znak nowego życia, chleb – pokarm duszy i ciała, wędliny – obfitość i dobrobyt.

Sól, skromna i niezastąpiona, chroni i oczyszcza, baranek z cukru lub chleba – zwycięstwo życia nad śmiercią.

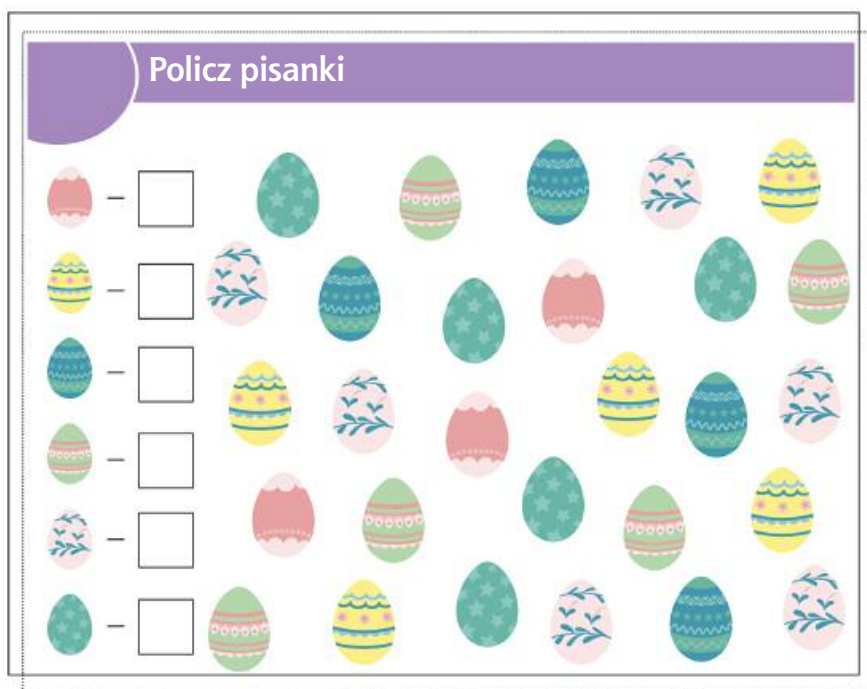
Chrzan – ostry jak trud i cierpienie, przypomina, że radość wymaga wysiłku. A zieleń bukszpanu, niesie obietnicę wiosny i nadziei.

Wszystko to, w świętym koszyku, niesiemy z wiarą, by zasiąść do stołu, gdzie miłość i rodzina spotykają się w Święto Zmartwychwstania.

ZADANIE

REBUSY

 π

Rozwiązanie

____	____	____	____	____	____	____

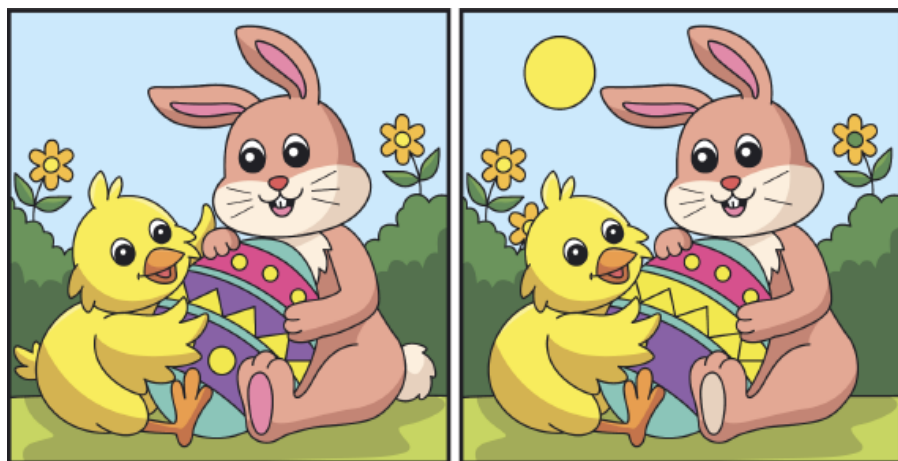

Rozwiązanie

____	____	____	____	____	____	____

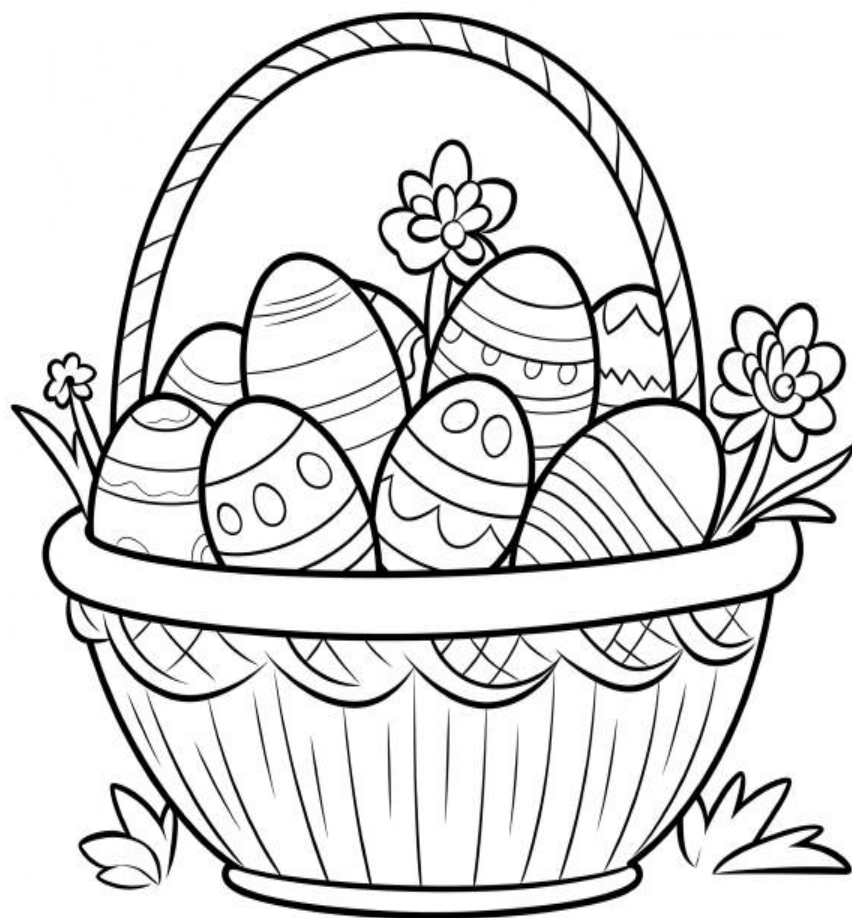
ZADANIE

Znajdź 10 różnic

KOLOROWANKA

Pokoloruj koszyk. Wymień 5 rzeczy, które powinny się znaleźć w koszyku wielkanocnym

LABIRYNT

Zaprowadź króliczka do koszyka

KRZYŻÓWKA

Wielkanoc

- Poziomo:
- 3. W nim święconka
  - 6. Zielona dekoracja stołu wielkanocnego
  - 9. Wykluwa się z jajka
  - 10. Msza w wielkanocny poranek
  - 11. Z masła lub cukru
  - 12. Tradycyjny deser wielkanocny z twarogu, miodu i bakalii

- Pionowo:
- 1. Lany Poniedziałek to inaczej śmigus...
  - 2. Wielkanocna zupa z jajkiem i kielbasą
  - 4. Przynosi wielkanocne upominki
  - 5. Taniec albo ciasto
  - 7. Radosny okrzyk wielkanocny
  - 8. Kolorowe jajko

WYKREŚLANKA

Znajdź w wykreślance poniższe wyrazy

B	G	C	I	A	H	Y	I	J	A	D	G	D	D	N	K	B
W	K	C	B	E	D	Z	Y	J	N	Z	C	Y	Y	C	Ż	Z
D	H	E	T	M	U	P	Z	P	A	I	U	N	Y	I	U	D
I	B	A	R	T	L	D	W	O	F	B	P	G	N	N	R	H
B	E	O	F	G	S	G	F	T	S	S	H	U	J	D	E	U
M	P	E	Y	K	R	P	U	Z	Z	K	O	S	Z	Y	K	S
W	T	O	T	M	G	H	C	I	M	O	E	N	A	F	F	S
P	S	M	I	O	N	L	J	F	M	G	E	A	J	J	I	S
H	E	A	M	E	J	E	T	G	N	D	I	H	A	P	Z	I
N	R	Z	E	Ż	U	C	H	A	C	P	B	L	C	U	F	P
P	W	U	Y	B	D	W	T	L	Z	E	D	D	Z	F	S	I
K	U	R	C	Z	A	K	J	L	E	F	Y	W	E	F	I	S
C	U	E	C	E	F	Z	R	E	Z	U	R	E	K	C	J	A
D	M	K	P	W	Y	Y	S	L	L	M	M	S	Z	U	J	N
M	A	P	J	H	K	Y	P	U	O	B	A	R	A	N	E	K
G	W	N	K	J	P	C	K	J	F	N	J	N	W	E	H	A
Z	T	O	O	K	B	K	P	A	S	C	H	A	P	C	G	N

- ALLELUJA
RZEŻUCHA
PASCHA
ŻUREK
PISANKA
BARANEK
DYNGUS
ZAJĄCZEK
MAZUREK
KOSZYK
KURCZAK
REZUREKCJA

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

WESOŁEGO ALLELUJA!

Czy to na pewno dobre połączenie? Przecież samo ALLELUJA jest już okrzykiem radości, więc czy życzenia „WESOŁEGO ALLELUJA!” nie są nieco nadmiarowe?

To prawda, że ALLELUJA to okrzyk radości: hebrajskie hallelū-jāh oznacza dosłownie 'chwalcie Jahwę' i jest wezwaniem do sławienia Boga, umieszczanym na początku lub na końcu wielu psalmów w Starym Testamencie. Chrześcijaństwo przejęło słowo ALLELUJA, rozszerzając i modyfikując nieco jego znaczenie (w Kościele katolickim ALLELUJA oznacza również śpiew poprzedzający czytanie Ewangelii w czasie mszy). Ponieważ w okresie wielkanocnym ALLELUJA uzupełnia różne modlitwy mszalne, a więc jest szczególnie często używane, przeszło do języka potocznego również jako synonim Wielkanocy. W takim właśnie znaczeniu – już sfrageologizowane – występuje w połączeniu WESOŁEGO ALLELUJA! WESOŁEGO ALLELUJA to zatem nic innego jak WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKIEJNOCY! (źródło: NSPP; WSPP; SO PWN; SJP PWN; NEP PWN; PJ PWN).

 NCK.PL

POZNAJ POLSKĘ

Wisła – królowa polskich rzek

Wisła to najdłuższa rzeka w Polsce, licząca 1047 km. Jej źródła znajdują się w Beskidzie Śląskim, na zboczach Baraniej Góry, a kończy swój bieg, wpadając do Morza Bałtyckiego. Wisła przepływa przez serce Polski, łącząc góry, równiny i wybrzeże, i jest nie tylko geograficznym, ale również symbolicznym kręgosłupem kraju.

Wisła była ważnym szlakiem handlowym, szczególnie w czasach I Rzeczypospolitej, kiedy transportowano nią zboże do Gdańska, jednego z najważniejszych portów Europy. Do dziś Wisła pełni funkcje transportowe, a jej dolina to miejsce żyznych gleb sprzyjających rolnictwu. Wisła przepływa przez kilka dużych polskich miast, m.in. Kraków, Warszawę, Toruń i Gdańsk. Jest rzeką o największej liczbie naturalnych odcinków w Europie, co czyni ją cennym obszarem przyrodniczym. Wzdłuż Wisły rozciągają się liczne rezerваты i obszary Natura 2000, chroniące unikalne gatunki fauny i flory. Rzeką inspirowała poetów, pisarzy i malarzy. Jest obecna w polskim folklorze i literaturze, symbolizując piękno i siłę natury.

 polandonair.com

Wisła to najdłuższa rzeka w Polsce, przepływa m.in. przez stolicę kraju

KĄCIK RODZICA

Scenariusz zajęć dla klas wczesnoszkolnych

„Tradycje wielkanocne”

 Archiwum WEM

Święta Wielkanocne obfitują w wiele pięknych tradycji, które warto kultywować i przekazywać młodemu pokoleniu. W wielu szkołach, tuż przed świętami, prowadzone są zajęcia mające na celu przybliżenie symboli i zwyczajów związanych z Wielkanocą. Zatem jeśli panujecie tego typu zajęcia w swojej klasie, mam dla Was trochę pomysłów, które powinny ułatwić Wam to zadanie.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Temat zajęć: „Tradycje wielkanocne”

1. Cele główne:

- Kształtowanie postawy szacunku dla tradycji i poglądów religijnych innych.
- Zdobycie wiedzy na temat Świąt Wielkiej Nocy.

2. Cele operacyjne:

- Uczeń potrafi wymienić najważniejsze tradycje związane z Świętami Wielkiej Nocy.
- Uczeń potrafi nazywać ozdoby, potrawy i inne przedmioty znajdujące się na wielkanocnym stole.
- Uczeń rozumie uczucia związane ze świętami.
- Uczeń potrafi czytać proste zdania ze zrozumieniem
- Uczeń umie zgodnie współpracować w grupie.
- Uczeń umie przygotować koszyczek wielkanocny.
- Uczeń potrafi wykonać proste ozdoby świąteczne.

3. Metody pracy

- Słowna (rozmowa kierowana, praca z tekstem, objaśnienia)
- Pokazowa

4. Formy pracy:

- indywidualna
- zbiorowa
- grupowa

5. Środki dydaktyczne: kredki, ołówki, kolorowe kartki papieru, mazaki, nożyczki, pocztówki świąteczne, plansze z symbolami Wielkiej Nocy, zagadki, krzyżówki, koszyk, drewniane pisanki, baranek, sól, chlebek, piłeczki, mar-

chewki, czekoladowy zajączek, pluszowy kurczaczek, plastikowe jajka, kartki wielkanocne, obrazki do pracy w grupie.

6. Przebieg zajęć:

A) **Powitanie** – zabawa integracyjna „Wesołe powitanie” – dzieci maszerują po sali do muzyki. Gdy muzyka milknie, witają się różnymi częściami ciała, np. kolanami, łokciami, dłońmi, i śpiewają piosenkę „Dzień dobry, dzień dobry, dzień dobry, jak się masz”.

B) **Wprowadzenie do tematu zajęć** – rozwiązywanie krzyżówki. Odgadywanie zagadek słownych, odszukiwanie właściwego rozwiązania zagadki, przypinanie na tablicy w formie krzyżówki (palma, baranek, pisanki, zajączek, owies, bazie, jajko, koszyk, kurczak). Czytanie legendy Urszuli Pukały pt. „Legenda o białym baranku”. Posłuchajcie tylko, ile było krzyku, gdy się pokłóciły zwierzęta w koszyku. Malutkie kurczątko, bielutki baranek, Brązowy zajączek i kilka pisanelek. Żółciutki kurczaczek macha skrzydełkami, jestem najpiękniejszy, żółty jak salami. Mam czerwony dzióbek i czerwone nóżki, falujące piórka tak jak u kaczuszeki. Co ty opowiadasz – dziwi się baranek, jestem cały z cukru, mam cukrową mamę. Dzieci na mój widok bardzo się radują i z mojego grzbietu cukier obliżują. Brązowy zajączek śmieje się wesoło, jestem z czekolady – opowiada wkoło. Właśnie mnie najbardziej uwielbiają dzieci, już na sam mój widok dzieciom ślinka leci. Dlaczego tak głośno kłóć się zwierzątka, dziwi się pisanka zielona jak łąka. Dziwi się pisanki żółte i czerwone, brązowe, różowe, szare, posrebrzone. 5 (www.pedagogonline.pl).

Pytania sprawdzające zrozumienie tekstu.

C) **Zabawa w „skojarzenia”** – dzieci podają jak najwięcej słów, które kojarzą im się z nazwą Świąt Wielkanocnych.

D) **Rozmowa kierowana na temat Świąt Wielkanocnych.** Omówienie zwyczajów związanych ze Świętami Wielkanocnymi w polskich domach. Na planszach nauczyciel pokazuje uczniom różne przedmioty związane z Wielkanocą i omawia ich znaczenie.

Włączenie dzieci do świątecznych przygotowań może być dla nich nie tylko atrakcją, ale i źródłem wiedzy o świątecznych tradycjach

E) **Wspólne przygotowanie wielkanocnego koszyczka.** Co włożymy do koszyczka? Na stole są porozkładane różne rzeczy (drewniane pisanki, marchewka, baranek, piłeczka itp.), dzieci decydują, jakie rzeczy trafiają do koszyka.

F) **Słuchanie i omówienie wiersza pt. „Wielkanocny stół”** Ewy Skarżyńskiej. Nasz stół wielkanocny haftowany w kwiaty. W borówkowej zieleni listeczków skrzydlatych lukrowana baba rozpycha się na nim, a przy babie – mazurek w owoce przybrany. Palmy – pachną jak łąka w samym środku lata. Siada mama przy stole, a przy mamie tata. I my. Wiosna na nas zza firanek zerką, a pstrokate pisanki chcą tańczyć oberka. Wpuścimy wiosnę. Niech słońcem zabłyśnie nad stołem w wielkanocne świętowanie jak wiosna wesołe (www.pedagogonline.pl).

Pytania do wiersza:

- Co znajdowało się na wielkanocnym stole?
- Kto usiadł do stołu?
- Jaka pora roku wystąpiła w wierszu?

G) **Praca w zeszytach** – zapis tematu lekcji i daty. Wklejenie wiersza do zeszytów. Rozdanie kolorowanek, pisanek do pokolorowania i wklejenia. Budowanie prostych opisów pisanek.

H) **„Wielkanocne obrazki”** – zabawa dydaktyczna. Odczytywanie prostych zdań i przyporządkowanie ich do poszczególnych obrazków, praca w grupach.

I) **Wykonanie pracy plastycznej** – wycinanie z według szablonu wielkanocnych koszyczków z papieru, kolorowanie plastikowych jajek mazakami i układanie ich do wcześniej zrobionych papierowych koszyczków.

J) **Podsumowanie i zakończenie zajęć** – wykorzystanie gotowych kart pracy. Nauczyciel dziękuje uczniom za aktywność i udział w zajęciach. Na zakończenie rozdaje dzieciom wybrane przez siebie karty pracy z wielkanocnymi ćwiczeniami na zadanie domowe.

7. **Zajęcia kończymy w miłej atmosferze** złożeniem sobie życzeń świątecznych.

SYLWIA WADACH KLOCZKOWSKA
Nauczycielka Szkoły
Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II
w Bostonie

Bibliografia:

- <https://pedagogonline.pl>
- <https://pedagogonline.pl>
- <https://www.edukacja.edux.pl>

POLSKA FIRMA

Życzymy wielu radosnych chwil
na Święta Wielkanocne,
smacznego Święconego, mokrego Dyngusa

zatrudni od zaraz
KIEROWCÓW CDL KLASY A
oraz właścicieli ciężarówek

ZAPEWNIAMY:

- kontraktowe ładunki idealnie dopasowane do pracy pod ELOG
- stałe długie lub krótkie trasy
- drop and hook ładunki (załadowane naczepy)
- najnowsze ciężarówki • ubezpieczenie oraz plan emerytalny
- dyspozytor 24/7 • karty paliwowe

Mówimy po POLSKU!

 314-433-0453

www.arturexpress.com

Jedna z najszybciej
rozwijających się firm
w USA wg Inc. Magazine

Radosnych Świąt Wielkanocnych i mokrego śmigusa-dyngusa!

PIEROGI • PYZY • USZKA • NALEŚNIKI • KOPYTKA

Alexandra Foods
3300 N. Central Avenue
Chicago, IL 60634

773-282-3820
www.alexandrapierogi.com

*Domowa receptura,
tradycja smaku!*

*Szukaj wyrobów Alexandra's
w lokalnych polskich sklepach!*

*Happy
Easter!*

FESTIWAL MAŁEJ POLSKI

LITTLEPOLANDFEST.com

NIEDZIELA
8 CZERWCA
2025
11 am – 7 pm

BROAD STREET
NEW BRITAIN
CONNECTICUT

**WSTĘP
WOLNY**

EDYCJA 12

Sponsoring i wynajem stoisk:
www.littlepolandfest.com
860 348 5592

PONAD 100 STOISK! POLSKA KUCHNIA MUZYKA NA ŻYWO DWIE DUŻE SCENY

Organizatorem festiwalu jest **POLONIA BUSINESS ASSOCIATION** dzięki wsparciu tych głównych **SPONSORÓW**:

Zostań sponsorem tegorocznego Festiwalu Małej Polski. Więcej informacji na temat pakietów dla sponsorów znajdziesz na www.littlepolandfest.com.